

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

40'ıncı Birleşim
25 Aralık 2018 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Gaziantep Milletvekili Mehmet Sait Kirazoğlu'nun, 25 Aralık Gaziantep'in düşman işgalinden kurtuluşunun 97'nci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, 25 Aralık İsmet İnönü'yü ölümünün 45'inci yıl dönümünde rahmetle andığına ve Mersin ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, 25 Aralık Gaziantep'in düşman işgalinden kurtuluşunun 97'nci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

IV.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, 22 Aralık Sarıkamış Harekâtı'nın 104'üncü yıl dönümü vesilesiyle tüm şehitleri rahmetle andığına ilişkin açıklaması
- 2.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, 25 Aralık İsmet İnönü'yü ölümünün 45'inci yıl dönümünde saygıyla andığına ve öncelikli konu ekonomik darboğaz, işsizlik, enflasyon, borç yükü altında ezilen milyonlarca yurttaş olması gerekirken siyasi iktidarın gündemi değiştirmek istediğine ilişkin açıklaması
- 3.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2.020 lira olarak açıklanan asgari ücretin yetersizliğine ilişkin açıklaması
- 4.- Gaziantep Milletvekili Sermet Atay'ın, 25 Aralık Gaziantep'in düşman işgalinden kurtuluşunun 97'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 5.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, KHK'lilere uygulanan soykırımın devam ettiğine ilişkin açıklaması
- 6.- Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu'nun, nitelikli okullar ile proje okullarının kapsamı belirlenirken hangi objektif kriterlerin uygulandığını ve bir okulun hangi ölçütler doğrultusunda nitelikli okullar listeden çıkarıldığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması
- 7.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, 25 Aralık İsmet İnönü'yü ölümünün 45'inci yıl dönümünde saygıyla andığına, imar barışında sürenin uzatılmasını talep ettiğine ve Müjdat Gezen ile Metin Akpınar'a yapılanları kınadığına ilişkin açıklaması
- 8.- Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak'ın, 25 Aralık Gaziantep'in düşman işgalinden kurtuluşunun 97'nci yıl dönümünde şehitleri rahmetle yâd ettiğine ve Gaziantep iline yapılan yatırımlara ilişkin açıklaması
- 9.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, kışlalarda ve eğitim kurumlarında yemek temininin nasıl yapıldığını, kaç toplu zehirlenme vakası yaşandığını ve kaç kişinin mağdur olduğunu, zehirlenme vakalarının önüne geçmek için ne gibi tedbirlerin alınacağını Sağlık Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması
- 10.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Yavuz Sultan Selim ve Osman Gazi Köprülerinin devletin egemenliği altında olup olmadığını ve bu köprülerden geçen yurttaşların cezalarının neden affedilmediğini, yapılan düzenlemenin tüm köprüleri kapsamı için TBMM olarak girişimde bulunulup bulunulmayacağını Meclis Başkanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması
- 11.- Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu'nun, 2.020 lira olarak açıklanan asgari ücreti kabul etmediklerine ilişkin açıklaması
- 12.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, 696 sayılı KHK kapsamında kadroya geçirilen işçilere yüzde 4 zamma ilave olarak enflasyon farkı ödenip ödenmeyeceğini ve 4 kişilik bir ailenin açlık sınırının 1.943 lira olduğu bir süreçte 2.020 lirayla kimin geçinebileceğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması
- 13.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Amerika'da ve Fransa'da sergilenen onlarca Hatay mozaığının ait olduğu topraklar olan Hatay'a getirilmesi için girişimlerin başlatılması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 14.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Altay tankının ara üretiminin neden hiçbir tank ve obüs üretme kapasitesi olmayan Ethem Sancak ve Katar girişimine verildiğini, MSB Askeri Fabrikalar Genel Müdürlüğü 1. Ana Bakım Fabrikasının arazi ve rant uğruna hurdaya mı çıkarılacağını, yerlilik ve millilik anlayışının ne olduğunu öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması
- 15.- Trabzon Milletvekili Salih Cora'nın, millete hakareti mizahla izah etmeye kalkışanların yargı önünde hesap verecekleri süreci yakından takip ettiklerine ilişkin açıklaması
- 16.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, 25 Aralık Gaziantep'in düşman işgalinden kurtuluşunun 97'nci yıl dönümünde şehitleri rahmetle andığına, Iğdır'da askerî aracın devrilmesi neticesinde şehit olan askere Allah'tan rahmet, yaralılara şifa dilediğine ilişkin açıklaması
- 17.- İstanbul Milletvekili Yavuz Ağralıoğlu'nun, devlete olan saygının ve itimadin devamlılığı için hakkında takipsizlik kararı verildiği hâlde görevine dönmeyenlerin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 18.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, 22 Aralık Sarıkamış'ta on binlerle ifade edilen askerin donarak hayatını kaybetmesinin 104'üncü yıl dönümüne, 28 Aralık Roboski'de uçaklardan yapılan ateşle 34 kişinin hayatını kaybetmiş olmasının 7'nci yıl dönümüne ve Mustafa Öztürk'ün yazısına ilişkin açıklaması

- 19.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, 25 Aralık Gaziantep'in düşman işgalinden kurtuluşunun 97'nci yıl dönümünde şehitler ile 22 Aralık 1914'te Sarıkamış'taki şehitleri rahmetle andığına, Noel Bayramı'nı kutladığına, 25 Aralık İsmet İnönü'yü ölümünün 45'inci yıl dönümünde saygıyla andıklarına, Türkiye Cumhuriyeti'nin 81 milyon yurttaşla barış içinde sonsuza kadar ayakta kalacağına ilişkin açıklaması
- 20.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Gaziantep'in düşman işgalinden kurtuluşu vesilesiyle kahramanlık gösteren şehitler ile Sarıkamış'taki şehitleri rahmetle yâd ettiğine, Hristiyan vatandaşların bayramını tebrik ettiğine ve yeni yılın herkese hayırlar getirmesini dilediğine ilişkin açıklaması
- 21.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, 25 Aralık Yeni Adana gazetesinin 101'inci yayın yılını kutladığına ilişkin açıklaması
- 22.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Beşparmak Dağları'na yapılmak istenen taş ocağına ilişkin yöre halkının taleplerinin dikkate alınıp alınmayacağını ve İDK toplantısından evvel ÇED raporunun yeniden düzenlenip düzenlenmeyeceğini Çevre ve Şehircilik Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması
- 23.- Ankara Milletvekili Mustafa Destici'nin, 25 Aralık Gaziantep'in düşman işgalinden kurtuluşunun 97'nci yıl dönümünde şehitleri rahmetle andığına, Iğdır'da askeri aracın devrilmesi sonucunda şehit olan askere Allah'tan rahmet, yaralılarına şifa niyaz ettiğine, Cumhurbaşkanlığı'nın şerefli bir üyesi olarak Mecliste olduğuna ve Muhsin Yazıcıoğlu'nun hayatını kaybettiği kazayla ilgili yeni bir araştırma komisyonu kurulacağına inandığına ilişkin açıklaması
- 24.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Ankara Milletvekili Mustafa Destici'nin "İpe sapa gelmez." ifadesinin temiz bir dil olmadığına ve aynen iade ettiklerine ilişkin açıklaması
- 25.- Ankara Milletvekili Mustafa Destici'nin, Halkların Demokratik Partisinin PKK'nın siyasi uzantısı değilse bunu açıkça ifade etmesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 26.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Ankara Milletvekili Mustafa Destici'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 27.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, (3/452) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi üzerinde İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 28.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, darbeye giden koşulları ortadan kaldırmayı ve demokrasi çağrılarını önemsediklerine ama darbe çağrısının, ister koşulları oluşturma ister otoriter rejimi inşa etme biçiminde olsun, karşısında olduklarına ilişkin açıklaması
- 29.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Antalya'nın Kumluca ilçesindeki Özel Medikum Hastanesine kalp damar cerrahisi ve kardiyojoloji kadrosunun niçin verilemediğini ve yoğun bakım ünitesindeki mevcut yatakların kullanılmasına neden izin verilmediğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması
- 30.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, İstanbul Milletvekili Şirin Ünal'ın HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 31.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 32.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Roboski'yle ilgili devam eden yargılama sürecinin olmadığına ve ilk mahkeme sürecinin işlenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 33.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un 27 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 34.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, 25 Aralık Gaziantep'in düşman işgalinden kurtuluşunun 97'nci yıl dönümünü kutladığına ve şehitleri rahmetle andığına ilişkin açıklaması
- 35.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, öğretmenlerin atama beklediğine, engelli öğretmenlere adil kontenjan dağılımı yapılması ve sözleşmeli öğretmenlere tayin hakkı verilerek aile bütünlüğünün sağlanması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 36.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki'nin, Suriye'nin kuzeyinde Fırat Kalkanı ve Zeytin Dalı Harekâtlarıyla kontrol altına bulundurulmuş bölgelerde eğitim gören öğrencilere dağıtılacak ders kitaplarının birer örneğini Millî Eğitim Bakanlığından temin edemediğine ilişkin açıklaması
- 37.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekközeğü'nün, Kadir Sakıcı'nın Kürtçe konuştuğu için öldürüldüğüne ve ayrımcı, ötekileştirici, kutuplaştırıcı siyasi iklimin yarattığı sonuçların engellenebileceğine ilişkin açıklaması
- 38.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın, Afyonkarahisar'ın Dinar ilçesinde çıkan yangında vefat eden Roman Hanife Kaçar'la ilgili isnat edilen suçlamalara ilişkin açıklaması
- 39.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekközeğü'nün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 40.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, partilerin destek vermesi hâlinde Kadir Sakıcı'nın ölümüyle ilgili konunun araştırılması için Mecliste komisyon kurulmasını talep edeceklerine ve niyetlerinin gerilimi yükseltmek olmadığına ilişkin açıklaması
- 41.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, AK PARTİ olarak Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde milletin emanetine sahip çıkacaklarına ve hainlere fırsat vermeyeceklerine ilişkin açıklaması
- 42.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, Meclisin Ramazan ve Kurban Bayramı'nda olduğu gibi Noel ve Paskalya Bayramı'nda da tatil olmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması
- 43.- Van Milletvekili Osman Nuri Gülaçar'ın, Sakarya ili Hendek ilçesinde meydana gelen olayda vefat eden Kadir Sakıcı'ya Allah'tan rahmet, yaralanan Burhan Sakıcı'ya şifa dilediğine, Kürtler ile Türklerin kardeş olduğuna ve bu kardeşliği hiçbir gücün bozamayacağına ilişkin açıklaması
- 44.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Noel Bayramı olması ve Mecliste Hristiyan milletvekillerinin bulunması sebebiyle 27 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci, 3'üncü maddesindeki söz taleplerinden sarfınazar ettiklerine ilişkin açıklaması

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Duyurular

- 1.- Başkanlıkça, Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunda siyasi parti grubu mensubu olmayan milletvekillerine düşen 1 üyelik için aday olmak isteyen siyasi parti grubu mensubu olmayan milletvekillerinin yazılı olarak müracaat etmelerine ilişkin duyuru

B) Tezkereler

- 1.- TBMM Başkanlığının, 6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu'nun 37'nci maddesi ile 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 69'uncu maddesi kapsamında düzenlenen Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Sayıştayın 2017 yılı Harcamalarına İlişkin Dış Denetim Raporlarının inceleme sonuçlarına ilişkin tezkeresi (3/471)

2.- TBMM Başkanlığının, Tayland Parlamentosu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi arasında parlamentolar arası dostluk grubu kurulmasına ilişkin tezkeresi (3/472)

3.- Cumhurbaşkanlığının, hudut, şümül, miktar ve zamanı Cumhurbaşkanınca takdir ve tespit olunacak şekilde, Türk Silahlı Kuvvetleri unsurlarının NATO'nun Afganistan'da icra etmekte olduğu kararlı destek misyonu ve devamı kapsamında yurt dışına gönderilmesi, aynı amaçlara yönelik olmak üzere yabancı silahlı kuvvetlerin anılan misyona katılmak amacıyla ülkemiz üzerinden Afganistan'a intikali ile geri intikali kapsamında Türkiye'de bulunması ve bunlara imkân sağlayacak düzenlemelerin Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek esaslara göre yapılması için Türkiye Büyük Millet Meclisinin 6/1/2015 tarihli ve 1079 sayılı Kararı'yla verilen ve 3/1/2017 tarihli ve 1133 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararı'yla uzatılan izin süresinin Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca 6/1/2019 tarihinden itibaren iki yıl uzatılmasına ilişkin tezkeresi (3/452)

C) Önergeler

1.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın (2/852) esas numaralı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/14)

VI.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önergeleri

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve arkadaşları tarafından, asgari ücretle çalışan vatandaşların sorunlarının incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla 7/11/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (10/416) ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Aralık 2018 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Ayhan Bilgen tarafından, 34 yurttaşımızın yaşamını yitirmesine sebep olan Roboski operasyonu hakkında 24/12/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Aralık 2018 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- CHP Grubunun, İzmir Milletvekili Atila Sertel ve arkadaşları tarafından, faili meçhul cinayetlerin araştırılması amacıyla 20/12/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Aralık 2018 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerinin yeniden düzenlenmesine; 25, 26 ve 27 Aralık 2018 Salı, Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyle gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan 27, 37, 28, 33 ve 29 sıra sayılı kanun tekliflerinin bu kısmın sırasıyla 1, 2, 3, 4 ve 5'inci sıralarına alınmasına ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; 37 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ile Anlaşmaya Dair Protokol ve Mektupların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1409) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 27)

VIII.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 27) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ile Anlaşmaya Dair Protokol ve Mektupların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Kars Belediyesinin kamu kurum ve kuruluşlarına olan borçlarına ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun cevabı (7/5989)

2.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, EGO Genel Müdürlüğü tarafından yapılan işçi, memur alımlarına ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun cevabı (7/6201)

3.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanhurfa Karaköprü Seyrantepe Mahallesi'nin elektrik, doğalgaz ve diğer konulardaki sorunlarına ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun cevabı (7/6205)

4.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, ülkemizde kadın sığınma evlerinin sayısı ve kadın sığınma evi bulunmayan il ve ilçelere ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun cevabı (7/6206)

5.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, Balıkesir Büyükşehir Belediyesinin bazı harcamalarına yönelik basında yer alan iddialara ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun cevabı (7/6208)

6.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, İstanbul ilindeki otoparklara ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun cevabı (7/6211)

7.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2010-2018 yılları arasında çocuk dilendirdiği tespit edilen kişilere ve haklarında yapılan işlemlere ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun cevabı (7/6213)

8.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2015-2018 yıllarında belediyelerin kaçak hafriyat dökümünü engellediği vakalara ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun cevabı (7/6218)

9.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, Ankara'da hizmet veren toplu taşıma araçlarının engelli vatandaşların ihtiyaçlarına uygunluğuna ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun cevabı (7/6230)

10.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, 17 Ağustos Kimsesizler Mezarlığında bulunan yakınlarının tespiti için DNA testine başvuran kişilere ve test için para istendiği iddialarına ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun cevabı (7/6234)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 40'ıncı Birleşimini açıyorum.

Toplantı yetersayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Gaziantep'in düşman işgalinden kurtuluşunun 97'nci yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen

Gaziantep Milletvekili Mehmet Sait Kirazoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Kirazoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Gaziantep Milletvekili Mehmet Sait Kirazoğlu'nun, 25 Aralık Gaziantep'in düşman işgalinden kurtuluşunun 97'nci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

MEHMET SAİT KIRAZOĞLU (Gaziantep) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; evladı olmaktan onur ve gurur duyduğum Gaziantep'in, düşman işgalinden kurtuluşunun 97'nci yıl dönümü münasebetiyle söz almış bulunuyorum.

Antep harbi, esaret ve karanlığa karşı istiklal ve istikbal için “Ya şehit olurum ya gazi.” diyerek vatan sathının her karış toprağını kahramanca savunmuş, kadını, çocuğu, genci, yaşlısı, şehirlisi, köylüsü, Türk'ü, Kürt'ü, Arap'ı, yiğit bir halkın hep birlikte yazdığı topyekûn bir sivil direniş destanıdır.

“Düşman askeri cesedimi çiğnemedem Ayıntap'a giremez.” diyen, vatan toprağını son kurşununa kadar müdafaa ederek süngülerle şehit edilen ve adaşı olmaktan onur duyduğum Üsteğmen Mehmet Sait, hepinizin bildiği namıyla Şahin Bey; çetesiyle Fransızlara kök söktüren Adalı Mehmet, yine hepimizin bildiği namıyla Karayılan; anasını korumak istediği için şehit edilen Hatice oğlu Şehit Kamil; “Ben vatan toprağıyla evliyim.” diyecek kadar memleketine aşık Şehit Üsteğmen Mustafa Yavuz; halkı direnmeye yüreklendiren kadın mücahidimiz Yirik Fatma; İmalat-ı Harbiyede imkânsızlıklar içinde çocuklarla, kadınlarla birlikte silah ve mühimmat üreten Tüfekçi Yusuf; tecrübeli komutanlar Özdemir Bey, Aslan Bey ve daha nice kahramanımız ile Antep harbinde şehadete eren 6.317 şehidimizi ve tüm gazilerimizi rahmetle, minnetle anıyor, şükranlarımı sunuyorum.

Antepililerin “Mesele vatansa gerisi teferruattır.” diyerek iman ve inançla savaştığı Antep harbi, millî mücadelemize ve hürriyet aşığı milletimize örnek olmuş, Gazi Meclisimiz tarafından da “gazi”lik unvanı ve istiklal madalyası verilerek onurlandırılmıştır.

Gaziantep'in Bey Mahallesi nüfusuna kayıtlı bir hemşehrimiz olan Gazi Mustafa Kemal, Antepililer için “‘Türk'üm’ diyen her şehir, her kasaba ve en küçük Türk köyü, Gaziantepilileri kahramanlık örneği olarak alabilir.” diyerek sevgi ve takdirini dile getirmiştir.

Yine “Gaziantep sadece bu şehir demek değildir, tüm bu bölgenin ve ülkemizin kılavuzudur. Gaziantep doğru istikamette giderse ülkemiz de bölgemiz de doğru istikamette gider.” diyen Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan Gaziantep'in bölge ve ülke için önemini ortaya koymuştur.

Sayın Başkan, saygıdeğer arkadaşlar; Gaziantep ilimizi bugünlere getiren ecdadın mirasına yaraşır şekilde, her yıl daha müreffeh bir memleket oluşturma, ülkemize daha fazla katma değer üretebilme, insanlarımıza daha mutlu, daha sağlıklı, umutlu bir yaşam sunabilme adına AK PARTİ olarak on altı yıldır var gücümüzle çalışıyoruz.

Sanayi ve ticaret şehri Gaziantep 7 milyar dolara ulaşan ihracatıyla ülkemiz için ciddi bir katma değer üretmekte, başta Orta Doğu olmak üzere dünyanın her yerine yerli üretimimizi ve Türkiye markasını taşımaktadır.

Gastronominin tarihle ve kültürle harmanlandığı şehir olan Gaziantep toprakları tarih boyunca İpek Yolu da dâhil olmak üzere uygarlığın ana ulaşım ve ticaret yolları üzerinde yer almıştır. Gaziantep tarihî şehir merkezi, 5 antik kenti, Rum Kalesi ve Zeugma'sı, Selçuklu ve Osmanlı Dönemi'nden kalma camileri, hanları, hamamları, Mozaik Müzesi ve onlarca temalı müzesiyle turistik bir çekim merkezidir. Tüm bu tarihî ve kültürel birikimiyle, hemşehirlilerinin çok bilinen misafirperverliği ve UNESCO tarafından tescillenen zengin mutfağıyla aziz milletimizin siz her ferdini misafir etmekten şeref duyacaktır.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 1937 yılında Gaziantep'in kurtuluşu vesilesiyle Gazi Mustafa Kemal gönderdiği telgrafta “Eğer bir gün millet, vatan ve cumhuriyetin yüksek çıkarları gerekirse o çevre kahramanlarının geçmişte olduğundan daha yüksek kahramanlıklar göstermeye hazır olduklarına şüphem olmadığı bilinmelidir.” diyerek bugünleri işaret etmiştir. Nitekim Gaziantepililer de 15 Temmuz akşamı bir an bile tereddüt etmeden liderimiz ve Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın çağırısına uyarak sokaklara çıkmış ve darbeye karşı dimdik durmuşlar ve Atatürk'ün bu sözünün ne kadar haklı olduğunu kanıtlamışlardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET SAİT KIRAZOĞLU (Devamlı) – Bu vesileyle Gaziantep ilimizin düşman işgalinden kurtuluşunun 97'nci yıl dönümünde tüm şehit ve gazilerimizi bir daha rahmetle anıyor, Gazi Meclisimizi, gazi hemşehrilerimi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kirazoğlu.

Gündem dışı ikinci söz, Mersin'in sorunları hakkında söz isteyen Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'e aittir.

Buyurun Sayın Gökçel. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

2.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, 25 Aralık İsmet İnönü'yü ölümünün 45'inci yıl dönümünde rahmetle andığına ve Mersin ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti'nin 2'nci Cumhurbaşkanı ve Cumhuriyet Halk Partisinin 2'nci Genel Başkanı Sayın İsmet İnönü'nün ölümünün 45'inci yıl dönümünde Sayın İsmet İnönü'yü rahmet ve minnetle anarak sözlerime başlamak istiyorum.

Mersin ülkemizin en önemli şehirlerinden biridir; gerek tarımsal üretimi ve turizmi gerek sanayi ve ticaret altyapısıyla sadece kendine değil tüm Türkiye'ye hizmet veriyor. Ancak Mersin verdiği hizmetlerin karşılığını alamıyor, bütün altyapı çalışmaları durmuş vaziyette. Mersin'e verilen sözler tutulmuyor hem de yalan söyleme pahasına. Size bunun birkaç ilginç örneğini vereceğim. Bir Çukurova Bölgesel Havalimanı Projesiz var. 5 Kasım tarihinde Mersin Milletvekilimiz Alpay Antmen bir soru önergesi verdi. Bakanların pek huyu değildir önergelere cevap vermek ama bu önergeyi cevapladı Sayın Bakan. 29 Kasım'da Bakan Cahit Turhan, Alpay Bey'e yanıt verdi. Özetle diyor ki: “Çukurova Bölgesel Havalimanı Projesi'nde altyapı ve üstyapı olmak üzere iki iş var ve bunlar 7 Kasım 2019'da bitecek.” Yanıtın geldiği tarihe dikkat çekmek istiyorum: 29 Kasım 2018. On üç gün sonra, 12 Aralıkta Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonuna Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürü Sayın Funda Ocak geliyor. “Çukurova Havalimanı ne oldu?” diye Adana Milletvekilimiz Sayın Orhan Sümer soruyor. Sayın Ocak “Altyapı yüzde 40'ta tıkanıp, ihale büyük ihtimalle feshedilecek.” diyor. On üç günde ne değişti? Sayın Ocak'ın yalan söylemediği belli, işi yürüten o;

Bakanlık neden yalan söylüyor? "Beceremedik." "Bitmeyecek." "İnşaat maliyeti arttı." "Ekonomik kriz var." desenize. Niye milletin vekiline yalan söyler? Daha kaç kere temel atma töreni yapacaksınız, kaç kere açılış yapacaksınız? Mersinliler temel atma töreni görmekten bıktı, yatırımların hayata geçirilmesini bekliyor. Çukurova Bölgesel Havalimanı'nı daha kaç seçime malzeme yapacaksınız?

Değerli arkadaşlar, Mersin'i Antalya'ya bağlayan bir yolumuz var, bu yol hem turizm için hem tarımsal üretimin dünya pazarlarıyla buluşması için çok önemli. Yıllardır her seçim dönemine malzeme edildi bu yol; şu anda ödenek yok, şantiyelerde çalışan yok. Çeşmeli-Taşucu Otobanı nerede? Yıllardır Mersin'in gündeminde olan otoban için Bakan Turhan ne dedi? "Dört yıl sonra bitecek." dedi. Dört yıl sonra ne var biliyor musunuz arkadaşlar? Şaşıracağınız ama seçim var, seçim. Mersin'in hak ettiği hizmetleri seçim malzemesi olarak kullanmayı bırakın artık. Mersinliler somut yatırım görmek istiyor.

Kazanlı Turizm Bölgesi ne oldu? Zamanın bakanı "Mersin'e turizm yatırımları gelecek, Mersin hak ettiği turizm gelirlerine kavuşacak." demişti. 800 milyon dolar harcama yapılacaktı, tesisler yılda 180 milyon avro ciro yapacak, 10 bin Mersinliye istihdam sağlanacaktı. O da her yalanınız gibi unutuldu. Mersinliler artık yatırımların hayata geçtiğini görmek istiyor. Siz Çeşmeli-Taşucu Otoban inşaatı için 18 Aralıkta ihaleye çıkıyorsunuz ama bir tek teklif bile gelmiyor. Neden? Ülkede ekonomik kriz var arkadaşlar, kriz! Kimse risk almak istemiyor. Eğer becerikli iktidarsanız, eğer iktidarınız güçlüyse bu otobanı acilen devlet imkânlarıyla yapmanız gerekir.

Siz bir katlı kavşağı bitiremeyen iktidarsınız. Elinizi attığınız her şeyi mahvediyorsunuz. Hani 30 Temmuzda bitecekti? Mersin liman katlı kavşağı nerede? "Organize sanayi otobana bağlanacak." dediniz, bunu yapmaktan aciz bir iktidarsınız siz.

Bir de Kulak Bahşiş tarım bölgesi var. Her yağışta sular altında kalıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CENGİZ GÖKÇEL (Devamla) – Başkanım rica etsem...

BAŞKAN – Sayın Gökçel, tamamlayalım.

Az önce Sayın Kirazoğlu'na da vermedim.

CENGİZ GÖKÇEL (Devamla) – Sayın Başkanım, rica edeceğim. Sular altında kalıyor tarım alanı, onu gündeme getirmem gerekiyor.

Bu yıl önlemler önceden alınsın diye her yeri aradık; deşarj pompaları geldi, takamadık. "Teyakkuzdayız, kimse mağdur olmayacak." dediniz; geçen hafta Kulak Bahşiş bölgesi yine sular altında kaldı.

Bir Pamukluk Barajı Projesi vardı, 2015 yılında bitecekti, yılan hikâyesine döndü, ne baraj bitti ne su geldi.

Boş vaatlere Mersinlilerin karnı artık tok. Mersinliler icraat görmek istiyor; tarımına, sanayisine, turizmine yatırım istiyor. Mersinliler temel kamu yatırımlarının hayata geçirilmesini beklemekten yoruldu artık, Mersinlilerin canına tak ettirdiniz, lütfen bu sorunları bir an önce çözün.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Gündem dışı üçüncü söz, Gaziantep'in kurtuluş yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'e aittir.

Buyurun Sayın Filiz. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

3.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, 25 Aralık Gaziantep'in düşman işgalinden kurtuluşunun 97'nci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gaziantep'in Fransız işgalinden kurtuluşunun 97'nci yılı nedeniyle gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum.

Bugün, Meclisimizin gündemini Gaziantep meşgul etmektedir. Bundan da duyduğum mutluluğu burada ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, Antep savunması Antep halkının vatan için, namus için şaha kalktığı, bütün imkânsızlıklara ve yokluklara rağmen Fransızlara karşı verdiği eşine az rastlanır şanlı bir mücadelenin adıdır. Antep savunması, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün "Ben Gaziantep'ileri gözlerinden nasıl öpmem ki! Onlar yalnız Gaziantep'i değil, Türkiye'yi de kurtardılar." sözlerine anlamını bulan bir destandır.

Değerli milletvekilleri, Mondros Ateşkes Anlaşması imzalandıktan bir süre sonra Antep 15 Ocak 1919'da İngilizler tarafından işgal edilmiştir. Fransa'yla aralarındaki anlaşmazlık üzerine Ekim 1919 sonunda İngilizler Antep'i Fransızlara bıraktılar ve 5 Kasım 1919'da tamamı Ermeni gönüllülerinden kurulu Fransız birlikleri Antep'e girmiş oldu. Fransızların işgalin daha birinci günü Akyol Camisi'nde asılı Türk Bayrağı'nı indirme teşebbüsünde bulunmaları, yerli Ermenilerin taşkınlıkları ve daha sonra 21 Ocak 1920 günü 12 yaşlarında bir çocuk olan Mehmet Kamil'in annesini korumaya çalışırken Fransız askerleri tarafından süngülenerek şehit edilmesi üzerine halk ayaklanmış, tüm esnaf dükkânlarını kapatarak bu olayı protesto etmiştir. Şehit Kamil'in cenaze merasimi âdeti bir mitinge dönmüştür. Fransız komutanı olayın ardından şehit Kamil'in babasına kan parası olarak 200 altın teklif etmiş ise de acılı baba onurlu bir duruş göstererek "Çocuğumun kanının hesabını milletten soracaktır." diye reddetmiştir.

Halkın tepkisinin artması üzerine Fransız askerleri şehre inmeye çekinir olmuştur. Direniş başlamıştır. Fransızlar bir türlü işgale muvaffak olamamakta, Antep halkı sınırlı imkânlarıyla karşı koymaktadır. Fransızlar bütün ümitlerini Kilis'ten gelecek takviye kuvvetlerine bağlamışlardır. Fakat o yolu da Şahin Bey bir avuç, yaklaşık 200 kişilik Kuvayımiliye kahramanlarıyla tutmaktadır. Şahin Bey ve çeteleri 3 Şubat'ta ve 18 Şubat'ta tam donanımlı Fransız birliklerini perişan ettikten sonra düşman kumandanına gönderdiği mektupta şöyle demektedir: "Kirli ayaklarınızın bastığı şu toprakların her zerresinde şüheda kanı vardır. Din için, namus için, hürriyet için ölüme atılmak bize ağustos ayı sıcağında soğuk su içmekten daha tatlı gelir. Bir an evvel topraklarımızdan savuşup gidiniz." Ama mücadele devam etmektedir. 28 Mart sabahına kadar düşmana aman vermeyen Şahin Bey, durumun gittikçe kritik hâl almasından sonra, yanında kalan 18 kişinin kendisine geri çekilme teklifini geri çevirerek "Düşman cesedimin üzerinden geçmedikçe Antep'e giremez." diyordu. Şahin Bey tek başına tüm mermilerini harcadıktan sonra Elmalı Köprüsü'nün üstüne çıkar, âdeti "Ben yumruklarımla dövüşeceğim." dercesine Fransız ordusuna "Dur!" diyerek meydan okur. Silahsız Şahin Bey'in yanına yaklaşamayan Fransız kuvvetleri uzaktan ateş ederek Şahin Bey'i şehit etmişler, sonra da savaş adap ve ahlakına yakışmayan insanlık dışı hareketlerde bulunarak süngülemişlerdir. Şahin Bey şehit olmuştur.

Şahin Bey'in şehadeti, Anteplilerin 1 Nisan 1920'de, düşmanlarını bile hayran bıraktığı amansız bir mücadeleyi başlatmalarına neden oldu. Fransız komutan Abadie Gaziantep savunmasını Verdun savunmasına benzeterek "Türk Verdün'ü Gaziantep" adlı kitabında hayranlığını şöyle dile getiriyordu: "Bu muharebe Türklerin savunmadaki azim ve metanet ile çevikliğini, bununla birlikte, sokak muharebeleriyle evlerin savunma hâline konulmasındaki derecesini bir defa daha gösterdi."

On ay dokuz gün süren savunmadan sonra Antepliler teslim oldular ama düşmana değil, açlığa teslim oldular ve aynı gün Antep savunmasını yakından takip eden Türkiye Büyük Millet Meclisi 8 Şubat günü Antep'e "gazi"lik unvanı verir ve bu mücadele "gazi"lik unvanıyla taçlanmış olur.

Değerli milletvekilleri, 6.317 memleket evladı canlarını bu vatan için vermiştir. Şark Orduları Komutanı General Gouraud "Fransız ordusu Antep'e girmek için on ay dokuz gün uğraşmak zorunda kaldı. Anadolu'da bin tane Gaziantep var." diyerek inanılmazı gerçekleştiren bir avuç Antepli karşısında saygıyla eğilmişti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Devamla) – Sayın Başkan, tamamlıyorum.

20 Ekim 1921’de imzalanan Ankara Anlaşması’yla son Fransız askerinin 25 Aralıkta Gaziantep’i terk edişini Gaziantep’liler gururla izlerken, torunlarına bırakacakları efsanevi savunma hikâyesini noktalamış oluyorlardı. Bu öyküyü Gazi Mustafa Kemal Atatürk “‘Türk’üm.’ diyen her şehir, her kasaba ve en küçük Türk köyü, Gaziantep’lileri kahramanlık misali olarak alabilirler.” sözleriyle taçlandırıyordu.

Hem Gaziantep’li olarak hem de Gaziantep Milletvekili olarak, Şahin Bey, Şehit Kamil, Karayılan ve Özdemir Bey başta olmak üzere tüm şehitlerimizi ve ebediyete intikal eden gazilerimizi rahmetle anıyor, Gaziantep’li hemşehrilerimin kurtuluş bayramını kutluyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 15 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim. Bu sözlerin ardından, sayın grup başkan vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Sayın Şeker, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker’in, 22 Aralık Sarıkamış Harekâtı’nın 104’üncü yıl dönümü vesilesiyle tüm şehitleri rahmetle andığına ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

“93 Harbi” diye bilinen 1876-1877 Osmanlı-Rus Savaşı’nda Rusların eline geçen Kars, Ardahan ve Sarıkamış’ın düşmandan kurtarılması için, Rus işgali altındaki bu toprakları kurtarmak amacıyla, 22 Aralık 1914 tarihinde, Enver Paşa komutasındaki birliklerin, Allahuekber Dağlarında çetin kış şartlarında başlattığı ve 90 bin civarında askerimizin şehit olduğu Sarıkamış Harekâtı’nın 104’üncü yılı çeşitli etkinliklerle anılıyor. Vatan için, millet için, kutsal mücadele için Allahuekber Dağlarında şehadete yürüyen kahramanlarımızı rahmetle, minnetle ve şükranla anıyorum, mekânları cennet olsun.

Bu vesileyle, 780 bin kilometrekare bu cennet vatanı bizlere kanlarıyla, canlarıyla emanet eden tüm şehitlerimizi ve gazilerimizi rahmetle, minnetle anıyorum.

Güneydoğuda teröre mücadele eden güvenlik güçlerimize başarılar diliyorum. Allah’ım onlara güç ve kuvvet versin, her türlü tehlikeden korusun.

BAŞKAN – Sayın Özdemir...

2.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir’in, 25 Aralık İsmet İnönü’yü ölümünün 45’inci yıl dönümünde saygıyla andığına ve öncelikli konu ekonomik darboğaz, işsizlik, enflasyon, borç yükü altında ezilen milyonlarca yurttaş olması gerekirken siyasi iktidarın gündemi değiştirmek istediğine ilişkin açıklaması

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

2’nci Cumhurbaşkanımız, Genel Başkanımız, büyük devlet adamı İsmet İnönü’yü 45’inci ölüm yıl dönümünde saygı ve şükranla anıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye’nin bugün en öncelikli konusu ekonomik darboğaz, işsizlik, enflasyon, borç yükü altında ezilen milyonlarca yurttaşımız, asgari ücretimiz, emekimiz, üreticimiz, çiftçimiz olması gerekirken siyasi iktidar bu gündemi değiştirmek istemektedir. Sadece oy uğruna toplum kutuplaştırılmakta, gerginlik yaratılmakta, insanlar birbirine düşmanlaştırılmaktadır. Toplum üzerinde baskı ve korkutma politikalarını hayata geçiren iktidar, eleştirel düşüncesini açıklayan herkesi, soruşturma açmakla, tutuklamakla tehdit etmekte, yargı anında harekete geçmektedir. Adalet Bakanlığı istediği kadar yargı reformu strateji belgesi yazarsan yazsın, uygulamada düşünce ve ifade özgürlüğü, hukukun üstünlüğü, yargı bağımsızlığı olmadığı sürece hiçbir belgenin somut bir karşılığı maalesef olmayacaktır.

BAŞKAN – Sayın Güner...

3.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Güner’in, 2.020 lira olarak açıklanan asgari ücretin yetersizliğine ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜNER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Yoksulluk sınırı bir aile için sendikaların belirlediği rakamla 6.328 lira olarak açıklanmıştır. Ülkemizde emekçiler ciddi ekonomik sorunlar yaşamaktadır. Asgari ücret 2.020 lira olarak açıklandı. CHP olarak en az net 2.200 lira olmasını önermiştik. Açıklanan asgari ücret yetersizdir. Cumhuriyet Halk Partili belediyelerde 1 Ocak 2019 itibarıyla net 2.200 lira olarak uygulanacaktır. Keşke iktidar emekçiler için bu ücreti verseydi. Asgari ücret artışı, her gün gelen zamlar ve artan enflasyon karşısında emekçilerin mağduriyetini koruyacak bir rakam değildir. Esasında, tüm emekçiler de bu asgari ücretten yararlanamamaktadır. Emekçilerin, işçilerin ve çalışanların hakları iktidar tarafından gözetilmeli ve onlara yaşamlarını sağlayacak gereken ücret verilmedir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Atay...

4.- Gaziantep Milletvekili Sermet Atay’ın, 25 Aralık Gaziantep’in düşman işgalinden kurtuluşunun 97’nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

SERMET ATAY (Gaziantep) – Bugün, Gaziantep’in Fransız ve Ermeni çetelerinin işgalinden kurtuluşunun 97’nci yıl dönümüdür. 29 Ekim 1919’da işgal edilen gazi şehrimiz, 1 Nisan 1920’de başlayan ve her türlü yokluğa rağmen tam on bir ay emsalsiz bir direniş gösteren Gaziantep atılan 70 bin mermiye karşın 6.317 şehit vermiş ama düşmana teslim olmamıştır. Ulu Önder Atatürk “Ben Anteplilerin gözlerinden nasıl öpmem ki onlar yalnız Antep’i değil Türkiye’yi de kurtardılar. ‘Türk’üm.’ diyen her şehir, her kasaba, en küçük Türk köyü Gaziantep’lileri kahramanlık misali olarak alabilirler.” demiştir. Doksan yedi yıl önce tek yürek olup işgalci Fransız ve Ermeni çetelerine esir olmayan gazi şehrimiz, bugün de aynı inanç ve cesaretle bölgemizde oynanan oyunlara ve teröre karşı aynı duruş ve ruhu taşımaktadır. Yaşasın Türkiye Cumhuriyeti, yaşasın gazi şehrimiz.

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu...

5.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu’nun, KHK’lilere uygulanan soykırımın devam ettiğine ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

KHK’lilere uygulanan soykırım devam etmekte. Yargısız infaz şeklinde, sorgusuz sualsiz bir şekilde ihraç edilen KHK’liler, özelde çalışmıyor ve pasaport hakları iptal edilmiş durumda.

Bana gelen bir KHK’linin mektubunu Genel Kurulda okumak isterim. “29 Ekim KHK’sinde 675’inci KHK’yle görevime son verildi. Edirne 2. Ağır Ceza Mahkemesi beraatımı verdi. Bu suçlamayla insanların dilinde itham edildim, ‘vatan haini’ dediler, beraat etmeme rağmen hep alay konusu oldum. İnsanlardan uzak durmaya başladım, kendimi dağlara, kırlara attım, kimse iş vermedi. 2017 yılında maddi nedenlerden dolayı intihara kalkıştım ve kendimi vurdum. On iki gün yoğun bakımda kaldım ve ölümünden döndüm, keşke ölseydim. Bu dünyada huzur bulamadık Sayın Vekilim, ne olacak bu durumlarımız? Bizi bu hâllere düşürenleri Rabb’imize havale ettik, o ayrı. Sizler bizim umudumuzsunuz. Elimizden intihara kalkışmaktan başka bir şey gelmiyor,

psikolojik olarak bunalımdayım. 2012 yılından beri evliyim, çocuğum yok. Babam 75 yaşında yürüyemiyor, annem, o keza yaşlı. İnşaatlara gidiyorum, amelelik yapıyorum, verdikleri 50 lira efendim. Aileme helal para peşinde koştum, koşmaya da devam edeceğim. İnşallah, Allah rızası için ne olur bizim sesimizi duyurun Sayın Vekilim.”

BAŞKAN - Sayın Bankoğlu...

6.- Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu'nun, nitelikli okullar ile proje okullarının kapsamı belirlenirken hangi objektif kriterlerin uygulandığını ve bir okulun hangi ölçütler doğrultusunda nitelikli okullar listeden çıkarıldığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Değerli milletvekilleri, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından 2014 yılında başlatılan proje okul çalışmasıyla belirli okullarda özel projelerin ve uygulamaların yapılacağı duyurulmuştur. Ayrıca okullar arasında da “nitelikli ve niteliksiz okullar” şeklinde bir ayrıma gidilmiştir.

Seçim bölgem Bartın'a gerçekleştirdiğim bir ziyarette mezun olduğum okul olan Davut Fırıncıoğlu Anadolu Lisesinin sınavla öğrenci alan nitelikli okul kapsamından çıkarıldığını ve yerine proje uygulayıcısı statüsündeki başka bir okulun dâhil edildiğini öğrendim. Buradan Millî Eğitim Bakanlığına sormak istiyorum: Acaba nitelikli okulların ve proje okullarının kapsamı belirlenirken hangi objektif kriterler uygulanmaktadır ve hâlihazırda nitelikli okullar arasında yer alan bir okul hangi ölçütler doğrultusunda bu listeden çıkarılmaktadır? Son sınav sonuçlarına göre de oldukça başarılı olan okulumun neden sınavla öğrenci alma fırsatı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yalım...

7.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, 25 Aralık İsmet İnönü'yü ölümünün 45'inci yıl dönümünde saygıyla andığına, imar barışında sürenin uzatılmasını talep ettiğine ve Müjdat Gezen ile Metin Akpınar'a yapılanları kınadığına ilişkin açıklaması

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye Cumhuriyeti'mizin 2'nci Cumhurbaşkanı, 2'nci Genel Başkanımız Sayın İsmet İnönü'yü ölümünün 45'inci yılında saygıyla sevgiyle ve minnetle anıyorum. Biliyorsunuz, imar barışının süresi 31/12/2018'de bitmektedir. Yıl sonu itibarıyla esnafın, vatandaşın ve firmaların çok fazla ödemesi bulunmaktadır, ekonomi de çökmüş durumdadır. Çok sayıdaki vatandaşımızın talebi üzerine, bu sebepten imar barışının otuz veya altmış gün uzatılmasını talep ediyorum.

Sayın Başkan, duayen sanatçılarımız Müjdat Gezen ve Metin Akpınar'a yapılanları şiddetle kınıyorum.

Saygılarımı sunuyorum. Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bakbak...

8.- Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak'ın, 25 Aralık Gaziantep'in düşman işgalinden kurtuluşunun 97'nci yıl dönümünde şehitleri rahmetle yâd ettiğine ve Gaziantep iline yapılan yatırımlara ilişkin açıklaması

DERYA BAKBAK (Gaziantep) – 25 Aralık 1921, bir milletin küllerinden yeniden doğuşuna tanık olduğumuz bir destandır. “Vurun Antepçiler, namus günüdür.” çağrısıyla tüm Antep seferber oldu ve bu toprakların bağımsızlığı için canını ortaya koydu. Bizlere bu gazi şehri miras bırakan tüm şehitlerimizi ve gazilerimizi minnetle yâd ediyorum.

Gaziantep, Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan öncülüğünde AK PARTİ'yle, kahramanlık destanında olduğu gibi, ekonomide bir yıldız gibi parladı. Son on altı yılda 30,3 milyar liralık yatırımla sanayide Türkiye'nin 6'ncı büyük ili oldu; ihracatımızı 10,7 kat artırdık, 68 binin üzerinde ilave istihdamla ekonominin çarkını hızlandırdık. 10.779 derslik yaptırarak ve Gaziantep en çok derslik yapılan 4'üncü şehir oldu. Türkiye'nin en büyük konut projesi Kuzeyşehir'le 23 ilden daha büyük yeni bir şehir inşa ediyoruz. İnaniyorum ki Gaziantep, kurtuluş mücadelesi ruhuyla ülkemizi kalkındıracak hamlelere öncülük edecektir.

Gazi şehrimizin düşman işgalinden kurtuluşunun 97'nci yılını kutluyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Başevirgen...

9.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, kışlalarda ve eğitim kurumlarında yemek temininin nasıl yapıldığını, kaç toplu zehirlenme vakası yaşandığını ve kaç kişinin mağdur olduğunu, zehirlenme vakalarının önüne geçmek için ne gibi tedbirlerin alınacağını Sağlık Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Manisa'nın Turgutlu ilçesindeki Şehit Suat Akıncı Anadolu İmam Hatip Lisesinde geçtiğimiz günlerde bir zehirlenme vakası yaşandı. Akşam yemeğinden zehirlenen 61 öğrencimiz çeşitli hastanelerde tedavi altına alındı. Toplu zehirlenme vakalarının sıklığı artık korkutucu boyutlara geldi. Kamuda güvenilir gıda için işinin ehli insanlara ihtiyaç olduğunu her fırsatta dile getirmemize rağmen, hâlâ bu konuda bir adım atılmıyor ve bu boşluklar doldurulmuyor. Bunun sonucunda da kışlalarda, okullarda yaşanan zehirlenme vakalarının önüne geçilemiyor.

Sağlık Bakanına sormak istiyorum: Kışlalarda ve eğitim kurumlarında yemek temini nasıl yapılmaktadır? Bugüne kadar toplam kaç toplu zehirlenme vakası yaşanmıştır ve kaç kişi mağdur olmuştur? Bu zehirlenme vakalarının önüne geçmek için ne gibi tedbirler alınacaktır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Topal...

10.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Yavuz Sultan Selim ve Osman Gazi Köprülerinin devletin egemenliği altında olup olmadığını ve bu köprülerden geçen yurttaşların cezalarının neden affedilmediğini, yapılan düzenlemenin tüm köprüleri kapsamı için TBMM olarak girişimde bulunulup bulunulmayacağını Meclis Başkanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Meclis Başkanı, Şehitler ve Fatih Köprülerinde geçiş cezaları kesilen vatandaşlarımızın bu cezalarının affedileceğini beyan etti. Bunun üzerine hazırlanan yasa teklifi Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülüyor.

Vergi veya buna bağlı cezaları yürürlüğe koymak, devletin ülkesi üzerindeki egemenlik hakkının hukuki ve fiilî gücüdür. Anayasa'mızın 10'uncu maddesi eşitlik ilkesini belirler. Yasalar ve yaptırımlar tüm vatandaşları kapsar, hiç kimseye ayrıcalık tanımaz. Sayın Meclis Başkanına soruyorum: Yavuz Sultan Selim ve Osman Gazi Köprüleri devletimizin egemenliği altında değil midir? Bu köprülerden geçen yurttaşlarımızın cezaları neden affedilmiyor? Üniter devlet yapımızla ve Anayasa'mıza aykırı olan, eyalet kanunlarını andıran bu düzenlemenin tüm köprüleri kapsamı için Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak girişimde bulunacak mısınız?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Hancıoğlu...

11.- Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu'nun, 2.020 lira olarak açıklanan asgari ücreti kabul etmediklerine ilişkin açıklaması

NESLİHAN HANCIOĞLU (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün sözde asgari ücret belirlendi. “Sözde” diyorum çünkü bu rakamı asla kabul etmiyoruz ve vicdan sahibi olan hiç kimsenin bu rakama rıza göstereceğini de düşünmüyorum.

İnsanlara “2.020 lirayla bir ay boyunca evinizi geçindiriniz” demek, insanları açlığa, yoksulluğa mahkûm etmek demektir. Ekonomi batağa saplanmış, raflarda fiyat etiketleri her gün değiştiriliyor, ulaşım, suya, elektriğe, doğal gazla aşıktan ya da gizli

her gün yeni zamlar yapılıyor.

Ortada bir kriz varsa bu kriz herkes için var. Kriz, iktidar nimetlerinden yararlananları, yandaş patronları teğet geçecek ama dar gelirli vatandaşın ciğeri parçalanacak.

İktidar partisi milletvekillerinden tek bir ricam var. Gidin, seçim bölgelerinize asgari ücretlilere bu 2.020 lirayı anlatın, sonra alacağınız cevaplar ile vicdanınız arasında bir muhasebe yapın.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Ceylan...

12.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, 696 sayılı KHK kapsamında kadroya geçirilen işçilere yüzde 4 zamma ilave olarak enflasyon farkı ödenip ödenmeyeceğini ve 4 kişilik bir ailenin açlık sınırının 1.943 lira olduğu bir süreçte 2.020 lirayla kimin geçinebileceğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – 696 sayılı KHK kapsamında kadroya geçirilen yaklaşık 900 bin kadrolu işçi yeni bir mağduriyet yaşamaktadırlar. KHK kapsamında sürekli işçi kadrosuna geçişi yapılan işçilerin 1 Ocak 2019 tarihinde, almakta oldukları çıplak ücretlerine yüzde 4 zam yapılacaktır. Ülke ekonomik krizin içinde, emeğiyle geçinenler perişan durumda. Krizin faturasını bordro mahkûmlarına ödetmeye çalışan bir hükümet etme modeli var karşımızda. Enflasyondaki hızlı artış, çalışanın maaşının erimesine neden oluyor. Kadroya geçen işçiler için yüzde 4 zamma ilave olarak enflasyon farkı ödenmesi konusunda bir çalışma düşünülmekte midir?

2019 yılında uygulanacak asgari ücreti 2.020 lira olarak belirlediniz. Kasım 2018'de 4 kişilik bir ailenin açlık sınırının 1.943, yoksulluk sınırının 6.328 lira olduğu bir süreçte kim 2.020 lirayla geçinebilir?

BAŞKAN – Sayın Güzelmansur...

13.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Amerika'da ve Fransa'da sergilenen onlarca Hatay mozaığının ait olduğu topraklar olan Hatay'a getirilmesi için girişimlerin başlatılması gerektiğine ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Sayın Başkan, geçtiğimiz haftalarda Çingene Kızı mozaığının ait olduğu topraklara getirilmesiyle mutlu olduk. Aynı mutluluğu Hatay mozaikleri için de yaşamak istiyoruz. Bugün Amerika'daki 29 müze ve enstitüde 160'a yakın Defne ve Antakya mozaiği sergilenmektedir. Yine, Fransa'da, başta Louvre Müzesi olmak üzere çeşitli müzelerde sergilenen onlarca Antakya mozaiği bulunmaktadır. Bu elimde gördüğünüz "Çiçek Taçlı Büst" "Mevsimler" "Papağanlar" "Paris'in Seçimi" gibi mozaikler, bugün Amerika ve Fransa'daki müzelere ziyaretçi çeken en önemli eserler arasındadır. Bu mozaiklerin de ait olduğu topraklara yani Hatay'a getirilmesi için girişimler bir an önce başlatılmalıdır. Çünkü her arkeolojik eserin, bütün insanlığın ortak mirası olmasıyla birlikte, üretildiği topraklarda sergilenmesi de asıl kuraldır. Bunu Hataylılar olarak sizden bekliyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Çelebi...

14.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Altay tankının ara üretiminin neden hiçbir tank ve obüs üretme kapasitesi olmayan Ethem Sancak ve Katar girişimine verildiğini, MSB Askeri Fabrikalar Genel Müdürlüğü 1. Ana Bakım Fabrikasının arazi ve rant uğruna hurdaya mı çıkarılacağını, yerlilik ve millilik anlayışının ne olduğunu öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Altay Tankı'nı 500-700 milyon dolarlık ek bir yatırımla sadece 100 yeni işçi alarak altı ayda seri üretim yapabilecek 1'inci Ana Bakım Merkezinin özelleştirme kapsamına alınması kabul edilemez. Altay Tankı'nın ara üretiminin bu fabrika tarafından MSB-ASFAT AŞ kanalıyla yapılacağı deklare edilmiş olmasına rağmen, neden, hiçbir tank ve obüs üretme yeteneği ve kapasitesi olmayan, adrese teslim olarak alacağı kesin olan Ethem Sancak ve Katar girişimine verilmektedir? Bu fabrikanın bugün yeniden kurulması sadece 20 milyar dolarlık bir yatırımı gerektirmekte, bilgi ve tecrübe oluşumu ise en az on yılı bulmaktadır. Buradaki 1.800 dönümlük arazinin bin dönümü orman ve yeşil alandır. Yoksa, arazi ve rant uğruna, dünyada ilk 5'e giren, ülkemiz ve savunma sanayisi açısından stratejik önemdeki, tekrar yerine konulması mümkün olmayan tesisi hurdaya mı çıkaracaksınız? Yerlilik ve millilik anlayışınız bu mudur?

BAŞKAN – Sayın Cora...

15.- Trabzon Milletvekili Salih Cora'nın, millete hakareti mizahla izah etmeye kalkışanların yargı önünde hesap verecekleri süreci yakından takip ettiklerine ilişkin açıklaması

SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; millete düşmanlık mizahla izah edilemez. Cumhuriyet Halk Partisine müzahir bir televizyon kanalında yayınlanan bir programda konuşan Metin Akpınar'ın, Sayın Cumhurbaşkanımızı kastederek "Belki mahzenlerde zehirleyerek liderini ayağından asarlar, ölür, belki de başka liderlerin yaşadığı kötü sonları yaşayabilir." gibi talihsiz ifadelerini kınıyoruz. Millettin hür iradesiyle yüksek katılımlı bir seçim sonucunda, gerçek halk arenasından milletimizin yüksek teveccühüyle galip çıkan Sayın Cumhurbaşkanımızın, sadece 15 Temmuz hain darbe kalkışmasında ortaya koyduğu irade dahi demokrasinin teminatı olduğunun yegâne emaresi olmaya muktedir. Galiz ifadelerle millet iradesine yapılan bu saldırıyı milletimizin Meclisinden kınadığını ifade ediyor, millete hakareti mizahla izah etmeye kalkışanların yargı önünde hesap verecekleri süreci yakından takip ettiğimizi milletimizle paylaşıyorum.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, şimdi grup başkan vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Söz talepleri var herhâlde, değil mi?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Var efendim, giremedik sisteme.

BAŞKAN – Sayın Bülbül, buyurun.

16.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, 25 Aralık Gaziantep'in düşman işgalinden kurtuluşunun 97'nci yıl dönümünde şehitleri rahmetle andığına, Iğdır'da askerî aracın devrilmesi neticesinde şehit olan askere Allah'tan rahmet, yaralılara şifa dilediğine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, ben de kısa bir değerlendirme yapacağım.

Bugün, Meclisimizde diğer hatiplerin de ifade ettiği gibi, Gaziantep'in düşman işgalinden kurtuluşunun yıl dönümüdür. Bu vesileyle, bu memleketi bize hediye eden, bugün bu memlekette hürriyet içerisinde, refah içerisinde bağımsız bir şekilde yaşamamıza vesile olan bütün şehitlerimizi rahmetle anıyor, gazilerimize de şükranlarımızı dile getiriyoruz, Rahmetirahman'a kavuşanlara da Allah'tan tekrar rahmet diliyoruz.

Bugün, iki üç saat önce bir haber aldık. Iğdır'da bir askerî aracın devrilmesi neticesinde 1 askerimizin şehit olduğunu, 5 askerimizin de yaralandığını öğrenmiş bulunuyoruz. Bu konuda da şehit olan askerimize Allah'tan rahmet diliyoruz, yaralılarıma da acil şifalar diliyoruz.

Dün, yine bir askerî aracımızın Hakkâri'de devrildiği haberini almıştık, orada da iki askerimiz yaralanmıştı. Bu kazaların ve trafik kazalarının neticesinde askerî araçlarda yaşanan bu kayıplarımız, bunlar, bu tür kazalar inşallah bir daha tekerrür etmez diyoruz. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyoruz.

Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Ağıriloğlu...

17.- İstanbul Milletvekili Yavuz Ağıraltıoğlu'nun, devlete olan saygının ve itimadın devamlılığı için hakkında takipsizlik kararı verildiği hâlde görevine dönemeyenlerin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

YAVUZ AĞIRALTIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yerel seçim süreci başladı, gezilerimiz biraz daha arttı. Gezilerimizle beraber karşılaştığımız insan sayısı da arttı ve daha çok takipsizlik kararı verildiği hâlde göreve dönemeyenlerin mağduriyetleriyle karşılaşyoruz. Meclisimizin bu mevzuda ciddi bir hassasiyet göstermesi lazım. Gazetelerin, hassasiyet gösteren bazı yazarların dilinde intiharlarla ilgili çok dokunaklı, insan yüreğinin kaldıramayacağı kadar çok ağır bedelleri olan intiharları okuyoruz. Bugün devlete olan itimadı muhafaza etmemizin yolu... Bu mevzuda gadre uğrayan, yanlış bilgilendirmeler sonucu görevinden el çektilen, mahkemelerin hakkında takipsizlik verdiği yahut şüphe isnadıyla görevden el çektilendiği hâlde, suçu bulunmadığı hâlde görevine dönemeyen bir sürü insanla karşılaşyoruz. Adalet Bakanlığımız başta olmak üzere, Meclisimizin bu mevzuda çok ciddi bir hassasiyeti çok hızlı bir şekilde bir iradeyle buluşturması lazım. Gerekirse Komisyon teşekkül ettirelim gerekirse burada biz pozisyon alalım, bizim gecikmemiz yüzünden evlatlarından kopacak, intihar edecek bir adamın vebaliyle Allah'ın huzuruna çıkamayız, sırf geçim darlığı yüzünden kendi canına kıyacak kadar mesuliyet hissedilen insanların böyle bir şeyle yaşamasının sebebi olamayız. Dolayısıyla bu mevzuda adli bürokrasinin yüreklendirilmesi lazım Başkanım. Ben, bu mevzuyu da, sizler gibi yıllardır bu işlerin içerisindeyim.

Adli bürokrasi, FETÖ'cülük ithamıyla karşılaşmaktan korktuğu için dosyalarında beraat kararı verebileceği pek çok dosyayı sadece böyle bir ithamla karşılaşmamak için bekletmek meylini taşıyor. Bu mevzuda hem adli bürokrasinin yüreklendirilmesi lazım hem de takipsizlik kararı verilenlerin bir an önce görevlerine dönüşünü hızlandırmamız lazım ki devlete olan saygının ve itimadın devamlılığını da sağlamış olalım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bilgen...

18.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, 22 Aralık Sarıkamış'ta on binlerle ifade edilen askerin donarak hayatını kaybetmesinin 104'üncü yıl dönümüne, 28 Aralık Roboski'de uçaklardan yapılan ateşle 34 kişinin hayatını kaybetmiş olmasının 7'nci yıl dönümüne ve Mustafa Öztürk'ün yazısına ilişkin açıklaması

AYHAN BİLGİN (Kars) – Sayın Başkan, bu hafta, Sarıkamış'ta yüz dört yıl önce sayısının bile kaç binler olduğunu bilemediğimiz ama on binlerle ifade edilen askerimizin donarak hayatını kaybetmesinin yıl dönümü. Elbette ki savaşlarda askerler yani bazen çatışarak, bazen bombayla, başka şekillerde hayatlarını kaybederler ama bir savaşta kurşun sıkmadan, çatışmaya girmeden on binlerce kişinin, on binlerce askerin donarak ölmesi, elbette, hem ülkeyi yönetenlerin, siyasetçilerin hem de doğrudan askere komuta eden komutanların sorumluluğundadır. Gayet tabii, onların fedakârlığı, onların adanmışlığı, inanmışlığı saygı konusunda hiçbir tartışma götürmez ama siyasi basiretsizliği, siyasi öngörüsüzlüğü ve askerî strateji, taktik açıdan da tartışılması gereken gerçeği mutlaka masaya yatırmak gerekiyor. Tarihin her döneminde siyasetçilerin yanlışlarının, bazen komutanların da siyasetle girdiği ilişkilerin bedelini askerlerin ödemiş olmasının sembol tarihidir Sarıkamış. Bir kez daha saygıyla anıyoruz.

Yine, 28 Aralık 2011, Roboski'de, Uludere'de 34 kişinin -17'si çocuk olmak üzere- hiçbir güvenlik tehdidi oluşturacak durumları olmadığı hâlde, doğrudan uçaklardan yapılan ateşle hayatlarını kaybetmiş olmasının yıl dönümü. Bugüne kadar hiçbir yargılamanın olmaması, yargıda sürekli davanın farklı mahkemeler tarafından birbirine devredilmiş olması, Anayasa Mahkemesinde teknik bir eksiklikle davanın düşmesi ve nihayet AİHM'in de, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin de dosyayı kapatmış olması, şüphesiz, bir bütün olarak Türkiye'nin kendi sorunlarıyla yüzleşmesi, kendi sorunlarının sorumlularının, faillerinin ortaya çıkarılıp etkin bir soruşturmanın gerçekleştirilmesi açısından Roboski önemli bir semboldür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

AYHAN BİLGİN (Kars) – Eğer bir ülkede çoğu çocuk 34 kişi, kaçakçılıktan, -tırnak içerisinde ifade ediyorum bunu- başka geçimlerini sağlayacak bir şey olmadığı için 50 lira yevmiyeyle ölüme gidiyorlar ve cenazeleri battaniyelere sarılı olarak katırlar sırtında geliyorsa onların buna mahkûm edilmiş olması da galiba hepimizin ayıbıdır.

Son olarak Sayın Başkan çok uzatmadan, çok değerli bir ilahiyatçı, bir akademisyen Mustafa Öztürk'ün veda yazısından bir paragrafı okumayı ben borç biliyorum. Mustafa Öztürk, Türkiye'de İslami alanda gerçekten yeni bir açılım yapma ve farklı çevrelere sözünü dinletme konusunda önemli bir isim. Bir veda yazısı yazdı. Uzun bir değerlendirme ama sadece iki paragrafını okuyacağım: “Bugün geline nokta, dinî alanda kimin, neye, nasıl inanması gerektiği konusunda mutlak yetkinin birtakım cemaatler ve şahıslara ait olduğunu, dolayısıyla cemaatlerden onay almamış, farklı bir dinî görüşü savunma imkânının bu memlekette artık son bulduğunu gösteriyor.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Açalım arkadaşlar mikrofonu.

Buyurun Sayın Bilgen.

AYHAN BİLGİN (Kars) – “Bu yüzden ilmî çalışmalara devam etme ve farklı bir fikir, görüş beyan etmenin tek yolu yurt dışındaki bir üniversitede çalışmak gibi görünüyor. Görelim Mevla neyler?” diye değerlendirmesini bitiriyor Mustafa Öztürk. Biz eğer farklı görüş belirtenlere, farklı yorum yapanlara bu ülkede yaşama şansı, imkânı tanımazsak ne beyin göçünü durdurabiliriz ne de bu ülkede farklı görüşlerin bir zenginlik olmasını, birlikte yaşamı savunabiliriz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Altay...

19.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, 25 Aralık Gaziantep'in düşman işgalinden kurtuluşunun 97'nci yıl dönümünde şehitler ile 22 Aralık 1914'te Sarıkamış'taki şehitleri rahmetle andığına, Noel Bayramı'nı kutladığına, 25 Aralık İsmet İnönü'yü ölümünün 45'inci yıl dönümünde saygıyla andıklarına, Türkiye Cumhuriyeti'nin 81 milyon yurttaşla barış içinde sonsuza kadar ayakta kalacağına ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de Genel Kurulda bütün siyasi partilere mensup sayın milletvekillerinin değindiği üzere, Gaziantep ilimizin kurtuluş gününü Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına tebrik ediyorum. Bu şanlı direnişte şehit olan şehitlerimizi, gazilerimizi rahmetle, minnetle anıyoruz efendim.

Aynı şekilde, Sarıkamış'ta -gerçi 22 Aralık tarihi itibarıyla yaşanmış bir hadise olmakla birlikte- donarak şehit olan bütün askerlerimizin önünde rahmet, saygı ve minnetle eğiliyoruz.

Gene bu vesileyle Sayın Başkan, Hristiyan âlemi, Noel Bayramı'nı kutluyor. Bütün Hristiyan âleminin ve Türkiye'deki Hristiyan vatandaşlarımızın, biz de Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak, Noel Bayramlarını tebrik ediyoruz. Barış, güvenlik, esenlik, mutluluk, kardeşlik ve bolluk temennisiyle bütün Hristiyan vatandaşlarımıza Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak sevgi ve saygılarımızı, iyi dilekelerimizi iletiyoruz.

Bugün, tabii, resmî devlet töreni de yapıldı; 25 Aralık aynı zamanda Cumhuriyet Halk Partisi için de, Türkiye için de, Türkiye Büyük Millet Meclisi için de kayda değer ve önemli günlerden biridir. Zira, çok partili yaşamımızın, demokrasiyle tanışmamızın fedakâr ve cesur önderi, “Devlete kin yakışmaz. Biz bu cumhuriyeti kanla kurduk ama insanla büyüteceğiz.” diyen,

İstiklal Savaşı'mızın ve Lozan Zaferi'mizin mimarı, eşsiz devlet adamı, büyük komutan, büyük diplomat, Cumhuriyet Halk Partisinin 2'nci Genel Başkanı, Türkiye Cumhuriyeti'nin 2'nci Cumhurbaşkanı, rahmetli İsmet İnönü'yü yine Türkiye Büyük Millet Meclisi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak saygıyla, şükranla, minnetle anıyoruz. O ve silah arkadaşları bilmelidir ki kurdukları cumhuriyet, cumhuriyeti evrilttikleri demokrasi sonsuza kadar yaşayacaktır. Ve Cumhuriyet Halk Partisi, Türkiye Cumhuriyeti'ni Büyük Atatürk'ün, İsmet İnönü'nün ve diğer silah arkadaşlarının bize bıraktığı bir kutsal emanet olarak görmekte, değerlendirmektedir. 81 milyon yurttaşımızla birlik içinde, varlık içinde, barış içinde sonsuza kadar Türkiye Cumhuriyeti ayakta kalacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Zengin, buyurun.

20.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Gaziantep'in düşman işgalinden kurtuluşu vesilesiyle kahramanlık gösteren şehitler ile Sarıkamış'taki şehitleri rahmetle yâd ettiğine, Hristiyan vatandaşların bayramını tebrik ettiğine ve yeni yılın herkese hayırlar getirmesini dilediğine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; ben de sizleri saygıyla selamlıyorum.

2018 yılının son çalışma haftasındayız Mecliste; her birimize hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Gaziantep'in kurtuluşu vesilesiyle, bu unvanı alması için hayatını veren, o günün şartlarında kahramanlıklar gösteren bütün şehitlerimizi ben de rahmetle yâd ediyorum; aynı şekilde, Sarıkamış'taki şehitlerimizi de rahmetle yâd ediyorum. Ve şunu düşünüyorum: Resme bir bütün olarak baktığımız zaman, bu unvanları alırken, "gazi" unvanını alırken, Sarıkamış'ta bu destanı yazarken biz aslında o yüzlerce, binlerce hayatın içerisindeki tek tek hayatları bilmiyoruz. Bu destanları inşa eden; aslında tek başına bireylerin kendi yaptıkları kahramanlıklar, gayretler. O yüzden bugünden bakıldığı zaman da buradan geleceğe dair bırakacağımız şey, her birimizin ne yaptığı. Evet, ekip olarak, kimlikler olarak biz buradayız ama onun ötesinde bireysel olarak yaptığımız her şey aslında tarihin bir parçası. 2018 biterken kendime de bu hatırlatmayı yapıyorum, her birimize aslında bu hatırlatmayı yapıyorum. Bizim inşa ettiğimiz şey, aslında geleceğin inşası.

Tabii, bu arada Hristiyan vatandaşlarımızın, bugün büyük bir ihtimalle Hazreti İsa'nın doğum günü, öyle kabul ediliyor dünyada, onların da bayramları, daha doğrusu, senenin başı, onlar için de bir bayram, ben de tebrik ediyorum. Yeni yılın da tüm herkese hayırlar getirmesini diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Çok kısa söz talebi var bir iki arkadaşımızın.

Sayın Bulut, buyurun.

21.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, 25 Aralık Yeni Adana gazetesinin 101'inci yayın yılını kutladığına ilişkin açıklaması

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Yerel gazetemiz Yeni Adana'nın bugün 101'inci kuruluş günü. O vesileyle bunu anmak için söz almış bulunuyorum.

Tarih, direnenleri yazar; zulme, baskıya rağmen özgürlük için, bağımsızlık için direnenler de tarihi yazar. Tren istasyonunda bir vagona Fransız işgaline direnmek için kurulan Yeni Adana gazetesi, bir milletin bağımsızlık destanının yazılmasına omuz verdi, güç verdi. Bugün, Millî Mücadele'nin sesi olan, cumhuriyetin temellerine harç koyan Yeni Adana gazetesinin 101'inci yılını kutlamanın onuru yaşıyoruz.

Bir tarafta bağımsızlık savaşına omuz veren Yeni Adana gazetesi, diğer tarafta iktidara muhalif, her kesime ağız alınmayacak küfürleri savuran, hedef gösteren yandaş medya. Yeni Adana gazetesi, yüz bir yıldır demokrasiyi özümlediği için, tarafsız haberleriyle, doğru habercilik anlayışıyla ayakta kalmıştır. Sadece iktidara övgüler düzen yandaş basına örnek teşkil etmesi dileğiyle Yeni Adana gazetesini kuran Ahmet Remzi Yüreğir ve arkadaşlarını saygıyla anıyorum. Gazetenin kuruluşundan bu yana emek verenlere de teşekkür ediyor, Yeni Adana gazetesinin yayın hayatında başarılarının devamını diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bülbul...

22.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbul'ün, Beşparmak Dağları'na yapılmak istenen taş ocağına ilişkin yöre halkının taleplerinin dikkate alınıp alınmayacağını ve İDK toplantısından evvel ÇED raporunun yeniden düzenlenip düzenlenmeyeceğini Çevre ve Şehircilik Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Aydın'ın Söke ilçesindeki Beşparmak (Latmos) Dağları'nda açılmak istenen taş ocağıyla ilgili hazırlanan ÇED raporuna göre yöre halkının taş ocağıyla ilgili talepleri görmezden gelinmiştir. Sökeliler, maden ocaklarının başta insan sağlığı olmak üzere doğaya, çevreye, tarihe, yaban hayatına vereceği zararları belirterek Latmos Dağları'nda maden ocaklarının açılmasını istemediklerini belirtmişlerdir. Aynı zamanda Doğa Koruma ve Millî Parklar Genel Müdürlüğü, planlanan sahaların ve Beşparmak Dağları millî park sahası içerisinde kalması nedeniyle uygun bulunmadığını ifade etmiştir.

Sayın Çevre ve Şehircilik Bakanına sormak istiyorum: Yöre halkının Beşparmak Dağları'na yapılmak istenen taş ocağına ilişkin talepleri dikkate alınacak ve 4 Ocak 2019'da yapılacak inceleme ve değerlendirme kurulu (İDK) toplantısından evvel ÇED raporu yeniden düzenlenecek midir?

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Destici...

23.- Ankara Milletvekili Mustafa Destici'nin, 25 Aralık Gaziantep'in düşman işgalinden kurtuluşunun 97'nci yıl dönümünde şehitleri rahmetle andığına, Iğdır'da askerî aracın devrilmesi sonucunda şehit olan askere Allah'tan rahmet, yaralılara şifa niyaz ettiğine, Cumhurbaşkanlığı'nın şerefli bir üyesi olarak Mecliste olduğuna ve Muhsin Yazıcıoğlu'nun hayatını kaybettiği kazayla ilgili yeni bir araştırma komisyonu kurulacağına inandığına ilişkin açıklaması

MUSTAFA DESTİCİ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de sizleri sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Gaziantep'imizin kurtuluşunun yıl dönümünü tebrik ediyor, bütün Gaziantep'li vatandaşlarımızı saygıyla, sevgiyle selamlıyor, şehitlerimizi ve gazilerimizi rahmetle anıyorum.

Bugün Iğdır Aralık'ta askerî bir aracın devrilmesi sonucu şehit olan Mehmetçik'imize Allah'tan rahmet dilerken 5 yaralımıza da acil şifalar niyaz ediyorum.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; bütçenin son günü yaptığım konuşmadan sonra PKK cenahından benim milletvekili seçilmemle ilgili ipe sapa gelmez birtakım ifadeler kullanılmıştır. Öncelikle herkes şunu bilmelidir: Ben, Büyük Birlik Partisi, Milliyetçi Hareket Partimiz ve AK PARTİ'mizin devletin bekasını, ülkenin bütünlüğünü, milletin istiklalini ve istikbalini önceleyerek oluşturdukları şerefli Cumhurbaşkanlığı'nın şerefli bir üyesi olarak Meclisteyim. Diğer ittifaktan bizim pozisyonumuzda Meclise giren siyasi parti genel başkanı ve milletvekilleri gibi. Bunun bilinmesini istedim bir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bir dakika.

MUSTAFA DESTİCİ (Ankara) - İkinci husus da, rahmetli Genel Başkanımız ve onunla birlikte hayatını kaybeden şehit arkadaşlarımız için 2010 yılında Mecliste bir araştırma komisyonu kuruldu ve bu komisyonun çalışmasının sonuçları bizleri tatmin etmedi, kamuoyunu da etmedi ve bizim talebimiz ve yine AK PARTİ'mizin, Cumhuriyet Halk Partimizin ve Milliyetçi Hareket Partimizin kabulüyle ikinci bir komisyon kuruldu ve bu komisyonun yaptığı çalışmalar neticesinde de hadisenin, şehadet sürecinin hem idari yönden hem de hukuki yönden araştırılması istendi ve şu anda da hem idari yönden hem hukuki yönden soruşturmalar devam etmektedir.

Yine, bu hususla ilgili, Meclis araştırması komisyonunun tekrar kurulmasıyla ilgili bizim avukatlarımızla birlikte yaptığımız bir çalışma var. Yine, ben inanıyorum ki AK PARTİ, Cumhuriyet Halk Partisi, Milliyetçi Hareket Partisi ve İYİ PARTİ gruplarının oluruyla bu komisyon kurulacaktır. Dolayısıyla PKK'nın siyasi sözcülerinin haddi de değildir ve onlar geçmişte de olmamıştır, bundan sonra da olmayacaktır.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, şimdi...

AYHAN BİLGİN (Kars) – Sayın Başkan, doğrudan partimizi hedef alan bir konuşma var. Sayın Yıldırım yönetirken bütçenin son gününde o polemik oldu. Benim de bir açıklama yapmam gerekiyor sanırım.

BAŞKAN – Peki Sayın Bilgin, buyurun.

24.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgin'in, Ankara Milletvekili Mustafa Destici'nin "İpe sapa gelmez." ifadesinin temiz bir dil olmadığına ve aynen iade ettiklerine ilişkin açıklaması

AYHAN BİLGİN (Kars) – Bir kere, tabii, burada "İpe sapa gelmez." ifadesi temiz bir dil değil, İç Tüzük çok açık. Birbirimizle aynı fikirde olmayabiliriz, tartışabiliriz, eleştirebiliriz ama biz durup dururken yani bir milletvekilinin konuşmasını hedef almayız ama o gün kapanış oturumunda grubumuza dönerek "Bu partiye verilen paralar helal değildir." ifadesini kullanmanın kendisi, doğrudan bölücülüktür. Bize oy veren 6 milyon seçmen vergi veriyorsa bu partide bulunan insanlar da bir şeyi temsil ediyorlar. Ben oy kıyası yaptım, dedim ki: Bu parti 6 milyon oy alıyor, siz de başka yöntemlerle Meclise gelmenin yolunu aradınız; sadece bunu ifade ettim. Ama bu bölücü, dışlayıcı, ayrımcı yaklaşıma ne zaman itiraz ederseniz biz de cevabımızı vereceğiz. Bu yaklaşımı, bu "İpe sapa gelmez." ifadesini de aynen iade ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

MUSTAFA DESTİCİ (Ankara) – Tek bir cümleyle ifade etmek istiyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Lütfen bir sataşma oluşmasın, daha gündeme geçemedik Sayın Destici.

Buyurun Sayın Destici.

25.- Ankara Milletvekili Mustafa Destici'nin, Halkların Demokratik Partisinin PKK'nın siyasi uzantısı değilse bunu açıkça ifade etmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

MUSTAFA DESTİCİ (Ankara) – Ben şunu ifade etmek istiyorum: Ben dikkat ederseniz, PKK'nın siyasi uzantısı, siyasi cenahı diyorum. Eğer PKK'nın siyasi uzantısı değilse bunu açıkça ifade ederler, PKK'nın terör örgütü olduğunu lanetlerler. Dolayısıyla da konu kapanmış olur. Üstlerine niye alınıyorlar, ben bunu anlamış değilim.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sen kime hizmet ediyorsun? Sen kimi ima ediyorsun?

AYHAN BİLGİN (Kars) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bilgin, buyurun.

26.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgin'in, Ankara Milletvekili Mustafa Destici'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

AYHAN BİLGİN (Kars) – Sayın Başkan, biz 6 milyonun uzantısıyız. Sonuçta bu ülkede sandığa gitmişiz, bütün engellemelere, bütün ayrımcılığa rağmen, bütün baskılara rağmen demokrasi mücadelesini tercih etmişiz ve buraya gelmişiz. Çok farklı görüşlerden, farklı eğilimlerden, farklı mücadelelerden buraya gelen arkadaşlarımız var.

Ama, bu işi bu kadar kişiselleştirdiğinde benim de doğal olarak sormam gerekiyor: Siz, Sayın Muhsin Yazıcıoğlu'nun mirası üzerinden siyaset yapıyorsunuz ve mahkemede Sayın Yazıcıoğlu'nun eşi hanımefendi ve kardeşi sizi orada görmek istemediğini, onun davasına ihanet ettiğinizi söylüyor ve onun yargılama sürecinde üzerinize düşeni yapmadığınızı söylüyor. Ben de bunu hatırlatmak zorundayım.

Teşekkür ediyorum.

MUSTAFA DESTİCİ (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Arkadaşlar, daha tartışmalara başlamadan genişletmeyelim.

Gündeme geçiyoruz arkadaşlar.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Duyurular

1.- Başkanlıkça, Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunda siyasi parti grubu mensubu olmayan milletvekillerine düşen 1 üyelik için aday olmak isteyen siyasi parti grubu mensubu olmayan milletvekillerinin yazılı olarak müracaat etmelerine ilişkin duyuru

BAŞKAN - Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Sayın milletvekilleri, Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunda siyasi parti grubu mensubu olmayan milletvekillerine de 1 üyelik düşmektedir. Bu Komisyona aday olmak isteyen siyasi parti grubu mensubu olmayan milletvekillerinin 28 Aralık 2018 Cuma günü saat 18.00'e kadar Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına yazılı olarak müracaat etmeleri gerekmektedir.

Bilgilerinize sunulur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Sayıştayın 2017 yılı harcamalarına dair dış denetim raporlarının inceleme sonuçlarına ilişkin bir tezkeresi vardır, okutup bilgilerinize sunacağım.

Buyurun:

B) Tezkereler

1.- TBMM Başkanlığının, 6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu'nun 37'nci maddesi ile 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 69'uncu maddesi kapsamında düzenlenen Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Sayıştayın 2017 yılı Harcamalarına İlişkin Dış Denetim Raporlarının inceleme sonuçlarına ilişkin tezkeresi (3/471)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu'nun 37'nci maddesi ile 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 69'uncu maddesi kapsamında düzenlenen Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Sayıştayın 2017 yılı harcamalarına ilişkin Dış Denetim Raporları Başkanlık Divanının 27 Eylül 2018 tarihli toplantısında, üst yöneticilerin cevapları da dikkate alınarak görüşülmüş ve ekteki inceleme sonuçlarının Genel Kurulun bilgisine sunulmasına karar verilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Binali Yıldırım

Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Sayıştayın 2017 Yılı Dış Denetim Raporları İnceleme Sonuçları

1) Türkiye Büyük Millet Meclisi Dış Denetim Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisinin 2017 mali yılı hesaplarının dış denetimini yapmak üzere görevlendirilen Sayıştay Uzman Denetçileri tarafından düzenlenen 19.09.2018 tarihli Dış Denetim Raporunda; 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunuyla tahsis edilen ödeneklerin, harcama birimleri tarafından kullanımı sırasında düzenlenen harcama belgelerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olup olmadığı, hazırlanan mali tablolarının doğruluğu, denkliği ve güvenilirliği hususlarının incelendiği belirtilmiştir.

Yapılan inceleme sırasında; 2017 yılına ait cetvel ve tablolarda gösterilen gider rakamlarının; doğru ve denk olarak kaydedilip kaydedilmediği, toplamalarının doğru, denk ve tutarlı olup olmadıkları ve hesapların birbirleriyle mutabık bulunup bulunmadıklarına bakılmıştır. Bütçede tahminî olarak yer alan kullanılabilir ödenek rakamlarıyla kesin hesap sonuç rakamları karşılaştırılmak suretiyle gerçekleşme oranları ve uygunluk durumları, programa alınan yatırımların gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği araştırılmış, cetvellerdeki rakamların dayandıkları sarf belgelerinin ilgili mevzuatına uygunluğu örnekleme yoluyla denetlenmiştir.

Raporda özetle;

TBMM Başkanlığı 2017 yılı başlangıç ödeneği 981.589.000 TL olup yıl içinde yapılan aktarmalar ve eklemelerle birlikte 1.046.676.734,80 TL olmuştur. 31.12.2017 tarihi itibarıyla bu ödeneğin 919.189.404,64 TL'si, başka bir deyişle % 87,8'i harcanmıştır.

Ekonomik sınıflandırmaya göre harcamalara bakıldığında, Personel Giderleri için ayrılan ödeneğin % 94,9'unun kullanıldığı, Sosyal Güvenlik Kurumu Prim Giderlerine ayrılan ödeneğin % 94,3 oranında kullanıldığı, Cari Transferler ödeneğinin % 98,6 oranında kullanıldığı, Mal ve Hizmet alımlarına tahsis edilen ödeneğin % 94,8 oranında kullanıldığı, Sermaye Transferlerine ayrılan ödeneğin % 99,9 oranında kullanıldığı belirtilmiştir.

Ayrıca;

TBMM Başkanlığınca arşivlenen ödeme emri belgeleri ve muhasebe işlem fişleri tutarlarıyla bunların kaydedildiği ilgili hesaplardaki tutarların mutabık olduğu,

Kesin hesap cetvellerinde gösterilen gelir-gider rakamlarının doğru ve denk olduğu, ödenek üstü harcama yapılmadığı,

Harcama birimi başkanları ile Strateji Geliştirme Başkanı ve diğer personelin, mali işlemlerin yürütülmesinde ve buna ilişkin harcama belgelerinin düzenlenmesinde ve muhasebe kaydında, ilgili mevzuatta düzenlenen usul ve esaslara uygun şekilde işlem yaptıkları,

Üst Yöneticinin; kalkınma planına, yıllık programa, Kurumun Stratejik Plan hedefleri ile hizmet gereklerine uygun olarak bütçe hazırlanması ve uygulanmasına, kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesini ve kullanımını sağlamaya özen gösterdiği ifade edilmiştir.

Harcama belgelerinin ve eklerinin incelenmesi neticesinde ise iş ve işlemlerin mevzuata uygun şekilde gerçekleştirildiğinden bahisle herhangi bir bulgu ve tenkitte bulunulmamış, sadece Sermaye Giderlerindeki ödeneğin gerçekleşme oranının artırılması hususunda öneride bulunulmuştur.

Dış denetçilerin önerileri dikkate alınarak düzenlenen Üst Yönetici Cevabında;

2017 yılı bütçe gerçekleşmesinin % 87,8 olduğu, Sermaye Giderleri kalemi dışındaki Cari Giderler kalemindeki harcama oranlarına ait ortalamanın ise % 96,5 gibi yüksek bir rakama ulaştığı, Sermaye Giderleri kalemindeki harcama oranının ise % 38,5 olduğu görülmektedir.

Sermaye Giderlerindeki bütçe gerçekleşme oranının düşük olmasının başlıca sebebi, Eski A ve B Blokların yerine yapılması planlanan binaya ait projenin hazırlık çalışmasının devam etmesi ve bazı projelerde kısıntıya gidilmesi suretiyle tasarruf yapılması,

2019 Yılı Yatırım Programı sermaye giderlerindeki bütçe gerçekleşme oranının, kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılması suretiyle daha yüksek oranda gerçekleşmesinin sağlanacağı ifade edilmiş ve Dış Denetim Raporunda yer alan öneriler kapsamında gerekli tedbirlerin alınacağı belirtilmiştir.

II. Sayıştay Dış Denetim Raporu

Sayıştay Başkanlığının 2017 mali yılı hesaplarının dış denetimini yapmak üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanınca görevlendirilen İçişleri Bakanlığı Mülkiye Müfettişleri tarafından düzenlenen 06.08.2018 tarihli Dış Denetim Raporunda; 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunuyla tahsis edilen ödenekler kapsamında yapılan harcamalar ve bunlara ilişkin belgeler esas alınarak, bu ödeneklerin kullanımı sırasında düzenlenen harcama belgelerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olup olmadığı, kamu kaynaklarının ekonomik, etkili ve verimli olarak kullanılıp kullanılmadığı, yapılan harcamaları gösteren mali tablolarının güvenilirliği ve doğruluğu hususlarının incelendiği belirtilmiştir.

Raporda özetle;

Sayıştay Başkanlığına 2017 yılı bütçesinde 257.485.500,00 TL ödenek tahsis edildiği, bu ödeneğin 217.366.760,86 TL'lik kısmının harcadığı, söz konusu bütçe ödenekleri ve harcama rakamları oransal olarak karşılaştırıldığında ise; 2016 yılında tahsis edilen bütçe ödeneğinin % 90,25'inin, 2017 yılında ise % 84,42'sinin harcadığı belirtilmiştir.

Ayrıca;

Kurumun ödeme emri belgeleri ve muhasebe işlem fişlerine dayalı olarak tahakkuk ettirdiği ödemeleri ile banka hesap özetlerinin mutabık olduğu,

Kesin hesap cetvellerinde gösterilen gelir-gider rakamlarının doğru ve denk olduğu, ödenek üstü harcama yapılmadığı,

Sayıştay Başkanının üst yönetici olarak, bütçe ile verilen kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin edecek mali tedbirlerin alınmasında, 5018 sayılı Kanunda öngörülen mali yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesinde, görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinde üstün gayret gösterdiği,

Harcama yetkilisi, gerçekleştirme görevlisi, mali hizmetler birim yöneticisi ve muhasebe yetkilisinin, mali mevzuatın uygulanmasında ve gerekli tedbirlerin alınmasında azami çaba sarf ettikleri,

İdarenin mali faaliyet, karar ve işlemlerinin 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde yürütüldüğü ifade edilmiştir.

Harcama belgelerinin incelenmesinde ise;

1. İhale üzerine kalan istekli ile ikinci teklif sahibi istekliye sözleşme imzalandıktan sonra ve diğer isteklilere ise ihaleden sonra iade edilen geçici teminat mektupları veya bunu ispat eden belgelerin, muhasebe birimine yatırıldığına dair dekontun ihale işlem dosyasına konulmadığı,

2. Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği uyarınca Zarf Açma ve Belge Kontrol Tutanağına "var-uygun" ya da "var-uygun değil" yazılması gerekirken "var" yazıldığı,

3. Hakediş ödemesi gerçekleştirilmeden önce yüklenici firmaya ilişkin "SGK borcu yoktur." sorgulamasının yapılmadığı,

4. İhaleyi kazanan istekli tebliğat adreslerinin, sözleşmeye müteakip 15 gün içinde SGK'ye bildirilmediği,

5. Bir hizmet alımı için hazırlanan yaklaşık maliyetin, özel firmalara ait internet sitelerinden alınan fiyat çıktıları ile hesaplandığı,

6. İhale işlem dosyalarına konulan ve ödeme emrine bağlanan belgelerin asıllarının ya da mevzuatına uygun olarak onaylanan nüshalarının konulmasının sağlanması, tüm belgelerin imza vb. biçim/şekil koşullarının tamamlanması hususunda gerekli önlemlerin alınması gerektiği,

7. Teknik şartnameler ile yaklaşık maliyet hesap cetvellerinin konu içerikleri birden fazla uzmanlık gerektirdiği halde, tek personel tarafından hazırlandığı,

8. Ön mali kontrolün tamamlandığı tarihi izleyen günden itibaren istekliye bildirim yapılması gerektiği,

9. İstekliler tarafından hazırlanan bazı ihale dokümanında EKAP'tan indirildiğine ya da idareden satın alındığına dair herhangi bir belge konulmadığı,

10. Bazı ihalelerde 4734 sayılı Kanunun 19 uncu maddesi gereğince, açık ihale yapılması gerekirken, doğrudan temin yöntemi ile alımın gerçekleştirildiği,

11. Doğrudan temin yöntemi kapsamında yapılan bazı işlerde, alım işi belli bir süreyi gerektirdiği halde, söz konusu alımların bir sözleşmeye bağlanmadığı,

12. Doğrudan temin yöntemi ile alımı yapılan ve belli bir süreyi gerektiren bazı yapım işleri ile hizmet alımlarında, sözleşme hükümlerine göre yerine getirilen taahhütlerin bedellerinin ödenmesinde, Yapım İşleri Hakediş Raporu ile Hizmet İşleri Hakediş Raporunun düzenlenmediği,

13. Doğrudan temin yöntemi kapsamında bakım ve onarımları yapılan araçların onarımlarına ilişkin giderlerin ödenmesinde Hizmet İşleri Hakediş Raporunun düzenlenmediği,

14. Doğrudan temin yöntemi ile tek firmadan teklif alınarak 2015 yılında başka bir firma ile yapılan iskonto oranının kullanılarak 37 aracın bakım ve onarım işinin gerçekleştirildiği,

15. Doğrudan temin yöntemi ile gerçekleştirilen bazı alımlarda muayene ve kabul belgesinin düzenlenmediği,

16. Doğrudan temin yöntemi ile gerçekleştirilen çeşitli yapım işlerine ait piyasa araştırmalarına esas dayanak belgelerinin, piyasa fiyat araştırmaları tutanağı ekine konulmadığı,

17. Seyahat kartlarının ilgili kullanıcılara teslimi kapsamında tutanak düzenlenmediği,

18. Çeşitli ödemelerde fatura düzenlenmediği, uçak bileti çıktısı ya da herhangi bir kaşe ve imza olmayan e-bilet fişi karşılığında ödeme yapıldığı,

19. İstanbul'da görevlendirilen bir personelin makam onayı alınmadan Ankara'ya çağrıldığı ve bu denetim elemanının yol masraflarının Kurum tarafından karşılanmasının mevzuata uygun olmadığı,

20. Fatura ve konaklama giderleri evraklarına istinaden, mevzuata uygun faturaların düzenlenmesinin sağlanması ve ödeme emrine mevzuata uygun belgelerin konulması gerektiği,

21. Bazı memur ve hizmetliler için bir günden az süre ile yapılan geçici görevlendirmelerde, harcırah oranının belirlenmesine esas gidiş-dönüş saatlerinin geçici görev yolluk bildirimlerinin ilgili bölümüne yazılmadığı,

22. Bazı yurtiçi geçici görev yolluğu bildirimlerinde hamaliye ücreti beyan edildiği, ancak hamaliye ücretine esas malzemelerin detayının beyannamede gösterilmediği,

23. Teftişe tabi dönem içinde bazı yurtdışı geçici görev yolluk bildirimleri ekine dolar kurunu gösterir TCMB kur belgesinin eklenmediği,

24. Geçici görevle görevlendirilen bazı memurlarca, harcırah beyannameleri ile eki evrakların ilgili dairesine tevdi edilmediğinin görüldüğü, bazı memurlarca da geçici görev yolluk bildirimlerine beyanname bildirim tarihlerinin yazılmadığı,

25. Bazı denetçiler tarafından çekilen yolluk avansların, süresi içinde kapatılmadığı ve diğer hususlarda gerekli özenin gösterilmediği,

26. Bilirkişi çalıştırılması hakkında "bilirkişilere sarf etmiş oldukları emek ve mesaiyle (zaman) orantılı ücret ödenmesi" kriterinin esas alınması gerektiği yönünde,

Değerlendirme ve tavsiyelerde bulunulmuştur.

Bu çerçevede, dış denetçilerin denetim bulguları ve önerileri dikkate alınarak düzenlenen Üst Yönetici Cevabında;

1-) İhale üzerine kalan istekli ile ikinci teklif sahibi istekliye sözleşme imzalandıktan sonra ve diğer isteklilere ise ihaleden sonra iade edilen geçici teminat mektupları veya bunu ispat eden belgelerin, muhasebe birimine yatırıldığına dair dekontun ihale işlem dosyasına konulmadığı,

Geçici teminat mektuplarının, ihaleden sonra saymanlık ya da muhasebe müdürlüklerine teslim edilmesi hususunda gerekli hassasiyetin gösterileceği,

2-) Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği uyarınca Zarf Açma ve Belge Kontrol Tutanağına "var-uygun" ya da "var-uygun değil" yazılması gerekirken "var" yazıldığı,

Raporda dile getirilen hatanın sehven yapılmış olduğu, bundan böyle raporda yer alan hususlar dikkate alınarak işlem yapılacağı,

3-) Hakediş ödemesi gerçekleştirilmeden önce yüklenici firmaya ilişkin "SGK borcu yoktur." sorgulamasının yapılmadığı,

Raporda bahsi geçen 3820 sayılı ödeme emrine bağlı hizmet alımı işi, ihale yöntemi ile temin edilen iş olup, ödeme aşamasında SGK borç sorgulamasının yapıldığı, dolayısıyla Raporda bahsi geçen işler doğrudan temin usulüyle gerçekleştirildiğinden, SGK borç sorgulaması yapılmasına gerek bulunmadığı,

4-) İhaleyi kazanan istekli tebligat adreslerinin, sözleşmeye müteakip 15 gün içinde SGK'ye bildirilmediği,

Başkanlık Hizmet Binası karo halı alımı işiyle ilgili, sözleşmesinde yükleniciden teknik personel talebinde bulunulduğu ve piyasadan hazır halde satın alındığı, bu sebeple de SGK Başkanlığına bildirilmediği,

5-) Bir hizmet alımı için hazırlanan yaklaşık maliyetin, özel firmalara ait internet sitelerinden alınan fiyat çıktıları ile hesaplandığı,

Alım yapılacak bazı hizmet kalemleri, kamu kurumlarına ait birim fiyat cetvellerinde bulunmadığından ve mevzuatın imkan vermiş olması nedeniyle internet satış siteleri üzerinden fiyat araştırması yapılarak yaklaşık maliyetin oluşturulduğu,

6-) İhale işlem dosyalarına konulan ve ödeme emrine bağlanan belgelerin asıllarının ya da mevzuatına uygun olarak onaylanan nüshalarının konulmasının sağlanması, tüm belgelerin imza vb. biçim/şekil koşullarının tamamlanması hususunda gerekli önlemlerin alınması gerektiği,

Konuyla ilgili gerekli hassasiyetin gösterileceği,

7-) Teknik şartnameler ile yaklaşık maliyet hesap cetvellerinin konu içerikleri birden fazla uzmanlık gerektirdiği halde, tek personel tarafından hazırlandığı,

Raporda belirtilen dokümanların hazırlanmasında raporda önerilen usulün uygulandığı,

8-) Ön mali kontrolün tamamlandığı tarihi izleyen günden itibaren istekliye bildirim yapılması gerektiği,

Ön mali kontrolün tamamlandığı tarihi izleyen günden itibaren istekliye bildirim yapılarak yasal süreye dikkat edildiği,

9-) İstekliler tarafından hazırlanan bazı ihale dokümanında EKAP'tan indirildiğine ya da idareden satın alındığına dair herhangi bir belge konulmadığı,

Anılan evrakların ihale işlem dosyasına konulması için gerekli hassasiyetin gösterileceği,

10-) Bazı ihalelerde 4734 sayılı Kanunun 19 uncu maddesi gereğince, açık ihale yapılması gerekirken, doğrudan temin yöntemi ile alımın gerçekleştirildiği,

Açık ihale yapılması gerekirken, doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirilen alımlara ilişkin olarak ilgili birimlerin daha dikkatli olunması hususunda Başkanlık tarafından yazılı olarak uyarıldığı,

11-) Doğrudan temin yöntemi kapsamında yapılan bazı işlerde, alım işi belli bir süreyi gerektirdiği hâlde, söz konusu alımların bir sözleşmeye bağlanmadığı,

İlgili mevzuat gereğince, bir defada yapılacak alımlara ilişkin bir sözleşme düzenlenmediği, alımın belli bir süreyi gerektirmesi durumunda ise bir sözleşmeye bağlanması hususunda gerekli hassasiyetin gösterildiği,

12-) Doğrudan temin yöntemi ile alımı yapılan ve belli bir süreyi gerektiren bazı yapım işleri ile hizmet alımlarında, sözleşme hükümlerine göre yerine getirilen taahhütlerin bedellerinin ödenmesinde, Yapım İşleri Hakediş Raporu ile Hizmet İşleri Hakediş Raporunun düzenlenmediği,

Raporda bahsi geçen işlerin, bir defada yapılacak alımlara ilişkin olduğu, bu sebeple sözleşme düzenlenmediği, alımın belli bir süreyi gerektirmesi durumunda ise bir sözleşmeye bağlanması hususunda gerekli hassasiyetin gösterildiği,

13-) Doğrudan temin yöntemi kapsamında bakım ve onarımları yapılan araçların onarımlarına ilişkin giderlerin ödenmesinde Hizmet İşleri Hakediş Raporunun düzenlenmediği,

Raporda bahsi geçen araç bakım ve onarım işlerine ilişkin olarak ilgili firmayla sözleşme yapılmadığından, giderlerin ödenmesinde Hizmet İşleri Hakediş Raporu düzenlenmediği,

14-) Doğrudan temin yöntemi ile tek firmadan teklif alınarak 2015 yılında başka bir firma ile yapılan iskonto oranının kullanılarak 37 aracın bakım ve onarım işinin gerçekleştirildiği,

Geçmiş yıllardaki iskonto oranının, piyasa şartlarına göre çok uygun olması nedeniyle diğer yıllarda da uygulanmasının sağlandığı, piyasa araştırma tutanağında tek firmanın teklifine yer verilmesinde Kurumun menfaati doğrultusunda bir sakınca olmadığı,

15-) Doğrudan temin yöntemi ile gerçekleştirilen bazı alımlarda muayene ve kabul belgesinin düzenlenmediği,

Doğrudan temin yöntemi ile gerçekleştirilen alımlarda Raporda bahsi geçen öneri doğrultusunda muayene ve kabul belgesinin düzenlenerek işlem yapılacağı,

16-) Doğrudan temin yöntemi ile gerçekleştirilen çeşitli yapım işlerine ait piyasa araştırmalarına esas dayanak belgelerinin, piyasa fiyat araştırmaları tutanağı ekine konulmadığı,

Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin 63 üncü maddesi kapsamında; piyasa araştırmalarına esas dayanak belgelerinin piyasa fiyat araştırmaları tutanağı ekine konulmasının zorunlu olmadığı, ilgili ödeme emirlerine sadece piyasa fiyat araştırma tutanağının konulduğu, dayanağı belgelerin ise İdarede mevcut olan teklif dosyalarında tutulduğu,

17-) Seyahat kartlarının ilgili kullanıcılara teslimi kapsamında tutanak düzenlenmediği,

Seyahat kartlarının ilgili kullanıcılara teslimi ile ilgili sehven yapılan hata bir tutanak düzenlenmek suretiyle ilgili kişilere imzalatılarak ibra edildiği, bundan böyle gerekli hassasiyetin gösterileceği,

18-) Çeşitli ödemelerde fatura düzenlenmediği, uçak bileti çıktısı ya da herhangi bir kaşe ve imza olmayan e-bilet fişi karşılığında ödeme yapıldığı,

Bazı işlere ait ödemelerde, fatura yerine geçen belgelerin kabul edildiği, uçak biletlerindeki belgelemelere ilişkin olarak ise bundan sonra gerekli hassasiyetin gösterileceği,

19-) İstanbul'da görevlendirilen bir personelin makam onayı alınmadan Ankara'ya çağrıldığı ve bu denetim elemanının yol masraflarının Kurum tarafından karşılanmasının mevzuata uygun olmadığı,

Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin 22'nci maddesi kapsamında, denetim elemanlarının yurtiçi geçici görev yolluklarının ödenmesinde görevlendirme yazısının aranmadığı,

20-) Fatura ve konaklama giderleri evraklarına istinaden, mevzuata uygun faturaların düzenlenmesinin sağlanması ve ödeme emrine mevzuata uygun belgelerin konulması gerektiği,

Fatura ve konaklama giderleri evraklarına istinaden, mevzuata uygun faturaların düzenlenmesinin sağlanması ve ödeme emrine mevzuata uygun belgelerin konulması hususunda sehven yanlış uygulama yapıldığı ve ilgililerin uyarıldığı, bundan sonra gerekli hassasiyetin gösterileceği,

21-) Bazı memur ve hizmetliler için bir günden az süre ile yapılan geçici görevlendirmelerde, harcırah oranının belirlenmesine esas gidiş-dönüş saatlerinin geçici görev yolluk bildirimlerinin ilgili bölümüne yazılmadığı,

Bir günden az süre ile yapılan geçici görevlendirmelerde, harcırah oranının belirlenmesine esas gidiş-dönüş saatlerinin geçici görev yolluk bildirimlerinin ilgili bölümüne yazılmaması hakkında sehven yapılan yanlış uygulamaların tespit edildiği ve ilgililerin uyarılarak bu işlemlerde gerekli dikkat ve özenin gösterileceği,

22-) Bazı yurtiçi geçici görev yolluğu bildirimlerinde hamaliye ücreti beyan edildiği, ancak hamaliye ücretine esas malzemelerin detayının beyannamede gösterilmediği,

Bazı yurtiçi geçici görev yolluğu bildirimlerinde hamaliye ücreti beyan edildiği, ancak hamaliye ücretine esas malzemelerin detayının beyannamede sehven gösterilmediği, bu sebeple ilgililerin uyarılarak gerekli dikkat ve özenin gösterileceği,

23-) Teftişe tabi dönem içinde bazı yurtdışı geçici görev yolluk bildirimleri ekine dolar kurunu gösterir TCMB kur belgesinin eklenmediği,

Yurtdışı geçici görev yolluk bildirimleri ekine dolar kurunu gösterir TCMB kur belgesinin bundan sonra ödeme emri evraklarıyla beraber her iki nüshaya da eklenmesinin sağlanacağı,

24-) Geçici görevle görevlendirilen bazı memurlarca, harcırah beyannameleri ile eki evrakların ilgili dairesine tevdi edilmediğinin görüldüğü, bazı memurlarca da geçici görev yolluk bildirimlerine beyanname bildirim tarihlerinin yazılmadığı,

Harcırah beyannameleri ile eki evrakların tanzimi ve ilgili dairelerine tevdiinde bundan böyle gerekli hassasiyetin gösterileceği,

25-) Bazı denetçiler tarafından çekilen yolluk avansların, süresi içinde kapatılmadığı ve diğer hususlarda gerekli özenin gösterilmediği,

İstisnai de olsa süresi içerisinde kapatılmayan yolluk avanslarının süresi içinde kapatılması hususunda gerekli hassasiyetin gösterileceği,

26-) Bilirkişi çalıştırılması hakkında "bilirkişilere sarf etmiş oldukları emek ve mesaiyle (zaman) orantılı ücret ödenmesi" kriterinin esas alınması gerektiği yönünde,

Bilirkişi ücretinin ilgili yönetmelik hükümlerine göre emsal uygulamalar da göz önüne alınarak tahmini bir ücret öngörülmek suretiyle belirlendiği, yapılan işin meşakkatli ve ağır olduğu görüldüğünden makam onayıyla bilirkişi ücretinin ve çalışılacak sürenin artırılması zaruretinin doğduğu, dolayısıyla bilirkişi ücretlerinin ilgili mevzuatında belirtildiği şekilde sadece emek ve mesaiyle orantılı olarak belirlendiği,

İfade edilmiş ve Dış Denetim Raporunda yer alan öneriler kapsamında gerekli tedbirlerin alınacağı belirtilmiştir.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi daha vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

2.- TBMM Başkanlığının, Tayland Parlamentosu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi arasında parlamentolar arası dostluk grubu kurulmasına ilişkin tezkeresi (3/472)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkındaki 3620 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesi uyarınca, Tayland Parlamentosu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi arasında Parlamentolar Arası Dostluk Grubu kurulması Genel Kurulun tasvibine sunulur.

Binali Yıldırım
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, Anayasa'nın 92'nci maddesine göre verilen bir Cumhurbaşkanlığı tezkeresi vardır, okutuyorum:

3.- Cumhurbaşkanlığının, hudut, şümul, miktar ve zamanı Cumhurbaşkanınca takdir ve tespit olunacak şekilde, Türk Silahlı Kuvvetleri unsurlarının NATO'nun Afganistan'da icra etmekte olduğu kararlı destek misyonu ve devamı kapsamında yurt dışına gönderilmesi, aynı amaçlara yönelik olmak üzere yabancı silahlı kuvvetlerin anılan misyona katılmak amacıyla ülkemiz üzerinden Afganistan'a intikali ile geri intikali kapsamında Türkiye'de bulunması ve bunlara imkân sağlayacak düzenlemelerin Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek esaslara göre yapılması için Türkiye Büyük Millet Meclisinin 6/1/2015 tarihli ve 1079 sayılı Kararı'yla verilen ve 3/1/2017 tarihli ve 1133 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararı'yla uzatılan izin süresinin Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca 6/1/2019 tarihinden itibaren iki yıl uzatılmasına ilişkin tezkeresi (3/452)

14 Aralık 2018

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Birleşmiş Milletler (BM) Güvenlik Konseyinin 1368 (2001), 1373 (2001) ve 1386 (2001) sayılı kararları çerçevesinde ve 5 Aralık 2001 tarihli Bonn Konferansı sonuçları uyarınca, Afganistan Hükümetinin güvenlik durumunun iyileştirilmesi ve kendi güvenlik kabiliyetlerinin oluşturulmasına yardımcı olmak amacıyla 2001 yılında Uluslararası Güvenlik ve Yardım Kuvveti (ISAF) oluşturulmuş; 2003 yılında bu kuvvetin sorumluluk alanı 1510 (2003) sayılı BM Güvenlik Konseyi Kararı'yla Kâbil'in ötesine genişletilerek stratejik komuta, kontrol ve eş güdümü Kuzey Atlantik Konseyinin 16 Nisan 2003 tarihli Kararı'yla NATO tarafından üstlenilmiştir.

Türk Silahlı Kuvvetleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 10 Ekim 2001 tarihli ve 722 sayılı Kararı'yla verilen yetki temelinde Afganistan'da ISAF Harekâtı'nın başlangıcından itibaren görev almaktadır.

NATO devlet ve hükümet başkanları, 4-5 Eylül 2014 tarihlerinde gerçekleştirilen Galler Zirvesi'nde, Afganistan'ın mutabakatıyla ISAF'ın bitiminden sonra Afganistan'da muharip olmayan Kararlı Destek Misyonunun başlatılmasını kararlaştırmışlardır. Söz konusu misyon, ülke genelinde güvenlik sorumluluğunu üstlenen Afgan Millî Savunma ve Güvenlik Kuvvetlerine (ANDSF) eğitim, yardım ve danışmanlık sağlamaktadır.

Afganistan'la köklü kardeşlik ve dostluk ilişkileri bulunan Türkiye, Afganistan'ın millî birliğini, bütünlüğünü ve bağımsızlığını her zaman desteklemiş; Afgan halkının terörden uzak olarak barış, istikrar ve refah içinde yaşamasını teminen, her alanda Afganistan'la dayanışma içinde olmuştur. Cumhuriyet tarihinin en büyük dış yardım programlarından birini Afganistan'da yürütmekte olan ülkemiz, hâlihazırda 3 Ocak 2017 tarihli ve 1133 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararı uyarınca söz konusu misyona katkıda bulunmaktadır.

NATO devlet ve hükümet başkanları, 11-12 Temmuz 2018 tarihlerinde gerçekleştirilen Brüksel Zirvesi'nde, Kararlı Destek Misyonunun ANDSF'nin eğitim, yardım ve danışma faaliyetlerini başarıyla sürdürdüğünü de belirterek Afganistan'da uzun vadeli güvenlik ve istikrarın teminine yönelik bağlılıklarını yinelemişler ve 2018 yılı sonrasında da misyon kapsamında Afganistan'a sağlanmakta olan katkılarını sürdüreceklerini taahhüt etmişlerdir.

Bu mülahazalar ışığında hudut, şümul, miktar ve zamanı Cumhurbaşkanınca takdir ve tespit olunacak şekilde, Türk Silahlı Kuvvetleri unsurlarının NATO'nun Afganistan'da icra etmekte olduğu Kararlı Destek Misyonu ve devamı kapsamında yurt dışına gönderilmesi, aynı amaçlara yönelik olmak üzere yabancı silahlı kuvvetlerin anılan misyona katılmak amacıyla ülkemiz üzerinden Afganistan'a intikali ile geri intikali kapsamında Türkiye'de bulunması ve bunlara imkân sağlayacak düzenlemelerin Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek esaslara göre yapılması için, 6 Ocak 2015 tarihli ve 1079 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararı'yla verilen ve 3 Ocak 2017 tarihli ve 1133 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararı'yla uzatılan izin süresinin 6 Ocak 2019 tarihinden itibaren iki yıl uzatılması hususunda gereğini Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip Erdoğan
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Alınan karar gereğince Cumhurbaşkanlığı tezkeresi üzerinde İç Tüzük'ün 72'nci maddesine göre görüşme açacağım.

Gruplara ve şahsı adına iki üyeye söz vereceğim. Konuşma süreleri gruplar için yirmişer dakika, şahıslar için onar dakikadır.

Tezkere üzerinde söz alan sayın milletvekillerinin isimlerini okuyorum:

Gruplar adına: İYİ PARTİ Grubu adına Aydın Adnan Sezgin, Aydın Milletvekili; Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Mustafa Hidayet Vahapoğlu, Bursa Milletvekili; Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Mehmet Ruştü Tiryaki, Batman Milletvekili; Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ahmet Ünal Çeviköz, İstanbul Milletvekili; Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Volkan Bozkır, İstanbul Milletvekili.

Şahıslar adına: Engin Altay, İstanbul Milletvekili; Ali Şahin, Gaziantep Milletvekili.

Şimdi, ilk söz İYİ PARTİ Grubu adına Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'e aittir.

Sayın Sezgin, buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; öncelikle, bugün Iğdır'daki kazada şehit olan askerimize Allah'tan rahmet, yaralı gazilerimize acil şifalar diliyorum.

Hemen belirtmeliyim ki tezkereye olumlu oy kullanacağız.

Türk Silahlı Kuvvetleri unsurlarının 2001 yılından beri ISAF ve Kararlı Destek Misyonu çerçevesinde NATO'yla birlikte Afganistan'da barış ve istikrarın sağlanmasına yönelik görevlere katkıları ve sağladığı hizmetler Türkiye'nin uluslararası ilişkilerinde yüz akı olarak adlandırılabilir bir niteliktedir. İfa edilen bu görevler, gücünü uluslararası meşruiyetten, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararlarından almaktadır. Kararlı Destek Misyonu, Sayın Millî Savunma Bakanımızın ifadesiyle, Türkiye'nin güvenliğinde önemli bir yer tutan ve Türkiye'nin uluslararası kimliğinin bir parçası olan NATO'yla dayanışmamızın bir ifadesidir. Ama bu vazife, bilhassa, bariz geleneksel dostluk ilişkilerimizin bulunduğu, yüzyıllara giden derin kültürel bağlar yaşattığımız, soydaşlarımızı barındıran ve ülkemizin millî çıkarları bakımından çok önemli bir bölgede bulunan Afganistan'a ve Afgan halkına karşı vazgeçilmez bir ödev niteliğindedir.

Afganistan'la ilişkilerimizin tarihinin ayrıntılarına girmeye gerek yoktur. Ülkemiz için Afganistan'ın taşıdığı önemi ve Afgan halkıyla ilişkilerimizin değerini Atatürk daha cumhuriyet kurulmadan önce tespit etmiştir. Gönül coğrafyası anlayışı bir yana,

Afganistan jeopolitik anlamda Türkiye'nin önceliğidir, öyle kalmalıdır.

Türk Silahlı Kuvvetleri, Afganistan'da bulunduğu her görevde ve bölgede, hem Afganistan özelinde hem de dünyadaki benzer uluslararası misyonlar bağlamında örnek bir başarı silsilesi ortaya koymuştur, bununla övünmeliyiz. Keza, Afganistan'da sivil hizmet veren kuruluşlarımız da önemli eserler ve süreçler gerçekleştirmişlerdir. Geçtiğimiz yıllarda NATO'nun Afganistan'daki kıdemli sivil temsilcisi olarak görev yapan Sayın Hikmet Çetin'in ve Büyükelçi İsmail Aramaz'ın olağanüstü hizmetleri ve etkin yönetimleri de hâlâ saygıyla anılmaktadır.

Maalesef özellikle son on yılda dış politikamız kurumsal geleneklerinden, uluslararası hukukun bazı normlarından, teamül ve kurallarından uzaklaştı ve savruldu. Türkiye'nin istikrar ihraç eden ve yayan bir ülke olma niteliği hayli aşıldı, tıpkı Türkiye içinde iktidarın Türkiye'yi demokrasiden, hukukun üstünlüğünden, insan hakları ve temel özgürlüklerden, etik kurallardan uzaklaştırmış olduğu gibi. Ulusal planda demokrasi ve hukukun üstünlüğünün egemenliği uluslararası ilişkilerde ve diplomaside başarının teminatıdır bilhassa Türkiye konumundaki ülkeler için. Mamafih, Afganistan politikamız bir istisna oluşturmaktadır ve bu bağlamda uluslararası iş birliğine katkılarımız ve ikili yardımlarımız bölge ve dünya barışına, istikrara, terörizmle mücadeleye katkı bakımından dış politikamızın bilançosunun aktifinde yüksek bir katsayıyla yer almaktadır. Bunu evveleminde Dışişleri Bakanlığı kadrolarının ve elbette Türk Silahlı Kuvvetlerinin ferasetine, basiretine ve becerisine borçluyuz.

Afganistan sorununa çözüm için süreden birçok inisiyatif meydanında Türkiye'nin öncülüğünde başlatılan İstanbul Süreci iyi niyetli ve ilgili tarafları bir araya getiren bir girişim olarak alkış hak etmektedir. Fakat, bugüne kadar sağladığı neticelerin mütevazı kaldığını kabullenmeliyiz. Bu durumun, son yıllarda dış politikamızdaki itibar ve güven kaybından mı kaynaklandığı sorusu da ister istemez akla gelmektedir. Uluslararası camia, uzun yıllardan beri Afganistan'ın bir yandan yarattığı risk ve tehditleri dizginlemeye çalışırken, diğer yandan bu ülkede vahşi teröre, kan, gözyaşı, sefalet, ülkenin en tehlikeli terör örgütlerine melce olmasına son vermeye çalışıyor; uyuşturucu üretiminin ve ticaretinin önüne geçmeye gayret ediyor, demokrasi ve adalet yolunda ufak tefek adımları teşvik ediyor, ülkenin birliğini dirliğini sağlamak için çaba sarf ediyor ama başarılı olamıyor.

Merkezî hükümet, ülkenin ancak yüzde 55'ini kontrol edebiliyor. Terör örgütleri ülke nüfusunun yüzde 12'sini hâkimiyeti altında tutuyor, bu oran zaman zaman yükseliyor. Taliban örgütü de kendini muhatap olarak kabul ettirebilecek bir konuma geldi. IŞİD (DEAŞ) ülkeye köklü şekilde yerleşiyor ve Afganistan hâlâ içinden çıkılmaz bir felaketler örgüsü hâlinde çürüyor. Afyon üretimi kontrolden çıkmış şekilde artıyor. Bölgeyi haklı olarak kendi güvenliği açısından önemli bir risk ve tehdit olarak gören Rusya Federasyonu'nun hem siyasi süreçlerde hem de arazide etkisi artıyor.

En önemlisi, Afganistan yeniden kanlı bir iç savaşa sürüklenme tehlikesiyle karşı karşıya. Her hafta ortalama 50 Afgan askeri öldürülmektedir. Afganistan'ın iç sorunlarına ve Afganlar arası ağır ihtilaflara taraf olmadan Afganistan'ın komşularıyla vaki güven bunalımının azaltılmasına yönelik temas ve teşebbüslere daha inatçı ve kararlı bir ivme kazandırılmalı, bölgede istikrarın daha da kırılmasının ve güç boşluğunun derinleşmesinin önüne geçilmeli, Afganistan'a destek ve yardımlar her açıdan artırılmalıdır. Oysa Trump, Suriye'den asker çekme kararını açıkladıktan hemen sonra, Afganistan'dan da 7 bin askerini çekeceğini beyan etmiştir; bu önemli bir rakamdır.

Afganistan'ın bugünkü perişan hâli NATO'nun, uluslararası camianın bu ülkedeki mevcudiyetinin bir neticesi değildir. Muhtemelen kendi hâline bırakılması durumunda bilanço hem Afganistan hem bölge ve dünya için çok daha ağır olacaktır.

Evet, bu bölgede Amerika Birleşik Devletleri ve Suudi Arabistan bir canavar yaratmışlardır. El Kaide'yle özdeşleşen bu canavar, dünya verilerinin değişmesinde, bizatihi insanlığın huzurunun sarsılmasında acımasızca rol oynamıştır. Bir yandan Peştun milliyetçiliğinin, diğer yandan dinî radikalizmin en kötü örneğinin birleşerek yarattıkları sürekli bir deprem durumu vardır. Buna bir de etniler, kabileler, çıkarlar arası ağır mücadelenin vahim tesirleri eklenmiştir.

Evet, ABD ve Suudi Arabistan dünyanın başına büyük bir bela sarmışlardır ama kendi hâlinde belirli bir denge içinde yaşayıp giden bu ülkeyi işgal eden Sovyetler Birliği'nin hiç günahı yok mudur? Sevgili dostumuz Pakistan'ın, bugüne kadar izlediği zararlı siyaseti. soruna olumlu katkı sağlayacak bir şekilde dönüştürecek sahici bir siyasi iradeye dönüştürmesi mümkün değil midir? Türkiye, bugüne kadar harcadığı olumlu çabalara ilaveten, kendi diplomatik hafızasını canlandırarak yeni formüller tasarlayamaz mı? Örneğin, Afganistan zemininde ABD, Rusya ve Türkiye'nin kolektif güç ve akıllarının harekete geçmesine öncülük yapamaz mı? Böylelikle sonuç üretici bir barış ve uzlaşma sürecine ulaşamaz mı?

Afganistan'a gerçek bir çare bulunamadığı takdirde, bizim de bölgemiz sayılan o bölge, Türk cumhuriyetlerinden başlamak suretiyle tüm dünyayı yeni türbülanslara sürükleyecektir. Türkiye'nin böyle bir çözüm istikametinde etkin sonuç sağlayacak diplomatik enerjisi vardır, yeter ki bu enerji israfçı bir anlayışla, verimsiz bir şekilde kullanılmasın. Kaynayan ve dünyayı da kanatan Afganistan yarısı daha büyük tehlikelere yol açmadan sonlandırılabilir.

Sayın milletvekilleri, Suriye de, yanı başımızdaki savaş da sık sık Afganistan benzetmesine tabi tutulmuştur. Bu benzetmenin çok belirgin gerçeklikler taşıdığı bir süreç yaşanmıştır. Bu tehdit, şimdi biraz görünüm değiştirmiş olarak devam etmektedir. Esasen bu benzetme kuvvetli bir olasılık olarak 2012'nin ortalarından itibaren yoğun telkin ve uyarılara konu olmuş, maalesef AK PARTİ iktidarı bunlara kulak tıkamış, arazideki gerçekliği görmek istememiştir. Suriye konusunda kendinden farklı politikalar uygulayan ülkelerin kararlılıklarını hafife almıştır. Bugün Suriye krizinin AK PARTİ iktidarının politikalarından kaynaklanan ve millî güvenlik çıkarlarımız üzerinde ağır riskler oluşturan etkilerinin onarılması, dizginlenmesi vaktidir.

Millî Savunma Bakanlığı bütçe görüşmeleri sırasında, 17 Aralık günü, millî güvenlik çıkarılarımızı ilgilendiren konuları polemik yapmayacağız dedik. Menbic'se Menbic, Fırat'ın doğusysa Fırat'ın doğusu, bu kesimlere yönelik hamlelerde geciktirmeyi, İYİ PARTİ olarak olası harekâtları destekleyeceğimizi, ABD'nin de gölge etmemesi gerektiğini vurgulamıştık. Trump'ın bölgeden ABD askerlerini çekme kararı elbette hayırlıdır. Trump bu karara yönelik düşüncelerini önceden de müteaddit defalar tekrarlamıştır. Afganistan'dan da 7 bin askerini eksiltme kararı ile bu kararı arasında mutlaka bir koşutluk mevcuttur. Bilindiği gibi, ABD'de konu enine boyuna tartışılmaktadır. Kararın uygulamasını, azami dikkatle izleyip göreceğiz. Ancak ABD'nin DEAŞ'la Mücadele Koordinatörü yeteneksiz, muhteris McGurk'ün istifası bile bu noktada kayda değerdir ve ABD'nin, sıkça, işinin ehli olmayan vizyonsuz gariplerle büyük işlere kalkışma hatasına da düşebildiğini gösteren yeni bir numunedir.

Çekilme gerçekleştiği takdirde, bazı komplo teorisi uzmanları da sohbetlerini baştan sona yeniden yazmak zorunda kalacaklardır. Ancak iş ABD'nin çekilmesiyle bitmemektedir, terörist PYD/YPG'nin elindeki silahlar, araç gereç ne olacaktır? Bunlar, uzun vadeli tehdit unsurları olarak bölgede kalacak mıdır? Bir kısmının kalması mukadder gözükmektedir, bunların yaratacağı ve tetikleyeceği riskler nasıl önlenebilecektir? Ayrıca, burada rakip görüşler ve çıkarlara sahip başka güçler mevcudiyetlerini sürdüreceklerdir. Ucu açık bir durum söz konusudur ve henüz, muhatap olduğumuz risklerin azalacağını söylemek mümkün değildir. Buna, öncelikle dikkat çekmek istiyoruz.

ABD'nin askerlerini geri çekmesi kararının Sayın Millî Savunma Bakanının, NATO'yla ilişkilerimizin ve transatlantik bağların önemini vurgulayan, dış politikamızdaki ve ittifak ilişkilerimizdeki kurumsal geleneklere dönüşü anımsatan söyleminin özünü bir bağlantısı bulunuyor ise bunun da omuzlarımıza ve tutumumuza yüklediği ciddi bir sorumluluk mevcuttur. Örneğin DEAŞ, Suriye coğrafyasının derinliklerindedir, oraya gidip DEAŞ'ı etkisiz hâle getirmek büyük ve tehlikeli bir sınavdır. Muhakkak başka tehlikeler de başka denklem ve baskılar da belirecektir. Böyle bir sorumluluk ve sinama yerel seçimlerle sınırlı herhangi bir manevranın çok ötesinde bir yük tahmil eder; azami özen, dikkat, hassasiyet, sağduyu, ölçü, denge ve isabet gerektirir; hezeyandan uzak durmayı icap ettirir. Bambaşka bir politikaya ve stratejiye yönelmemiz gerekecektir.

Diğer bir deyişle, iktidarın bugüne dek ortaya koyduğu kötü alışkanlardan uzak durması elzemdir. Aksi takdirde, bugüne kadar karşılaştığımız risk ve tehditlerin çok ötesini barındıran bir girdabın içine düşmemiz kaçınılmazdır. Dolayısıyla ihtiyatı elden

brakmadan muhataplarımızı ve ortaklarımızı bu muhataplarla ve ortaklarla nereye kadar birlikte hareket edebileceğimizi düzgün bir şekilde tespit edebilmeliyiz. İhvan gibi bazı yanlış mihmandarlardan da uzaklaşmalıyız. Özetle, bugüne kadar sürdürülen ikircikli, mübeddel tutumdan kurtulmalıyız.

İran konusu diğer bir faktördür. Öngörülebilir senaryolar çerçevesinde, İran'ın Türkiye için büyük zorluk kaynağı olması beklenmelidir. Astana süreci öncesinde geliştirdiğimiz ve dünyaya anlatmaya çalıştığımız temel savlar arasında İran'ın kendi tercih ve menfaatlerine uygun bir aks, kemer inşa etmekte olduğu hususu yok muydu? Öte yandan, İran'ın Suriye'nin geleceğine bakışı da bizimkinden çok farklı unsurlar ihtiva etmektedir. Önümüzdeki dönemde İran'ın bu sabitlerinin değişmesi de çok zordur ve çok önemli, Şam rejimi ve Şam ordusuyla nasıl bir denkleme içinde birlikte olunacaktır? Nasıl bir denkleme inşa edilecektir arazide? Her hâlikârda böyle bir hareket ve eylem planı öncesinde Türkiye Büyük Millet Meclisi zemininde ulusal bir mutabakat oluşturma çalışmasının bir an önce başlatılması gerekmektedir. İktidarın açıklamaları gerçekten ciddiye önümüzdeki manzara Fırat Kalkanı Operasyonu'ndan da Afrin Harekâtı'ndan da daha tehditkârdır; uzun vadeli olma ihtimali hayli yüksektir; yurt içinde kuvvetli yansımalar yaratma olasılığı da mevcuttur. Bu çerçevede bambaşka bir anlayış ve vizyon icap edecektir. Bu vizyonu en iyi tayin edecek, buna en olumlu katkıları sağlayacak yer de Türkiye Büyük Millet Meclisidir.

Sayın milletvekilleri, Millî Savunma Bakanlığı bütçesinin Komisyonunda görüşülmesi sırasında İYİ PARTİ, 2019 bütçesinin enflasyon oranı göz önünde bulundurulduğunda 2018'e göre yüzde 10'luk bir düşüşle malul olduğunu oysa iktidarın muhtelif hataları nedeniyle Türkiye'nin maruz kaldığı risk ve tehditlerin arttığını, tasarıda öngörülen meblağın artırılmasına katkıda bulunmaya hazır olduğunu ifade etmiştir. Maalesef, bu önerimiz de reddedildi. Şimdi, ucu açık bir sorunla karşılaşmamız hâlinde, Millî Savunma Bakanlığımızın bütçesinin miktarı da muhtemelen sorgulamaya konu olacaktır.

Sayın milletvekilleri, Afganistan'dan hayli uzaklaştık. Ancak Millî Savunma bütçesinin Genel Kurulda görüşülmesi sırasında S400 projesinin tercihi ve akıbeti konusunda iddia öne sürmek istemediğimizi söylemiştik. Bu vasatta S400'lerin alınmayabileceğini veya alınıp da atıl tutulabileceğini ima etmek istemiştik. Beliren yeni koşullar bu kanaatimizi kuvvetlendiriyor. Sayın Dışişleri Bakanı da birkaç gün önce sistemin F35'lere zarar vermeyeceğini ve NATO'dan bağımsız şekilde kullanımı yollarını ifade eden bir açıklamada bulundu. Bunun ne ölçüde mümkün olabileceğini bilemeyiz ama Sayın Dışişleri Bakanının ifadelerini, sorunun vahametinin iktidar tarafından idrak edildiğine dair bir işaret olarak görmek mümkündür. Bu meseleye makul ve siyasi bir çözüm bulunması icap etmektedir.

Sayın milletvekilleri, devamlı tehlikeli sinyaller veren İdlib konusuna da kısaca değineceğim. Hâlâ İdlib'deki ağır silahların, teröristlerin, azılı militanların nereye tahliye edileceği, hangi envantere kaydedileceğine dair somut bir cevap bulunamamaktadır. Mevcut koşullar altında İdlib, her türlü senaryo ve ihtiyat planlaması bakımından ağır bir tehdit oluşturmaktadır. Öyle ümit edelim ki bu ağır tehdit de iktidarın en makul çözümler yelpazesini nihayet yakalayabilmesi sonucunda bertaraf edilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

Buyurun.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Devamla) – Sayın milletvekilleri, ülkemizde sıkça beka sorunu seslendirilmektedir. Türkiye'nin bekasının en büyük teminatı gelişmiş bir demokrasi, gerçek bir hukuk devleti ve insan hak ve özgürlüklerinin azami ölçüde genişletilmesidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Mustafa Hidayet Vahapoğlu konuşacak.

Buyurun Sayın Vahapoğlu. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk Silahlı Kuvvetleri unsurlarının NATO'nun Afganistan'da icra etmekte olduğu Kararlı Destek Misyonu ve devamı kapsamında yurt dışına gönderilmesi, aynı amaçlara yönelik olmak üzere yabancı silahlı kuvvetlerin anılan misyona katılmak amacıyla ülkemiz üzerinden Afganistan'a itikali ile geri itikali kapsamında Türkiye'de bulunması ve bunlara imkan sağlayacak düzenlemelerin Cumhurbaşkanlığı'nca yapılması, ayrıca Türk Silahlı Kuvvetleri unsurlarının Afganistan'daki görev sürelerinin 6 Ocak tarihinden itibaren iki yıl uzatılmasıyla ilgili Cumhurbaşkanlığı tezkeresi konusunda Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Gaziantep'in işgalden kurtuluşunun yıl dönümünü kutluyor, Gazi Meclisimizi saygılarımla selamlıyorum.

Konuşmama bir hatıramı sizlerle paylaşarak başlamak istiyorum.

1970'li yılların sonlarında hayranlığım ve öğrenme isteğinden kaynaklanan ilgiyle hafta sonlarında cennetmekân Başbuğ'um Alparslan Türkeş Bey'in eğer bir konferansı, bir sohbeti varsa ona katıldım, eğer onun bir programı yoksa Aydınlar Ocağı ve Mülkiyeliler Birliğine gider, orada 50 yaşı aşmış -ben o zaman 20'li yaşlardayım- belli devlet tecrübesi, dünya tecrübesi olan insanları dinlerdim. Bir köşeye çekilir, onların yıllardır biriktirmiş olduğu bilgilerini aktarmalarını bekler ve oradan kendime birtakım paylar çıkarmaya çalışırdım. 27 Aralık 1979'da Sovyetler Afganistan'ı işgal etmişti, iki gün sonra yani 29 Aralık Cumartesi günü Kabil Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dekanı olan, şimdi ismini hatırlayamadığım bir profesörü dinleme fırsatı bulmuştum. Çok güzel bir Türkçeyle "Üç gün önce ülkem, Sovyetler tarafından işgal edildi." diye ağlayarak konuşuyordu. Soru-cevap bölümüne geçilince merakımı yenmek için "Türk müsünüz? Türkçeyi nereden öğrendiniz?" diye sordum. Bu soruyla yeni bir sohbeti başlatmış olduğumun farkında değildim. Cennetmekân Atatürk o geniş ufk ve büyük devlet adamlığının bir örneği olan uygulamayla, Balkanlardan Doğu Türkistan'a kadar bölgeden eğitim görmek üzere o ülkenin gençlerini getirmiş, Afgan Dekan da onlardan birisiymiş ve Ankara Üniversitesinde Veteriner Fakültesinde okumuş, bir Türk kıza evlenmiş. Aynı dönemde çok sayıda gencin Türkiye'de okuduğunu ve Afganistan'da üst düzey kamu hizmeti, siyaset ve ticaretin içinde olduklarını söylemişti.

Bu ilişkilerle bağlantı olarak örnek olması açısından, Türkiye'nin Afganistan'a bakışı boyutunda 21 Mayıs 1928 tarihli Hakimiyeti Milliye gazetesinde yer alan bir haberden bahsetmek istiyorum. Afgan Kralı Emanullah Han Türkiye'ye gelmiş, onuruna verilen yemekte Atatürk, Afgan Kralı Emanullah'a şöyle sesleniyordu: "Afgan milletiyle kökü Orta Asya'ya dayanan atalarımız arasındaki ilişkiler ve dostluk bağları çok eskidir. Tarihini silinmez sayfaları o ilişkilerin sonsuz anılarıyla doludur. Orada Afgan milleti ile Türk milletinin bir safta, yan yana, aynı amaca yürüdüğü ve ortak şanlar ve zaferler kazandığı görülecektir. Afganistan'ın Hindikuş'u ile çetin ve sert tabiatı ve Afgan milletinin olumlu zekâ, cesaret ve kahramanlığı ve özellikle Afgan devletinin seçkin hükümdarının yüksek kişiliği her türlü ertelemenin karşısında kesinlik ve kudretle yükselen bir abidedir. Sizi, milletinizi ve memleketinizi gerçekten seven Türk milletinin başkanı olarak içtenlikle bildireyim ki Afganistan'ın maddi ve manevi yükselmesi ve yücelmesi yolundaki girişimlerin az zamanda doğmuş olduğunu görmek bizim özel ümitlerimizdir. Tarihin ne garip tezahürü, dünya olaylarının ne anlamlı rastlantı ve benzeyişleri vardır. Hükümdar şahsınız 1919'da kahraman Afgan milletinin başında, Asya'nın ortasında istiklal için mücadele ederken biz de aynı tarihte burada, Avrupa'nın doğusunda, bütün uygar dünyanın gözleri önünde istiklal ve hürriyetimize vurulan darbelerle göğüslerimizi siper ederek dövüşüyorduk." diyor. "Afganistan'da niye askerimiz var?" diyenlere şöyle bir geçmiş hatırlatmak istedim.

Aslında, bu dövüş hâlen her iki ülke için de devam etmektedir. Yerli iş birlikçisi hükûmetle 5 Aralık 1978'de yaptığı dostluk, iyi komşuluk ve iş birliği anlaşmasının verdiği imkânlardan yararlanarak 50 bin kişiyle Afganistan'ı işgal edeceğini, oradan

Hint Denizi'ne ulaşacağını sanan Sovyetler, Afgan halkının haklı direnişi sonucunda kara gücünü 3 kat artırarak 150 bine çıkarmış, bu da yetmemiş, 1984 yılından itibaren sarı yağmur ve sıvı ateş olarak adlandırılan kimyasal silahlara çocuklara yönelik mızıka, radyo, kuş şeklindeki çocukların dikkatini çekecek tuzaklanmış bombaları dahi eklemiştir; buna rağmen başarılı olamamış, Afgan halkının direnişini kıramamış ve arkalarında bir rivayete göre 37 binin, bir rivayete göre 50 binin üzerinde ceset bırakarak defolup gitmiştir.

2001 Dünya Ticaret Merkezi'ne yönelik saldırı bahane edilerek ABD öncülüğünde yürütülen Afganistan'ın işgali projesi de portakal gazı olarak bilinen kimyasal silahlara rağmen yenilgiden kurtulamadığı Vietnam örneğinde olduğu gibi başarılı olamamış, hezimette sonuçlanmıştır. Yaşanan tüm olaylarda Hafızullah Amin, Babrak Karmal, Necibullah gibi yerli iş birlikçi yöneticiler, sözüm ona hükümetin başında ancak işgalcilerin yanındadır. Burada, 2006 yılında Duma'ya sunulan bir değerlendirme notuna dikkatlerinizi çekmek isterim. Bu notta Ruslar şunu diyor: "Vietnam'da aslında biz ABD'yle savaştık ama ABD'lilerin karşısında Vietnamlılar vardı. Afganistan'da da ABD bizimle savaştı fakat karşılarında Afgan direnişçiler vardı." diyorlardı.

Afganistan, Rusya ve ABD için, jeopolitik konumun yanında, petrol, doğal gaz, kömür ve bakır madenlerinin yanında lityum gibi zengin nadir element rezervleri nedeniyle de hedef olan ülkedir. Taliban ve en son DEAŞ örneğinde olduğu gibi, küresel oyun kurucularca vekâlet savaşçıları, profesyonel katiller vasıtasıyla bu savaşlar sürdürülmektedir. Irak ve Suriye'den sürülecek olan DEAŞ'ın Afganistan'ı yurt tutması ihtimali göz ardı edilmemelidir. Özellikle Afganistan'daki Şii bölgeler ve Hristiyan gruplar ile bugüne kadar Afgan halkının bağrına bastığı Türk Silahlı Kuvvetleri unsurlarının DEAŞ tarafından hedef alınma ihtimali de göz ardı edilmemelidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; devletlerin güvenlik sınırları fiziki sınırlarında başlamaz ve sadece sahip olunan konvansiyonel, nükleer, biyolojik ya da kimyasal silahlarla da bir ülkenin güvenliği sağlanamaz. Bunun tipik örneği, 2017 yılında açıklanan ABD'nin yeni ulusal güvenlik stratejisinde somut hâle gelmiştir. Önümüzdeki günlerin seyrini görebilmemiz için bu stratejinin ABD topraklarının, Amerikan halkının ve yaşam biçiminin korunması, Amerikan refahının yükseltilmesi, barışın güç marifetiyle muhafazası ve Amerikan etkinliğinin artırılmasından oluşan dört ayak üzerine inşa edildiğini; Rusya Federasyonu ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin ABD'nin temel rakipleri olarak nitelendirildiğini, kontrol edemedikleri, söz geçiremedikleri hemen her ülke yönetiminin bölgesel diktatörler olarak nitelenerek, komşularına tehdit yaratmakla suçlanarak hedef tahtasına oturtulabileceğini ve cihat yanlısı ve transnasyonal kriminal örgütler olarak nitelenecek örgütlerin varlığından bahisle, her ülkenin egemenlik alanına saldırılabileceğini görmemiz ve aklımızda tutmamız gerekmektedir. Küresel oyun kurucular, aç kurtlar gibi, ihtiyacı olan yer altı ve yer üstü tüm zenginliklere hatta her ülkeye sahip olabilmek, eğer onu başaramıyorsa kontrol edebilmek için ellerindeki tüm imkânı kullanmaktadırlar. Bu ülkelerin iştahlarını kabartan nesnelerin başında enerji geldiği gibi gıda, madenler, nadir elementler, su gibi stratejik diğer maddeler de unutulmamalıdır. Bugün Afganistan'da, Afgan direnişçileriyle savaşan ülkelerin askerleri farklı görev yaparken Afganistan coğrafyasını yabancı bilim adamları karşı karşıya incelemekte, "Ne bulabiliriz?" diye gecelerini gündüzlerine katmaktadırlar. Türkiye bu konuda fevkalade eksiktir. Afgan Hükûmetiyle minimum elli yıllık işletme ruhsatı anlaşmaları yapılmaktadır. Zengin ve güçlü diye tanıdığımız ve hatta bazılarının gıpta ettiği ülkelerdeki refah seviyesi, Afganistan örneğinde olduğu gibi, sömürülen ülkelerin yoksulluğu sayesinde ayakta kalmaktadır. Buna karşılık, Türk Silahlı Kuvvetleri dost ve kardeş Afganistan'da güvenlik ve Afgan halkının huzuru için orada bulunmaktadır. Türkiye, Afganistan'da etnik kökeni ne olursa olsun halkın tamamına eşit yakınlıkta olacak şekilde hareket etmektedir. Bunun yanında, Afgan yönetimini desteklemek, Afganistan millî güvenlik kuvvetlerini eğitmek ve Afganistan halkına güvenlik, istikrar ve gelişme konusunda yardımcı olmakta, Türk birlikleri sorumluluk sahası dışında ve mayın temizleme, terörle mücadele, uyuşturucuyla mücadele faaliyetlerinde görev almamaktadırlar. Türkiye, 31 Ocak 2014 tarihinde sona eren Uluslararası Güvenlik Yardım Kuvveti döneminde Kâbil Uluslararası Havaalanı'nı işletmiş, Cevizcan ili Şibirgan ilçesinde ve Vardak ilinde kurduğu bölgesel imar ekipleri vasıtasıyla Afgan halkına destek sağlamıştır. Bunun yanında, Afgan ordusunun yetiştirilmesine çok ciddi katkıları olmuştur. Türk Silahlı Kuvvetleri hâlen Afganistan'da, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 12 Aralık 2014 tarih ve 2189 sayılı Kararı'yla 1 Ocak 2015 tarihinde başlatılan Kararlı Destek Misiyonu kapsamında görev yürütmektedir. Yürütülen bu görev yani bu tezkereyle askerî unsurlarımızın uzatılacak görevi muharip olmayan görevlerdir. Bu görev kapsamında, başkent Kâbil Eğitim Yardım ve Danışma Komutanlığı, Hamid Karzai Uluslararası Havaalanı'nın korunması dâhil işletilmesi, Afgan eğitim kurumlarına danışmanlık, Kuzey Eğitim Yardım ve Danışma Komutanlığına karargâh subayı ve Afgan 209'uncu Kolordusuna danışman katkısının sağlanması gibi görevler yürütülmekte olup hâlen 700 civarında Türk askeri görev yapmaktadır.

Cumhurbaşkanlığının, Afganistan'da Kararlı Destek Misiyonu kapsamında görev yapan Türk Silahlı Kuvvetleri unsurlarının görev sürelerinin 6 Ocak 2019 tarihinden sonra iki yıl uzatılmasını, ayrıca aynı yazıda yer alan ve Kararlı Destek Misiyonu kapsamındaki yabancı silahlı kuvvetler ile sınırlı taleplerini uygun gördüğümüzü ve desteklediğimizi belirtirken bir başka konuya da değinmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, günümüzün şartlarında ülkeler, özellikle verimliliğin artırılması, yeni teknolojilerin ülkeye transferi, yeni sermaye sağlanarak rekabet gücünün istenilen seviyeye çıkarılması, devletin üzerindeki mali yükün azaltılması gibi gerekçelerle özelleştirme yapabilir. Dünyanın her ülkesinde, o ülkenin savunmasına veya ekonomisine önemli ölçüde katkıda bulunan, kısmen dahi tahripleri veya devamlı ya da geçici bir zaman için faaliyetten alıkonmaları hâlinde millî güvenlik veya toplum hayatı bakımından fevkalade olumsuz sonuçlar doğurabilecek tesisler bulunmaktadır. Ne yazık ki barış şartlarında bunların anlam ve önemini anlamakta, kavramakta zorluk çeken kesimler bulunabilir. Örneğin demir yolları, kara yolları, köprü ve geçitler, akaryakıt boru hatları, limanlar, havalimanları, telsiz, telefon, radyolink merkezleri, barajlar, elektrik santralleri, rafineriler, stratejik maden arıtma ve işleme fabrikaları gibi tesislerin zor günde ne önem taşıdığını normal hayat sürerken anlamayabiliriz. Askerî fabrikalar, bakım onarım merkezleri de bunların arasındadır ve hemen hiç dikkati çekmeden, hiç önemsenmeden faaliyetlerini sürdürmektedirler. Halbuki bunlar stratejik tesislerdir.

20 Aralık 2018 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan Özelleştirme İdaresiyle ilgili 481 sayılı Karar'la Millî Savunma Bakanlığı Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğüne bağlı 1'inci Ana Bakım Fabrika Müdürlüğü iş yerinin tüm mal ve hizmet üretim birimlerinin özelleştirilmesi kararı alınmış bulunmaktadır. Sakarya ilimizin Arifiye ilçesi sınırları içerisinde 1 milyon 804 bin metrekaarelik, yani 1.800 dönüm arazi üzerinde kurulu bulunan bu tesis elli yılı aşan bir sürede oluşmuş ve buna bağlı tecrübeye sahiptir. Fabrikada Fırtına Obüsleri, gündüz ve gece görüş dürbünleri, dünyanın en yüksek ve en uzun süre dayanıklılığa sahip tank ve tırtıllı araç paletleri, Leopard1 ve Leopard2 tanklarının modernizasyonu gibi üretimler yapılmaktadır. Verimliliği tescilli, kendi Silahlı Kuvvetlerimize ve stratejik iş birliği içinde bulunduğumuz ülkelere üretim ve satış yapan, katma değeri yüksek bir tesistir. Bunun yanında, müşterisi hazır mal üretmektedir. Bilakis, bilgi birikimi ve geliştirilen teknolojinin değerini tespit etmek mümkün olmadığı gibi, bu tesisin zararı da söz konusu değildir. Bilindiği üzere, özel sektörün öncelikli hedefi kârlılıktır. Kârının olmadığı yerde özel sektör faaliyet yürütmez. Halbuki devletin önceliği kâr değildir ve olmamalıdır. Özel sektörün bir süre sonra kârlılık hedeflerini ön plana alarak bazı üretimlerden çekilmesi, bazılarını geciktirmesi ya da sermaye ihtiyacını gerekçe göstererek tesisin kurulu olduğu araziyi nakde çevirmesi söz konusudur. Aslında, bu tesise talip olacaklar için cazip tarafı da hazır müşterinin olması yanında, üzerinde kurulu olduğu 1 milyon 804 bin metrekaarelik arazidir; sıfır riskli, bol kazançlı piyango olmasıdır. Bu fabrika müdürlüğünün işletilmesinin devri 4046 sayılı Özelleştirme Kanunu'nun 1'inci maddesinde sayılan, özelleştirme kapsamına alınabilecek kuruluşları belirleyen maddeye de aykırıdır ayrıca. Bu nedenle de bu fabrikanın özelleştirme kapsamına alınması Türk Silahlı Kuvvetlerinin bir birliğinin özelleştirilmesi anlamına da gelebilecektir. Bu özelleştirme kararından vazgeçilerek fabrikanın mevcut hâliyle, Altay tank projesini yürüten firmayla iş birliği ve sözleşme yapılarak tank üretim sürecinde kullanılması

mümkündür.

Dile getirilen bu nedenlerle, kararın yeniden gözden geçirilmesinin yararlı olacağı düşüncesiyle Gazi Meclisimizi saygılarımla selamlarım. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki konuşacaktır.

Buyurun Sayın Tiryaki. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

HDP GRUBU ADINA MEHMET RUŞTU TIRYAKİ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; NATO'nun Afganistan'da icra ettiği "ISAF" adlı Kararlı Destek Misyonuna Türk Silahlı Kuvvetleri unsurlarının gönderilmesi, yine aynı amaçla yabancı silahlı kuvvetlerin, anılan misyona katılmak amacıyla ülkemiz üzerinden Afganistan'a intikali, "geri intikal" kapsamında Türkiye'de bulunması amacıyla düzenlenen Cumhurbaşkanlığı tezkeresi üzerine söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, tezkere üzerine söyleyeceğim birkaç şey var. Bunlara geçmeden önce, düşünce ve ifade özgürlüğü konusunda birkaç şey söylemek isterim; bunun nedeni de daha dün, 2 önemli sanatçının, sadece düşünceleri nedeniyle, gözaltına alınmasıdır. Bakınız, bu 2 sanatçının düşüncelerine katılabiliyoruz veya katılamayabiliriz ama biliyor musunuz, bu sözlerden bin kat ağırlığını söyleyenler, bu ülkenin mahkemeleri tarafından, düşüncelerini özgürce ifade etsin diye serbest bırakıldı, özgür bırakıldı. "Kanlarında yüzeceğiz." diyen bir mafya babasına bu ülkenin mahkemeleri beraat kararı verdi. Sadece barış bildirisine imza atan akademisyenler cezalandırıldı ve barış akademisyenlerine "Kanlarında yüzeceğiz." diyen mafya babasının düşünceleri ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirildi.

Aynı ülkede, Müjdat Gezen ve Metin Akpınar gibi sanatçılar hakkında kendi konuşmasının bütünlüğü içerisinde, eleştirilebilecek konuşma bütünlüğü içerisinde, eleştirilebilecek bir konuşma nedeniyle hafta sonu apar topar işlem başlatılması, Emniyet görevlilerinin kapılarına dayanması ve ifadelerinin alınması kabul edilemez.

Şimdi, bu düşünce ve ifade özgürlüğü meselesi gerçekten önemli bir konu çünkü bu konuda her geçen gün geriye gidiyoruz. Bakınız, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi diyor ki: "Yaşam hakkından sonraki en önemli, en temel hak düşünce ve ifade özgürlüğüdür." Neden? Eğer bir ülkede düşünce ve ifade özgürlüğü yoksa esasen orada din ve vicdan özgürlüğü yoktur çünkü hiç kimse dinini özgürce yaşayamaz, vicdani kanaatlerini açıklayamaz. Yine, "Bir ülkede eğer düşünce ve ifade özgürlüğü yoksa esasen o ülkede örgütlenme özgürlüğü de yoktur." diyor Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi çünkü bildiğimiz örgütler düşünce ve ifadelerin kolektif olarak kullanılabilmesi amacıyla kurulur; siyasi partiler böyledir, sendikalar böyledir, dernekler böyledir. Eğer düşünce ve ifade özgürlüğü yoksa bir ülkede, o ülkede esasen örgütlenme özgürlüğü de yoktur. Eğer düşünce ve ifade özgürlüğü yoksa bir ülkede, o ülkede, toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı da yoktur çünkü insanlar ne için toplantı yapar, ne için gösteri yürüyüşü yaparlar; düşüncelerini topluca ifade edebilmek için. Ama bu ülkede maalesef, düşünce ve ifade özgürlüğü özgürce kullanılamıyor, eleştirileri nedeniyle her gün onlarca, yüzlerce insan gözaltına alınıyor. Resmî rakamlar ayda ortalama 500 kişi hakkında Cumhurbaşkanına hakareten soruşturma başlatıldığı yönünde.

Şimdi, bu toplantı ve gösteri yürüyüşleriyle ilgili yeni bir icat çıktı başımıza. 5442 sayılı Kanun'un 8/C maddesi uyarınca valiler her şeyi yasaklayabileceklerini düşünüyorlar, her şeyi, bir cenaze törenini bile, cenaze töreninden sonra açılan bir taziyeevinde gidip Fatıha okumayı bile yasaklayabileceklerini düşünüyorlar. Ben Milletvekili olduğum Batman'da bunlardan en az üç tanesine tanık oldum; valilik taziyeede Fatıha okunmasına izin vermedi, insanların taziyeetine gitmesine izin vermedi.

Bakın, toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı diyoruz ya, bu toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkındaki Anayasa'nın 34'üncü maddesinden falan söz etmeyeceğim, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nden söz etmeyeceğim, bu kapsamda değerlendirilemeyecek basın açıklamalarına bile izin verilmiyor. Yani valilik, Emniyet görevlilerini gönderiyor... Siz bir konuyla ilgili açıklama yapacaksınız; bakın, yürüyüş yapmıyorsunuz, büyük bir meydana toplantı yapmıyorsunuz, kentin ana arterlerini trafiğe kapatmıyorsunuz, kamu kurum ve kuruluşlarının işleyişini engellemiyorsunuz, sadece basın toplantısı yapıyorsunuz; bizim Mecliste yaptığımız basın toplantısının sokakta yapılmış hâlini düşünün; valilik, güvenlik görevlilerini gönderiyor "Basın açıklaması yasak, basın açıklaması yapamazsınız." diyor.

Ben sadece bir iki ay içerisinde yaşadıklarımdan birkaç tane örnek vereyim. 4 Kasım'da bizim milletvekillerimizin gözaltına alınmasının -biz buna "siyasi soykırım operasyonu" diyoruz, siz katılamayabilirsiniz- yıl dönümüydü. Cezaevleri önünde açıklama yapmak istedik, ben Sincan Kapalı Cezaevinin önüne açıklama yapmak için gittim, yüzlerce güvenlik görevlisi gelmişti. Bakın, biz toplam 10 kişiydik. TOMA'lar, askerî araçlar, polisler, minibüsler, yarım otobüsler, yüzlerce güvenlik görevlisi geldi; ne için? Basın açıklaması yapmayalım diye. Bakın, aynı cezaevinin önünde neredeyse her gün onlarca basın açıklaması yapılıyor, onlarca televizyon orada canlı yayın yapıyor çünkü 15 Temmuz darbe girişiminin sanıkları orada yargılanıyorlar, içinde o mahkemelere giden onlarca milletvekili vardır ve mutlaka kapının önünde açıklama yapmıştır. Fakat bize, cezaevinin önünde 3 partili arkadaşımızla birlikte basın açıklaması yapmamıza bile izin verilmiyor. Yine aynı gün, ben parti binasının önünde, bakın, bir meydana değil, parti üyesi arkadaşlarımla, yönetici arkadaşlarımla birlikte Ankara il binasının önünde basın açıklaması yapmak istedim; onlarca polis binanın etrafını abluka altına aldılar, kapının önünde basın açıklaması yapmamıza izin vermediler. Bu ülkenin düşünce, ifade özgürlüğü açısından karnesi budur.

Bir adım daha ileri gidelim, parti binalarımızın içerisine giriyor polisler. Parti binalarının içerisindeki açık grevi en barışçıl eylem biçimlerinden biridir. Bakın, toplumsal yaşamı hiçbir şekilde olumsuz etkilemeyecek bir protesto biçiminden bahsediyoruz; açık grevi eylemleri Türkiye'de icat edilmiş bir eylem biçimi değil, onlarca yıldır dünyanın onlarca ülkesinde uygulanan gelen bir protesto yöntemi biçimi; doğru veya yanlış, insani olarak doğru bulabilirsiniz, eleştirebilirsiniz fakat "Açık grevine katıldı." diye tülbentli analar yaka paça parti binalarına girilerek gözaltına alınıyor. Bu ülkenin düşünce ve ifade özgürlüğü açısından karnesi bu kadar dramatik bir durumdadır. Ve o anaların tülbentleri, birbirleri için tehdit oluşturacak diye gözaltındayken alınıyor, el konuluyor. İstedığınız kadar inkâr edin, istediğiniz kadar "Başka amaçlarla yapılıyor." deyin, tülbentlerine el konulan, başları açılan annelerle bizzat ben konuştum. Türkiye'nin demokrasi karnesi bu durumdadır.

Şimdi, bunu uzun uzun anlatabiliriz, ben birkaç başlık hâlinde bunu söylemek istedim. Bu, hepimiz açısından olumsuz bir tablo. Bundan on yıl sonra, yirmi yıl sonra geriye döndüklerinde "Nasıl bir Türkiye var?" diye baktıklarında görecekları manzara benim biraz önce anlattığım manzara olacaktır.

Bundan sonra, size bu Kararlı Destek Misyonu konusunda, ISAF'a asker gönderme konusunda birkaç şeyi söylemek isterim.

Şimdi, önce hikâyeyi başa sarmakta yarar var. Afganistan, tarihsel olarak Mezopotamya'yla aynı kaderi yaşamış bir ülkedir yani bütün tarihi işgallerle geçmiş bir ülkedir. Makedon Kralı Büyük İskender, Sakalar, Akhunlar, Gazneliler, Harzemşahlar, Moğollar, Babürler gibi onlarca toplum tarafından işgal edilmiştir Afgan toprakları. 1919'da İngilizlere karşı bağımsızlığını ilan etse de bu bağımsızlığı çok uzun sürmemiştir; hepinizin bildiği, Sovyetlerin Afganistan'a meşhur müdahalesi... Peki, bu Sovyetlerin Afganistan'a müdahalesinden sonra Afganistan'da ne oldu? Afganistan korkunç bir kıyım sarmalına girdi. Bundan sonra onlarca cihatçı örgüt türedi Afganistan'da ve bu cihatçı örgütlere NATO, ABD ve Batılılar bir biçimde destek verdiler. Bu cihatçı örgütlerin, bugün bütün dünyaya yayılan cihatçı örgütlerin belki de temeli Afganistan'da atıldı. Bir tanesini hatırlatalım. Bu cihatçı örgütlere, bizde böyle İslami cemaatler içerisinde yer alanların yazdığı -80'li yılları yaşayan herkes bilir- içinde yüzlerce güzelleme olan makaleler vardır; hepiniz bunların örneklerini okudunuz. Hatta, bizim Cumhurbaşkanımızın da Gulbeddin Hikmetyar'ın dizinin

dibinde, Afganistan'da çekilmiş fotoğrafları var. İşte, güzelleme yapılan o cihatçı örgütler, Sovyetlere karşı direniyor diye desteklenen o örgütler bugün bütün dünyayı kana bulayan örgütlerdir. Bugün Afrika'da, Suriye'de, Irak'ta, dünyanın dört bir yanını kanatan örgütlerin temeli orada atılmıştır.

11 Eylül saldırısıyla birlikte Afganistan'da yeni bir tarihsel süreç yaşandı. Bu 11 Eylül saldırılarının arkasında Usame Bin Ladin var, Usame Bin Ladin El Kaide'nin lideri. El Kaide de Afganistan'da Taliban rejiminin altında yaşıyor, besleniyor diye ABD öncülüğünde koalisyon güçleri Afganistan'a çok büyük bir operasyon başlattılar. Bizim ilk gördüğümüz canlı yayınlarda füzelerle bir ülkenin bombalanması vardı ya işte o zaman -Tomahawkları, bu füzelerin isimlerini hep o zaman duyduk- Afganistan'a büyük bir operasyon gerçekleştirildi.

Peki, on yedi yıl boyunca ne oldu? Bu bahsettiğimiz süre 2001 yılı. Daha sonra, bu koalisyon güçlerinin yerini 2006'dan sonra NATO önderliğindeki ISAF aldı. Peki, 2001-2018, aradan geçen on yedi yıl içerisinde Afganistan'da ne yaşandı, rejim değişikliği dışında ne yaşandı? Taliban gitti, yerine başka bir rejim geldi. Afganistan'a bunun dışında, kan ve gözyaşı dışında bu uluslararası örgütler, koalisyon güçleri, NATO ne götürdü? Hiçbir şey.

Şimdi, bu uluslararası örgütler bazı rakamlar yayınlıyorlar, hepimiz görmüşüzdür; işte, bu insani kalkınmışlık endeksi, yoksulluk, kadın istihdamı; çocuk, bebek ölüm oranları falan. Bunların hepsinde en kötü birkaç ülkeden biri Afganistan'dır yani âdeta insanlığın bittiği, tükendiği ülkelerden biri Afganistan'dır. Peki, bu on yedi yıl boyunca dünyanın dört bir yanından dünyanın en güçlü, en büyük ülkeleri "Afganistan'ın sorunlarını çözeceğiz." dedi, bunların hangisine çözüm buldular. Şimdi Afganistan'da sizce kim yaşamak ister? İçimizden herhangi birisi için Afganistan'ın en küçük bir cazibesi var mı? Elbette yok.

Şimdi, burada ilginç bir şey daha var, onu da söylemek istiyorum: ABD'nin Afganistan'a müdahalesi genel olarak olumsuz bir şeymiş gibi yansıtılmıyor; Adalet ve Kalkınma Partili hiçbir milletvekili veya hiçbir bakan, Cumhurbaşkanı, ABD'nin Afganistan'a müdahalesine hiçbir şey demiyor, hatta NATO'da ABD'yle birlikte operasyona katılmamızı normal karşılıyor ama aynı Hükümet, ABD'nin Suriye'de olmasını istemiyor. Yani burada bir çelişki yok mu? Yani ABD, Afganistan'da iyi de Suriye'de mi kötü veya Suriye'de iyi de Afganistan'da mı kötü? Eğer Afganistan'da bir emperyalist müdahale yoksa niye Suriye'deki emperyalist müdahale olsun? HEPİNİZ SEVİNÇ NARALARI ATINIZ, bir sürü insan attı; televizyonları, radyoları, gazeteleri açın, ABD Suriye'den çekiliyor diye milyonlarca insan seviniyor. Peki, aynı insanlara soralım: Afganistan'da asker bulunmasına da aynı tepkiyi gösteriyor musunuz? Sonra da sizin gibi düşünmeyen bizim gibilere ne diyorsunuz? "Siz antiemperyalist değilsiniz." Biz antiemperyalist değiliz, öyle mi? Afganistan'da ABD'ye evet, Suriye'de ABD'ye hayır; sonra buna karşı çıkanlar antiemperyalist değil.

Şimdi, acı ve gözyaşı sürüyor dedim. Yani acı ve gözyaşı sürüyor derken hani böyle ara ara değil, daha dün bayındırlık bakanlığının önünde bir intihar eylemi gerçekleştirildi, en az 43 kişi yaşamını yitirdi, onlarca kişi yaralandı; daha dün Afganistan'da yaşandı bu.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Suriye'deki ABD'ye bir şey diyor musunuz?

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) - Bu savaş ve operasyonlar nedeniyle on yedi yıldır -yaklaşık rakamlar, bunun resmî rakamlarını kimse tam olarak bilmiyor ama- 5 milyon 700 bin kişinin, 5 milyon 700 bin Afgan'ın ülkesini terk ettiği tahmin ediliyor. Bunların çok büyük bir bölümü Pakistan'da ve İran'da yaşıyor. Pakistan'ın, İran'ın; o yoksul Pakistan'ın, yoksul İran'ın en yoksul varoşlarında yaşıyor ya da üçüncü ülkelere, Avrupa'ya, dünyanın başka ülkelerine gitmek istiyorlar. Bunlardan 170 bininin bugüne kadar Türkiye'ye gelip Birleşmiş Milletlere başvurduğu söyleniyor yani gelen kişi sayısı bundan çok fazla fakat Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliğinin Türkiye temsilciliğine başvuran kişi sayısının 170 bin olduğu söyleniyor. Peki, biz bu 170 bin kişiye ne yapıyoruz biliyor musunuz? Bunlar, Birleşmiş Milletlere başvuran kişiler, üçüncü ülkelere gitmek istiyorlar, Türkiye'de kalmak için gelmiyorlar. Biz bunlara mülteci statüsü tanımlıyoruz. Daha önceki bir konuşmamda da söylemişim. Türkiye, Batı'dan gelenlere mültecilik hakkı tanıyor, yani Almanlar, Fransızlar, İngilizler -zaten sıraya girmiş durumdalar- Türkiye'ye geliyorlar, biz onlara mültecilik hakkı tanıyoruz fakat Türkiye'nin doğusundan gelen hiçbir ülkenin yurttaşına mültecilik hakkı tanımıyoruz. Bu konuda Türkiye'nin imzaladığı uluslararası sözleşmelerin ikisinde de Türkiye'nin çekincesi var. Peki, biz ne yapıyoruz? Üçüncü bir ülkeye gitmesi için kolaylık göstermek bir yana bunları kendi ülkelerine göndermeye çalışıyoruz. Nisan ayından bugüne 5 binin üzerinde Afgan'ın ülkesine iade edildiği söyleniyor. Yine gayriresmî rakamlar bunlar. Uluslararası Af Örgütü'nün açıkladığı şöyle bir rakam var: Gözaltında tutulan 2 bin Afganlı olduğu söyleniyor, 2 bin Afganlı. Bunlar da ülkesindeki savaşın, ülkesindeki yoksulluktan, öldürülme korkusundan kaçıp başka ülkelere gitmek isteyen insanlar; onları da geri göndermeye çalışıyoruz. Bir adım daha ileri gidelim, ne yapıyoruz biliyor musunuz? Türkçe bilmeyen bu insanlara... Uluslararası raporlarda yer aldığı için söylüyorum, kendi gözlemime dayalı veya bilgiye dayalı değil, bunun belgelerini görmüş değilim fakat uluslararası örgütlerin bu konuda raporları var; diyorlar ki: "Türkçe bilmeyen bu kişilere, bu Afganlılara yurt dışına dönmeleri için belge imzalatılıyor." Bakın, korkunç bir dram yaşayan bu insanlar bizim ülkemize sığınıyorlar. 3 milyon Suriyeli barındırıyoruz diye övünüyoruz ya 2 bin Afgan'ı gözaltında tutup iade etmeye çalışıyoruz, 5 binini bugüne kadar geri gönderdik. Bu ülke, 5 bin veya -tamamı için söyleyeyim- 170 bin Afganlıyı barındıracak güce bir ülkedir. Bu konuda yapılabilecek çok şey olduğunu düşünüyorum.

Şimdi, biz bu tezkereye bütün bu anlattıklarım ışığında "hayır" diyeceğiz. Bu tezkereye "hayır" dememizin nedeni şu: Çünkü bu anlattığım utanç tablosuna "evet" demiş olacağız yani bu tezkereye "evet" dersek bu utanç tablosuna bir parça da katkı sunmuş olacağız. Ama gerçekten Afgan halkıyla dayanışmak istiyorsak yapabileceğimiz başka şeyler var. Bu askerleri göndermek yerine, bu harcadığımız paralar yerine -çünkü Afganistan için bu ülke, bu yönetim gerçekten yabana atılmayacak bir para harcıyor- bunu 170 bin Afgan için harcayabiliriz; onların insani sorunlarının, Afganistan'daki insani sorunların çözümü için harcayabiliriz. Yeter ki bu drama katkı sunmak istemeyelim. Meclisin, bu nedenle bu tezkereye "hayır" demesini istiyoruz.

Bu tezkere, Afganistan'a kan ve gözyaşı dışında hiçbir şey getirmeyecek. Evet, biz bu tezkereye "hayır" desek de NATO ve ABD oraya asker göndermeye devam edecek. Biz bunu bitirecek ülke değiliz, bu müdahaleyi bitirecek ülke değiliz fakat bu günaha ortak olmayabiliriz.

Şimdi, ilginç bir şey daha söylemek isterim. Aslında Afganistan'ın böyle zengin yer altı kaynakları yok yani petrol yok, enerji kaynakları yok; buna rağmen, insanlığın, bütün ülkelerin garip biçimde Afganistan'a bir müdahalesi söz konusu. Bu konuda yazılmış birçok tez var. Hani bazıları daha sonraki müdahalelere hazırlık için Afganistan'ın işgal edildiğini söylüyorlar. Sovyetlerin bu amaçla rejim değişikliği için müdahale ettiğini söyleyenler var. ABD'nin aslında El Kaide ve Taliban rejim değişikliği için değil, daha sonraki İran veya başka bir ülkeye müdahale için Afganistan'da asker bulundurduğunu, bu ülkede varlığını sürdürmek istediğini söyleyenler var. Dolayısıyla burada bir yer altı kaynağı da yok. Burada benden önce konuşan bir milletvekili, işte felik felik ülkenin dört bir yanını arıyorlar diyor ama sene 2018, olsaydı emin olun bulurlardı. Bir yer altı zenginliği falan yok, başka siyasi amaçlarla Afganistan işgal ediliyor.

Şimdi, ünlü Fransız siyasetçi Talleyrand, 1815 Viyana Kongresi'nin de mimarlarından biri. Ben çok diploması bilen birisi değilim fakat 1815 Viyana Kongresi'nin uluslararası diplomasinin temellerinin atıldığı kongre olduğu söylenir. Talleyrand'ın ünlü bir sözü var, der ki Talleyrand: "Süngülerle çok şey başarabilirsiniz ama üstünde oturmak o kadar da rahat değildir." On yedi yıllık pratik, bize Afganistan'da bu süngülerin üzerinde oturmanın hiç de rahat olmadığını göstermiştir.

Son olarak sözlerimi böyle bağlamak isterim, Benjamin Franklin'in bir sözü var, diyor ki: "Demokrasi, iki kurt ile bir kuzunun akşam yemeğinde ne yiyeceklerini oylamasıdır; özgürlük ise tam teçhizatlı bir kuzunun oylamaya karşı çıkmasıdır." Biz, Afganistan'da ya "demokrasi" adı altındaki bu işgale onay vereceğiz ya da Afgan halkının özgürlüğünü destekleyeceğiz diyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.41

BAŞKAN: Başkan Vekili Mustafa ŞENTOP

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Burcu KÖKSAL (Afonkarahisar)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 40'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum. (3/452) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Şimdi, söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Ahmet Ünal Çeviköz'e aittir.

Buyurun Sayın Çeviköz. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakikadır.

CHP GRUBU ADINA AHMET ÜNAL ÇEVİKÖZ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Afganistan'da NATO'nun öncülüğündeki Kararlı Destek Misyonuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi hakkında Cumhuriyet Halk Partisi adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, bugün önemli bir gün; her şeyden önce Gaziantep'in kurtuluşunun yıl dönümü. Sarıkamış trajedisinin yıl dönümünü de maalesef üzüntüyle anıyorum. Aynı zamanda Iğdır'daki şehidimizin de ailesine, Türk Silahlı Kuvvetlerine ve ulusumuza başsağlığı diliyorum.

Bugün aynı zamanda, dün Afganistan'da gerçekleşen bir terör saldırısı vesilesiyle yaşamını yitiren Afgan kardeşlerimizin ailelerine ve tüm Afgan halkına da başsağlığı dileklerinizi iletmek isterim.

25 Aralık, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün silah ve dava arkadaşı, Lozan kahramanı, Türkiye Cumhuriyeti'nin 2'nci Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'yü de ebediyete intikalinin 45'inci yıl dönümünde rahmetle andığımız bir gündür. Aziz hatırası önünde saygıyla eğiliyorum.

Değerli milletvekilleri, hazır tarihten söz açılmışken, Türkiye Cumhuriyeti ile çeyrek yüzyılı aşkın bir süredir varlık-yokluk savaşı veren Afganistan arasındaki ilişkilerin önemini hatırlatmak amacıyla bazı bilgileri paylaşmak isterim.

Türkiye ile Afganistan arasındaki dostluk köprüleri Ulu Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk döneminde atılmıştır. Kurulduktan sonra Türkiye Cumhuriyeti ilk ziyaret eden devlet başkanı Afganistan Kralı Emanullah Han olmuştur. Kral, Batılı ülkelerin "Başkent nasıl olsa İstanbul'a taşınır." düşüncesiyle büyükelçilik bile açmakta isteksiz davrandıkları Ankara'ya 20 Mayıs 1928'de eşiyile birlikte gelmiş ve bir hafta boyunca Atatürk'ün konuğu olmuştur. Bu vesileyle yine hatırlamakta yarar var, Ankara'nın ilk ve o dönemde tek modern oteli olan Ankara Palas'ın ilk yabancı konukları da Emanullah Han, eşi ve beraberindeki Afgan heyetidir.

Ulu Önder Atatürk, Kral onuruna yaptığı konuşmada Afgan halkıyla olan dostluğumuz hakkında şunları söylemiştir: "Saygıdeğer Kral, tarihin ne garip görünmeleri, dünya olaylarının ne anlamlı rastlantı ve benzeyişleri vardır. Hükümdar şahsınız, 1919'da, kahraman Afgan milletin başında olarak, Asya'nın ortasında istiklal için mücadeleye atılırken, biz de aynı tarihte, burada, Avrupa'nın doğusunda, bütün uygar dünyanın gözleri önünde istiklal ve hürriyetimize vurulan darbelere göğüslerimizi siper ederek dövüşüyorduk. Size ve bize çekitiren bunca üzüntüler ve acılardan söz etmeye gerek yoktur. Yalnız, istiklal ve hürriyet âşığı milletler için o acı anlar, o acı sebepler uyanmak aracı olmak üzere daima hatırlanmalıdır. Afgan milleti ile Türk milletinin tarihî olan dostluk bağlarını sağlamlaştıran ve doğrulayan başlıca sebebi de her iki milletin şerefli varlıklarını ve yüce ideallerini korumak için istiklal ve hürriyet prensibine aynı kuvvet ve imanla sarılmalarında aranmalıdır."

Afganistan ve Türkiye tarihî kaderde ve mücadelede ortak geçmişlere sahiptir. Afganistan'la kurulan dostluk ilişkisi, yapıldığı dönemde "Şark Paktı" "Dörtlülük Şark Anlaşması" "Doğu Antantı" "Yakın Şark Paktı" "Ön Asya Bloku" "Asya Paktı" gibi isimlerle de anılan, resmî adı "Türkiye, Afganistan, Irak ve İran Arasında Ademi Tecavüz Muahedenamesi" olan ve 8 Temmuz 1937'de taraf ülkelerin dışişleri bakanlarıncı imzalanan Sadabat Paktı'nın fikir babası da Atatürk'tür.

Pakta dâhil olan taraflar şu konularda mutabakata varmışlardır: Devletler normal ilişkilerini de iyi bir şekilde devam ettirecektir. Dünya barışının sağlanmasına yönelik kurulan Milletler Cemiyetinin kararlarına uyacak ve birliğe biat edeceklerdir. Anlaşmanın muhatabı olan devletler hiçbir şekilde anlaşmayı paravan olarak kullanarak birbirlerinin iç işlerine müdahil olmayacaklardır. İç işlerinde varılan mutabakat ve hoşgörü, aynı şekilde, daha önce çizilen ve kabul edilen genel sınırların korunması konusunda da geçerliliğini devam ettirecektir. Bu anlaşmanın imzalanmasının başlıca nedenlerinden biri, tarafların sınır anlaşmazlıklarının bir nebze de olsa çözüme kavuşturulabilmesidir. Taraflar, birbirlerinin çıkarlarının zedelenmesi, korunması konularında ortak maddelere dayanarak, birlik içinde hareket edeceklerdir. Pakta katılan devletler, hiçbir şekilde birbirlerine askerî veya siyasi bir saldırı içinde olmanın yanı sıra böyle oluşumlara dâhil olmayı da asla kabul etmeyeceklerdir.

Sadabat Paktı'nın 7'nci maddesi ise bugün de bölgede çok önem taşıyan güvenlik sorununa karşı dört ülkenin birbirine taahhüdünü içeriyordu ve diyordu ki: "Yüksek âkitlerden her biri kendi hudutları içinde, yüksek âkitlerden diğer birinin müessesatını devirmeyi veya bu diğer devletin topraklarında nizam ve emniyete zarar vermeyi istihdaf eden silahlı çetelerin, birlik veya teşekküllerin kurulmasına mâni olmayı taahhüt eder." Pakıtın bizzat bu maddesi bile pakıtın ileri görüşlülük ve öngörüyle hazırlandığını göstermektedir.

Sadabat Paktıyla Türkiye, doğu sınırlarını garanti altına almıştı. Dünya barışının sağlanmasına aykırı olan bütün hareketler dengeleri bozmaktadır. Bu düşüncenin korunması amacıyla pakt Orta Doğu barışını sağlamlaştırmıştır, bölgesel dostluk mutlak kılınmaya çalışılmıştır.

Türkiye ile Afganistan arasındaki dostluk ilişkileri Emanullah Han dönemiyle de sınırlı kalmamıştır. Emanullah Han'ın devrilmesinden sonra Kâbil Büyükelçimiz Yusuf Hikmet Bayur 24 Haziran 1930'da Mehmet Nadir Han'a güven mektubunu sunar ve görüşmesini de Ankara'ya şu sözlerle özetler: "24 Haziranda itimatnamemi verdim. Kral ile mükâleme esnasında ezcümle 'Kâffemiz Reiscumhur Hazretlerini başımız tanırız.' dedi." Yani Afgan halkı Atatürk'ü kendi başkanı olarak tanırdı.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün bu tarihsel kardeşliğe dayanan iki halkın dayanışmasını her koşulda sürdürmeyi sağlamak gerekmektedir. Afganistan'da NATO öncülüğündeki Kararlı Destek Misyonu kapsamında Türk Silahlı Kuvvetleri unsurlarının yurt dışına gönderilmesine ilişkin tezkerre, ilk olarak, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından 6 Ocak 2015 tarihinde kabul edilmiş ve 3 Ocak 2017'de de iki yıl daha uzatılmıştır.

Yetki istenen hususları açmam gerekirse, Türk Silahlı Kuvvetleri unsurlarının NATO'nun Afganistan'da icra edeceği Kararlı Destek Misyonu ve devamı kapsamında yurt dışına gönderilmesi, aynı amaçlara yönelik olmak üzere yabancı silahlı kuvvetlerin anılan misyona katılmak için ülkemiz üzerinden Afganistan'a intikaliyle geri intikali kapsamında Türkiye'de bulunması hususlarıdır.

NATO'nun Kararlı Destek Misyonu, ISAF yani Uluslararası Güvenlik ve Yardım Kuvveti sona erdikten sonra kurulmuştur. Yani bu misyon savaşı bir misyon değildir. Kararlı Destek Misyonu, Afganistan'ın genelinde güvenlik sorumluluğu üstlenecek Afgan ulusal güvenlik güçlerine eğitim, danışmanlık ve yardım sağlama amacıyla kurulmuştur. Bu misyonun hedefi, Afgan ulusal güvenlik güçlerinin ülke genelinde güvenlik sorumluluğunu bütünüyle üstlenmesini sağlamaktır. Ancak değerli milletvekilleri, hatırlamak gerekir ki 2015 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan Kararlı Destek Misyonunun tezkerre metninde "İki yıl icra edilmesi planlamakta." ifadesi yer almaktaydı. Bu misyonun aradan geçen neredeyse dört yıla rağmen hâlâ

görevine devam ediyor olması Afganistan'daki gelişmelerin başlangıçtaki planlarla örtüşmediğinin işaretidir.

Afganistan'daki Türk Silahlı Kuvvetleri unsurlarına ilişkin kararlarımızı yeniden değerlendirmemizi gerektiren 3 önemli gelişmeye dikkatinizi çekmek isterim. Öncelikle, NATO güçleri Afganistan'da görev yaptıkları süre boyunca El Kaide ve Taliban unsurlarıyla mücadele ettiler. Ancak bugün Amerika Birleşik Devletleri, Afganistan Hükûmeti ve Taliban'ın Afganistan'da barışın sağlanması için görüşmelere başlayacaklarına ilişkin haberler duyuyoruz. Öyle ki Taliban yöneticileri Katar'daki bir ofiste bu konuda çalışmalara dahi başlamışlar. Amerika Birleşik Devletleri'nin Afganistan Özel Temsilcisi Zalmay Halilzad da Taliban'la barış müzakerelerini ilerletmek için Afganistan, Pakistan, Birleşik Arap Emirlikleri ve Katar'da temaslar yürütüyor. Bu durum Uluslararası Güvenlik ve Yardım Kuvveti ve Kararlı Destek Misyonusunun etkinliğinin de sorgulanmasına yol açıyor.

İkinci olarak, Afganistan Cumhurbaşkanı Eşref Gani Şubat 2018'de Taliban'la barış görüşmelerini ve Taliban'ı bir siyasi parti olarak tanımayı içeren bir barış planını açıkladı. Her ne kadar ülkedeki kırılgan durum devam etse de ve ülkenin birçok bölgesinde Taliban'ın kontrolü sürse de Afganistan Hükûmeti ile Taliban arasındaki kanalların açılmaya başlaması önemli bir gelişme.

Son olarak, Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Trump'ın Afganistan'daki Amerikan askerlerinin yarısını çekeceği açıklaması da Afganistan'daki dengeleri etkileyebilecek faktörlerden biridir. Bu durumda Afganistan'da güç bulunduran diğer ülkelerin üzerindeki yük ve sorumluluklar da artacaktır, Afganistan'daki Amerikan askerî mevcudiyeti 14 binden 7 bine düşecektir. Süren barış görüşmeleri ve Amerikan askerlerinin çekilmeye başlaması Türkiye'nin Afganistan'da şekillenmekte olan yeni tabloya hazırlanmasını da beraberinde getirmelidir.

Değerli Başkan, sayın milletvekilleri; işte, sözünü ettiğim bu gelişmelerin de ışığında Türkiye'nin Afganistan'daki varlığının yeniden değerlendirilmesi gerekmektedir. Afganistan Hükûmeti ile Taliban arasında bir anlaşma olduğu takdirde Türkiye'nin Afganistan politikasını bu anlaşma esaslarına göre yeniden düzenlemesi gerekecektir. Kararlı Destek Misyonusunun resmî sayfasına göre Haziran 2018 itibarıyla misyonda görev yapan 15.997 askerden 563'ü Türk Silahlı Kuvvetleri mensubudur. Bu misyona 39 ülke destek veriyor. Afganistan'da NATO şemsiyesi altında ve bölge barışı için yarar sağlayacak bir misyonda görev yapmak olumlu karşılanması gereken bir faaliyetdir. Son gelişmeler ışığında Türkiye'nin NATO Kararlı Destek Misyonusunda Türk Silahlı Kuvvetleri unsurlarının sayısını azaltması gerekecektir. Bu durumun şimdiden altını çizmek gerekiyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Afganistan'da Amerika Birleşik Devletleri askerlerinin çekilmeye başlamasına değindiğimize göre Amerikan askerlerinin bir başka ülkeden yani komşumuz Suriye'den çekilmesini de dikkatle ele almamız gereklidir. 2018 Aralık itibarıyla Suriye'de yeni bir döneme giriliyor. Öncelikle bölgede yeni bir askerî hareketliliğin başlamasının herhangi bir olumsuzluğa yol açmaması önem taşımaktadır. Şunu belirtmekte yarar var: Amerika Birleşik Devletleri askerlerinin çekilmesinin Amerika önderliğindeki koalisyonun Suriye topraklarında IŞİD'e karşı sürdürdüğü mücadelenin tamamen sona erdiği ve koalisyon güçlerinin tümünün Suriye'den çekileceği anlamına gelmediği dikkate alınmalıdır. Nitekim koalisyona katılan diğer ülkelerin, örneğin Fransa'nın henüz askerlerini çekme niyetinde olmadıklarını açıklamaları da dikkati çekmektedir, üstelik Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron Amerika Birleşik Devletleri'nin kararından hoşnut olmadığını dahi söylemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi olarak öteden beri Suriye'nin egemenliğine, toprak bütünlüğüne ve siyasi birliğine önem verdiğimizizi vurgulayan bir yaklaşım içinde olduk. Suriye topraklarında bulunan yabancı askerî unsurların zaman içinde Amerika örneğinde olduğu gibi çekilme kararı almalarının Suriye'nin geleceği hakkındaki kararları Suriyelilerin vermesine de olumlu katkıda bulunacağını düşünüyoruz. Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak Suriye dâhil olmak üzere Türkiye'nin komşu coğrafyasını oluşturan Orta Doğu bölgesinde, mevcut tüm sorunların askerî güç kullanmaksızın, barışçı yollardan ve diplomasiye ağırlık verilerek çözümlenmesinden yanayız. Bu bütüncül yaklaşım, tüm aktörlerle diyalog içinde bulunmasını da gerekli ve zorunlu kılmaktadır. Bu bağlamda, Suriye ile Türkiye arasında Adana Mutabakatı ruhuna uygun olarak diyalog ortamının sağlanması da büyük önem taşımaktadır. Bunu bir kez daha, ısrarla vurgulamak isterim.

Cenevre'de sürdürülen barış görüşmelerinin ve Suriye anayasasının hazırlanması çalışmalarının bu bağlamda daha da önem kazandığını da hatırlatmak isterim. Türkiye, Amerika Birleşik Devletleri'nin Suriye'den çekilme kararını bölgesel sahiplenme, iyi komşuluk ilişkileri ve iç işlerine karışmama prensibi çerçevesinde bir fırsata dönüştürmeyi başarmalıdır. Bizim tutumumuz bellidir: Biz, savaş çığırkanlığı yapmaksızın, Orta Doğu'nun sorunlarını barışçı yollardan çözmek için "Orta Doğu Barış ve İşbirliği Teşkilatı"nın yani kısaca OBİT'in kurulması için Türkiye'nin öncülük yapmasını istiyoruz.

Önümüzde önemli ve kritik bir dönemin başlayacağı anlaşıyor. Türkiye, Suriye'de yeni bir misyon üstlenmeye hazırlanıyor. Suriye'den Amerika'nın kuvvetlerini çekmesi sonucu Türkiye IŞİD'le mücadeleyi Amerika'dan devralacağını söylüyor. Bu kararın askerî taktik ve stratejik operasyonel planlamalarının dikkatle yapılması gerektiği açıktır. Zira, IŞİD'in kalıntılarının bulunduğu Fırat havzası, Suriye topraklarının sınırimızdan oldukça uzak bölgelerinde yer almaktadır. Bu tür bir harekâta hazırlanırken ABD'nin etkin lojistik ve istihbarat desteğinin alınması gerekecektir. Bu hazırlıkların sağlam temellere dayalı bir şekilde, öznenle yapılmakta olduğunu ummak isteriz.

Amerikalıların, IŞİD tam anlamıyla bölgeden temizlenmeden çekilme kararı almasının ardında hangi saiklerin bulunduğu mutlaka dikkatle değerlendirilmelidir. Son haberlere bakılırsa, bizim desteğimizle kuzeyden Menbic'e doğru hareketlenen Özgür Suriye Ordusu'na karşı Suriye Rejim güçleri de güneybatıdan Menbic'e girmiş durumda. Türkiye'nin, İdlib'de olduğu gibi, Suriye rejim güçleriyle burun buruna bir karşılaşmaya doğru ilerlemekte olduğu gözden kaçmıyor. Bunlar dikkat edilmesi gereken çok kritik gelişmelerdir. Bizim vazifemiz bu uyarıları yapmaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; maalesef Orta Doğu dün olduğu gibi bugün de kan gölüne dönüşmüş durumdadır. Sayısız cihatçı örgüt ortaya çıkmış, bölgesel istikrar ve güvenlik ortadan kalkmıştır. Türkiye, Orta Doğu'da tarafsız bir bölge gücü olma özelliğinden yoksun bırakılmıştır. Tarafgirliğin Suriye'de sonuçlarını hazin bir şekilde gördük. Önümüzdeki dönemde Suriye ve Orta Doğu politikalarımıza akliselimizin egemen olmasını umuyoruz.

Dün, Reina saldırısını düzenleyen suikastçının ev arkadaşı ortaya çıktı, haberlerde yer aldı, görmüşsünüzdür. Adana'nın Seyhan ilçesinde sahte Suriye kimliğiyle yakalanan şüphelinin 2011'de Çeçenistan'da El Kaide terör örgütü adına faaliyet gösterdiği, 2013'te ülkesinde aranmaya başlanmasıyla ardından Türkiye'ye giriş yaptığı ve bir yıl sonra da yine aynı örgüt adına eylem yapmak amacıyla Suriye'ye kısa bir süre gidip geldiği tespit edilmiş durumda.

Üstelik "yabancı terörist, savaşçı" şüphesiyle 2017 yılında Mısır'a çıkışı yapılan şüphelinin sahte pasaportla geçtiğimiz ocak ayında yeniden Türkiye'ye geldiği ve sözde cihat etmek amacıyla illegal yollardan Suriye'ye gidip terör örgütü El Kaide'nin Suriye yapılanması olan Fetih El Şam cephesi ve Heyet Tahrir el-Şam terör örgütleri adına faaliyet gösterdiği yönünde bilgiler mevcut. Bu kişinin yeni yılda eylem hazırlığında olduğu da belirtiliyor. İşte, Orta Doğu'da izlenen yanlış politikaların Türkiye'yi nasıl terörün hedefi hâline getirdiğinin en son somut örneği de budur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin hem Suriye'de hem Orta Doğu'da barışın öncüsü, çatışmaların barışçı yollarla çözüme ulaşacağı bir ülkeye dönüşmesi ümidiyle bu tezkere için, içinde bulunduğumuz tüm olumsuzluklara rağmen, Afgan halkıyla dayanışma amacıyla Cumhuriyet Halk Partisinin bu defa da olumlu oy kullanacağını belirtmek isterim.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, şimdi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Volkan Bozkır.

Buyurun Sayın Bozkır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA VOLKAN BOZKIR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk Silahlı Kuvvetleri

unsurlarının NATO'nun Afganistan'da icra edeceği Kararlı Destek Misyonu ve devamı kapsamında yurt dışına gönderilmesi, aynı amaçlara yönelik olmak üzere yabancı silahlı kuvvetlerin anılan misyona katılmak amacıyla ülkemiz üzerinden Afganistan'a intikali ile geri intikali kapsamında Türkiye'de bulunması ve bunlara imkân sağlayacak düzenlemelerin Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek esaslara göre yapılması için Cumhurbaşkanına Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca iki yıl süreyle izin verilmesine ilişkin Cumhurbaşkanlığı tekeresi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son yıllarda karşı karşıya olduğumuz uluslararası gelişmeler ışığında Türkiye'nin gerek jeopolitik konumunu gerek uluslararası gücü ve etkisini dikkate alarak tüm dünyayı etkileyen bu gelişmelere sessiz kalmasının mümkün olmadığı ve bunlara ilişkin proaktif ve etkili bir dış politika izlediği açıktır. Ülkemizin köklü geçmişinden kaynaklanan, dünyanın farklı bölgelerindeki ülkelerle uzun yıllara dayanan dostane ilişkilerini sürdürmesi Türk dış politikasının önceliği olmayı sürdürmektedir; bu ilişkilerin gerektirdiği dayanışmayı göstermek, son yıllarda yaşanan küresel ve bölgesel gelişmeler karşısında daha da önemli hâle gelmiş bulunmaktadır. Türkiye'nin Afganistan'la olan tarihî ilişkileri ve Afganistan'da icra edilen Kararlı Destek Misyonu da bu önceliğin bir parçasıdır.

Türkiye ve Afganistan köklü tarihsel ilişkilere sahip iki kardeş ülkedir. Ülkemiz Afganistan'ın millî birliğini, bütünlüğünü ve bağımsızlığını her zaman desteklemiştir; Afgan halkının barış, istikrar ve refah içinde yaşaması için Afganistan'la her daim dayanışma içinde olmuştur. Ülkemiz, Afganistan'la 1921'de imzaladığı ittifak anlaşmasıyla, bu anlayışını ahdî bir temele oturtmuştur. Cumhuriyetin ilk yıllarından beri Afganistan'a yardımlarını sürdüren ülkemiz, aynı zamanda cumhuriyet tarihimizin en büyük yardım programını da Afganistan'da yürütmektedir. Afganistan'a olan desteğimiz bu anlayışla devam edecektir.

Bu destek çabalarımızı özetlemek gerekirse şu hususları saymak mümkündür: Türkiye, Afganistan'ın modernleşme çabalarını desteklemiştir ve Afganistan'da mülki, askerî, kültür, eğitim ve sağlık gibi temel alanlarda devlet kurumlarının gelişmesinde önemli rol oynamıştır. Afganistan'da, 2004 yılından bu yana süren yardım programımızın toplam değeri 1,1 milyar doları aşmıştır. Ülkenin her vilayetinde binden fazla proje gerçekleştirilmiştir. Ülkemiz, başta eğitim ve sağlık alanlarında, öncelikle gençlere ve kadınlara yönelik olmak üzere, her alandaki desteğini sürdürmektedir. Eğitim alanında, 3 bini aşkın Afgan öğrenciye Türkiye'de yükseköğretimini burslu olarak tamamlama imkânı sağlanmıştır. 2018-2019 eğitim dönemi için de keza Afgan öğrencilere 307 yükseköğrenim bursu tahsis edilmiştir.

Belh'te, Mevlâna Celâlettin Rûmî Türk-Afgan Kız Üniversitesi Projesi, yükseköğrenim alanında iki kardeş ülke arasındaki ilişkileri daha da ileri götürmekte önemli bir adım teşkil edecektir.

Türkiye, 2016 yılında düzenlenen ve Afganistan'a ilişkin olarak Brüksel Konferansı'nda 2018-2020 dönemi için proje temelli kullanılmak üzere 150 milyon ABD doları kalkınma yardımı taahhüt etmiştir. 2018 yılında ise ülkemizin 2'nci defa eş başkanlığı üstlendiği Asya'nın Kalbi- İstanbul Süreci kapsamında da Afganistan'a destek olmaya devam etmektedir.

İstanbul Süreci, ülkemizin girişimiyle 2011 yılında başlatıldığında, bölge ülkelerinin tamamını ve Afganistan'da rol oynayan ülkeleri aynı masada bir araya getirebilen tek diyalog platformu olarak ortaya çıkmıştı. Süreç bugün de bu niteliğini korumaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'nin katkılarının yanında uluslararası toplumun da Afganistan'a güvenlik, kapasite oluşumu ve kalkınma alanlarında desteğini sürdürmesi büyük önem taşımaktadır. Afganistan'da NATO ve Birleşmiş Milletler başta olmak üzere uluslararası toplumun yoğun gayretleriyle sağlanan ilerleme henüz kırılgandır. Bu nedenle, Afganistan'da barış ve istikrar sürdürülebilir temellere kavuşturulana kadar bölge ülkelerinin ve uluslararası toplumun desteğinin devam etmesi şarttır.

Afganistan'da istikrarın hâkim kılınması amacıyla NATO öncülüğünde 2001 yılında başlatılan Uluslararası Güvenlik ve Yardım Kuvvetine (ISAF) ülkemiz de katılmıştır. Malumunuz olduğu üzere, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin ilgili kararları ve Bonn Konferansı sonuçları uyarınca 2001 yılında tesis edilen Uluslararası Güvenlik ve Yardım Kuvveti, 11 Ağustos 2003 tarihinde bu kez NATO tarafından üstlenilmiştir. Türk Silahlı Kuvvetleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 10 Ekim 2001 tarihli ve 722 sayılı Kararı'yla, ISAF bünyesinde operasyonun başlangıcından itibaren görev almıştır ve NATO bu harekâtı devraldıktan sonra da katkılarını kapsamlı bir şekilde sürdürmüştür.

Söz konusu misyon kapsamında, ülkemiz, uzun süre ISAF komutanlığına ve Kabil Bölge Komutanlığında Gazi Askerî Eğitim Merkezi ile Afganistan'daki NATO eğitim misyonuna personel katkısı vermek suretiyle önemli görevler almıştır. Keza Vardak ve Cevizcan'da iki il imar ekibi tesis etmiştir. Ayrıca, Afganistan polis ve ordusuna yönelik olarak binlerce personeli kapsayan yoğun bir eğitim programı da ilgili kurumlarımızca sürdürülmüştür. Söz konusu katkılarımız Afganistan'la tarihe dayanan köklü dayanışmanın ve Kuzey Atlantik Anlaşması'ndan kaynaklanan yükümlülüklerimizin uyumlu bir göstergesini teşkil etmiştir.

2003 yılından bu yana NATO liderliğinde icra edilmekte olan ve Avrupa-Atlantik coğrafyası dışındaki en uzun süreli ve en kapsamlı harekât olma özelliğini taşıyan ISAF Harekâtı, 2012 Chicago Zirvesi'nde NATO devlet ve hükümet başkanlarının aldığı karar doğrultusunda 31 Aralık 2014 tarihinde tamamlanmıştır, yerine muharip niteliği bulunmayan Kararlı Destek Misyonu (RSM) kurulmuştur. Bu suretle bir yandan Afganların ülkede sağlanan ilerlemelere koşut olarak güvenlik alanında da liderliği üstlenmelerine imkân sağlanırken Afganistan ulusal güvenlik ve savunma güçlerine danışmanlık ve eğitim desteğinin sürmesi de amaçlanmıştır. Türkiye, bu Kararlı Destek Misyonu kapsamında 4 lider ülkeden biridir. Almanya'nın kuzeyde, İtalya'nın batıda, Amerika Birleşik Devletleri'nin güney ve doğudaki sorumluluklarına benzer şekilde, Türkiye de Kabil bölgesinde çerçeve ülke sorumluluğunu 2015 yılından bu yana kesintisiz üstlenmektedir. Ayrıca, Kabil Uluslararası Havaalanı'nın işletme ve güvenlik sorumluluğu da Kabil'de aldığımız bu çerçeve ülke sorumluluğumuza koşut olarak 2015 yılı Ocak ayından bu yana ülkemiz tarafından üstlenilmiştir. Kabil Uluslararası Havalimanı sorumluluğumuzun 2019 yılında da sürdürülmesine ilişkin karar Ekim 2018 NATO Savunma Bakanları Toplantısı'nda alınmıştır ve Sayın Millî Savunma Bakanımızca da açıklanmıştır.

Afgan güvenlik güçlerine polislikle, askeriyle Türkiye'de ve Afganistan'da verdiğimiz eğitim programları da devam etmektedir. Afganistan ulusal güvenlik ve savunma güçlerinin mali sürdürülebilirliğinin desteklenmesi için tüm müttefiklerce verilmekte olan mali destek kapsamında, ülkemiz, 2015-2017 döneminde üç yıl süreyle toplam 60 milyon ABD doları katkıda bulunmuştur. Afganistan ulusal güvenlik ve savunma güçlerinin 2018-2020 döneminde de finansmanına katkı sağlanmasına yönelik taahhütlerin bir önceki dönemle aynı düzeyde sürdürülmesi, 2016 yılında yapılan NATO Varşova Zirvesi'nde önemli kararlardan birini teşkil etmiştir. Ülkemizin, aynı şekilde, 2018-2020 dönemindeki mali katkısının da üç yıl boyunca yirmişer milyon ABD doları olmak üzere, toplam 60 milyon dolar seviyesinde süreççi Varşova Zirvesi'nde ilan edilmiştir. Bu kapsamda 2018 yılı için taahhüt edilen 20 milyon dolar tutarındaki katkımız peyderpey aktarılmaktadır. Kararlı Destek Misyonu kapsamında hâlihazırda Afganistan'da ülkemizden 469 personelimiz görev almaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tüm çabalara rağmen Afganistan'daki güvenlik durumu kırılganlığını sürdürmektedir. Henüz huzur sağlanamamıştır ve saldırılar sürmektedir. Kabil'de daha dün düzenlenen saldırıda 43 kişinin hayatını kaybettiği malumlarındadır.

Buna karşın olumlu gelişmeleri de belirtmekte yarar görüyorum. 20 Ekim 2018 tarihinde düzenlenen Parlamento seçimleri, önemli bir aşama teşkil etmiştir. 2019 ilkbaharında yapılacak Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin de başarıyla gerçekleştirilmesi, Afganistan'da siyasi uzlaşıya yönelik ortamın teşkili bakımından önemlidir. Şurası kesindir ki: Afganistan'da kalıcı barış ve istikrar ancak Afganlar arasında sağlanacak ve bölge ülkeleri ile uluslararası toplumun destekleyeceği siyasi bir uzlaşıyla temin edilebilecektir. Bu amaçla, Türkiye, Afganların öncülüğünde ve sahipliğinde barış ve uzlaşı çabalarını desteklemektedir. Afganistan'da güvenlik ve istikrar, bölgesel ve küresel barış ile refah için vazgeçilmez bir unsurdur. NATO'nun

Afganistan'a sağladığı desteğe de duyulan ihtiyaç hâlâ gereklidir.

11-12 Temmuz 2018 tarihlerinde icra edilen Brüksel'deki NATO Zirvesi'nde müttefikler, Kararlı Destek Misyonunun Afganistan ulusal güvenlik ve savunma güçlerinin eğitim, yardım ve danışma faaliyetlerini başarıyla sürdürdüğünü vurgulayarak Afganistan'da uzun vadeli güvenlik ve istikrarın temininin sağlanmasına yönelik bağlılıklarını yinelemişlerdir ve bu misyon kapsamında da Afganistan'a sağlanmakta olan katkılarını sürdüreceklerini taahhüt etmişlerdir. Ülkemiz açısından büyük bir öneme sahip Afganistan'ı, içinden geçmekte olduğu bu hassas ve kırılgan dönemde, ne ikili düzeyde ne NATO kapsamında yalnız bırakamayız, bırakmamalıyız. NATO kapsamında, Türkiye'nin Afganistan'a yardım ve destek için liderliğini sürdürmesi önemlidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; benden önce söz alan konuşmacılar değiştiği için, Suriye'de ortaya çıkan son gelişmelerle ilgili olarak da bazı hususları belirtmek istiyorum.

Amerika Birleşik Devletleri'nin Suriye'den çekilme kararının oluşma sürecinde Sayın Cumhurbaşkanımızın gösterdiği liderlik ve izlediği diplomasinin çok belirleyici rolü olduğunu herkes ifade etmektedir. Bunu burada bir kez daha vurgulamak istiyorum. Zira, 14 Aralık günü yapılan telefon görüşmesi bütün bu sürecin seyrini değiştiren önemli bir karara vesile olmuştur. Bu telefon görüşmesi sonucunda, 18 Aralıkta Amerika Birleşik Devletleri'nin Suriye'den çekilme süreci başlamıştır. Bu, sahadaki birçok dengenin yeniden değerlendirilmesini, yeni unsurların müzakeresinin yapılmasını da tabiatıyla zorunlu kılmaktadır. Şu anda bu yöndeki çalışmalarımız da yoğun bir şekilde devam ediyor. Suriye'deki son gelişmeler çerçevesinde sınır hattında çok önemli hareketlilik var ancak biz hem sahadaki hem masada olmaya devam edeceğiz. Türk dış politikasının ve güvenlik siyasetinin en temel ilkesi de zaten hem masada hem sahadaki olmaktan ibarettir. Eş zamanlı olarak masada ve sahadaki olmaya devam edeceğiz derken, Suriye'de gerçekten bunun çok önemli örnekleri de ortaya çıkmıştır. Hem Astana-Soçi sürecinde hem Zeytin Dalı ve Fırat Kalkanı Harekâtlarında, Cerablus, Afrin ve İdlib'de ve diğer bütün alanlarda masada ve sahadaki olmanın en önemli görüntüleri ortaya çıkarılmıştır. Bunun masadaki ve sahadaki neticelerini de almaya başladık. Benden önce konuşan çok değerli meslektaşımın ifade ettiği gibi, diplomasideki güç askerî ve devletin gücüyle desteklenmediği sürece diplomaside güç olmaktan çıkar dolayısıyla Türkiye askerî alanda gösterdiği bu başarılarla ve kararlı tutumuyla diplomatik alanda da alan kazanma imkânını geliştirmekte ve bir anlamda da sahip olmaktadır. Dolayısıyla "Sadece diplomasi ama askerî harekât hiç olmasın. Her şey diplomasi alanında çözülsün ama Türkiye güçlü olmasın." mantığıyla hareket edildiği zaman diplomaside herhangi bir başarı kazanılması mümkün değildir.

Ayrıca, İdlib konusuna da benden önceki konuşmacılar değindi. İdlib bölgesindeki son durum, bu bölgede hâlihazırda 12 askerî gözlem noktamız bulunmaktadır. İdlib anlaşması çerçevesinde de buradaki askerî mevcudiyetimizi tahkim etmeye devam ediyoruz, oradaki askerlerimiz de kalmaya devam edecekler. Böylece yerel unsurlarla birlikte İdlib civarında güvenliği ve istikrarı sağlayacaklar.

Bazı çevrelerde Amerika Birleşik Devletleri'nin Suriye'den çekilmesiyle DEAŞ'ın kendine yeni bir hayat alanı bulacağı yönünde spekülasyonların yapıldığını görüyoruz. Benden önceki konuşmacılar da bu spekülasyonlar çerçevesinde bazı ifadeleri Meclis kürsüsünden dile getirdiler. DEAŞ'la mücadelede, uluslararası koalisyonun bir üyesi olarak buna ne Suriye ne Irak sahasında ne Türkiye topraklarında ne de bir başka yerde müsaade etmeyeceğimizi tekrar ifade etmek istiyorum. Bu terör örgütüyle bugüne kadar en yoğun ve kararlı mücadeleyi veren ülkenin Türkiye olduğunun da altını bir kez daha çizmek isterim.

Fırat Kalkanı Harekâtı'nda hemen sınırimızda bulunan 3 binden fazla DEAŞ'lı, Türk Silahlı Kuvvetleri ve Özgür Suriye Ordusu tarafından Fırat Kalkanı Harekâtı çerçevesinde etkisiz hâle getirilmiştir ve bu, DEAŞ'a vurulan ilk darbe ve DEAŞ'ın sona ermesinin başlangıcı olan çok önemli bir ortam meydana getirmiştir. Fırat Kalkanı Harekâtı'ndan sonra, o günden bugüne kadar Cerablus-El Bab hattında tek bir DEAŞ unsuru dahi bulunmamaktadır. Ayrıca, burada sağlanan güvenli bölgeye ve huzura dayanarak da ülkemizde misafir ettiğimiz Suriyeli kardeşlerimizden 180 bini tekrar ülkelerine, yuvalarına dönme kararı almışlar ve bugün orada huzur içinde yaşamaktadırlar. Bazı Avrupa ülkelerinin 620, 538, 1.047 mülteciyi ülkelerine almakla övündükleri bir ortamda 180 bin Suriyeli kardeşimizin bu güvenli bölgeye intikal ettirilmiş olması ne kadar doğru bir politika izlendiğini ve operasyonların önemini ayrıca ortaya koymaktadır.

Aynı şekilde, Afrin bölgesinde de DEAŞ unsurlarına hiçbir şekilde rastlanmamaktadır. Bu da Türkiye'nin özellikle terör örgütleriyle mücadelesinde Afrin'de gerçekleştirdiği harekâtın da o bölgeyi başka bir terör örgütü olan PYD'den kurtarmasının ne kadar önemli olduğunu ortaya koymaktadır. 500 bin nüfuslu Afrin şehrinin, halkının "Biz sizinle iş birliği yapmayacağız." ifadesi sonrasında iki gün içinde Afrin'in PYD'den kurtarılması ve PYD'nin bu bölgeden ayrılmaya zorlanması sonucunda 80 bin misafir Suriyeli kardeşimiz de Afrin'e, bölgelerine, evlerine dönmüşler ve bu sayede Cerablus bölgesi nasıl temizlenmişse Afrin bölgesi de bugün PYD teröristlerinden temizlenmiş olarak rahat nefes alma imkânına kavuşmuştur.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Onlar Afrinli değildi.

VOLKAN BOZKIR (Devamla) – Suriye bağlamında Türkiye hem Cenevre hem Astana sürecinin bir üyesi olarak Suriye krizinin diplomatik yollarla çözümü için de çaba sarf etmektedir ve Astana sürecinin en önemli neticelerinden bir tanesi de anayasa komisyonunun kurulması olmuştur. Esasen, 27 Ekimde İstanbul'da yapılan dördüncü zirvede de alınan önemli kararlardan birisi, yıl sonundan önce anayasa komisyonunun kurulmasıydı. Saptanan bu hedef de böylece, geçen hafta itibarıyla yerine getirilmiş oldu. Suriye kriziyle ilgili siyasi, diplomatik süreçlerin hızlandırılmasına da çok ciddi katkı sağlanacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu çizdiğim çerçeve doğrultusunda hem bölgemizle ilgili olarak hem Afganistan ve çevresiyle ilgili olarak ifade etmeye çalıştığım gelişmeler ve durum itibarıyla, Afganistan'ın barış ve istikrarı bakımından önem arz eden ve muharip özelliği bulunmayan Kararlı Destek Misyonu kapsamında görev almak üzere Türk Silahlı Kuvvetleri unsurlarının yurt dışında görevlendirilmesiyle ilgili tezkereyi AK PARTİ Grubu olarak olumlu mütalaa ettiğimizi ve tezkerenin lehinde oy vereceğimizi belirtiyorum.

Genel Kurulu saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, şahıslar adına konuşmalara geçiyoruz.

İstanbul Milletvekili Engin Altay.

Buyurun Sayın Altay. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bir Cumhurbaşkanlığı tezkeresi görüşüyoruz. 2001'den beri Türkiye, uluslararası güçlerle birlikte, Afganistan'da yaşanan sorun noktasında, barışa yönelik elinden gelen katkı konusunda büyük fedakârlıklar yaptı. 2001'den 2014'e kadar "ISAF" adı altında Uluslararası Güvenlik ve Yardım Kuvveti namıyla orada uluslararası bir güç, Afganistan'da kendince barışı korumaya çalıştı. Tabii, burada mesele şudur: Sayın Genel Başkanımız da evvelsi gün söyledi, bir Müslüman'a Rusya silah veriyor, bir Müslüman'a Amerika silah veriyor; birisi sıkıyor "Allahu ekber!", öbürü ölüyor "Allahu ekber!" Sonra öbürü sıkıyor "Allahu ekber!", öbürü ölüyor "Allahu ekber!" Yani hepimizin buradan ders alacağı işler var. Şimdi de tabii, Kararlı Destek Misyonu kapsamında da Türkiye, sanıyorum, 560 civarındaki Silahlı Kuvvetler unsurumuzla Afganistan'da bir görev yapacak. Sayın genel başkan yardımcımız, partinin, partimizin anlayışını ve bu konuda müspet oy vereceğimizi Genel Kurula ve yüce milletimize beyan etti.

Şimdi, tabii, biz bu tezkereyi Afganistan'ın huzuru için burada konuşuyoruz, Afganistan'daki ahalinin huzuru, sükûnu için konuyoruz fakat gelin görün ki Türkiye'de de huzur ortamı her geçen gün, şu veya bu sebeple -olumsuz yönde- bir gerileme

seyrediyor.

Şimdi, değerli arkadaşlar, ben size üç alıntıyı nakletmek istiyorum; Sayın Başkan, sizin de müsaadeniz olursa.

Merhum Süleyman Demirel'in, benim de hemşehrim olan Yaşar Topçu'nun naklettiği bir hatırasıyla başlamak istiyorum. Sayın Yaşar Topçu'dan naklen: "1979 tarihinde rahmetli Demirel Başbakan idi. Antalya'nın deniz sahilindeki küçük bir ilçesinde vatandaşın biri kahvehanenin ortasında rahmetli Demirel'e açıkça sövüp saymış. Başbakan olduğu için o zamanki ceza kanununa göre savcı resen soruşturma başlatmış. Buna hukukta maddeimahsus suretiyle hakaret deriz. Ağır hakaret olduğu için takibat açmış, adamı suçüstü hâliyle yakalatmış ve içeri attırmış savcı. O gün partide Özel Kalem Müdürü Talat Bey Demirel'in beni çağırdığını iletti. Gittim. 'Önemli bir şey var mı?' diye sordu. Ben de 'Önemli bir şey değil ama sadece bilgi arz etmek istiyorum. Antalya'nın bir ilçesinde vatandaşın birisi kahvehanede size hakarete bulunmuş, ağır, galiz sözler söylemiş. Vatandaş tutuklanmışlar. Mahkeme şikâyetçi misiniz diye soruyor.' diye durumu kendisine anlattım." Topçu o zaman merhum Demirel'in avukatı. "Demirel 'Bu hâkim ve savcı arkadaşlar da bazen kantarın topuzunu kaçırırlar. Başbakana hakaret etti diye bir vatandaş tutuklanır mı? Biz burada oturuyoruz, haberimiz olmuyor. Yaptığımız uygulamalarla kim bilir adamı nasıl bunalıttık ki, canını sıkımsız ki bize galiz küfürler etmiş.' dedi ve bana dönerek 'Hemen Antalya'ya, o ilçeye avukat olarak git ve o vatandaş hapisten çıkart, tahliye ettir de gel, sevaba girersin. Durup dururken bir ülkenin vatandaşı başbakanına sövmes. Yaptığımız işlerle kim bilir adamın ne kadar canını sıkımsız, nasıl bunalmış ki adam bize sövmüş.'"

Bu bir yaklaşım meselesi tabii. Yani siyasetçilerin hoşgörülü olması geleneği Türkiye'ye özgü değil, dünyada bir gelenektir. Şimdi böyle bir örnek var.

Bir tane daha var. Gerçi muhtıra Başbakanıdır ama rahmetli Mahzuni Şerif rahmetli Nihat Erim için "Erim erim eriyessin/Sürüm sürüm sürünesin." diye bir türkü yapar -biliriz biz bunu, ben de dinledim- tabii dava açılır, Nihat Erim der ki: "Sanatçılar ve vatandaşlar başbakanları eleştirirler." Bu da bir yaklaşım meselesi.

Bir tane daha bir yaklaşım örneği vereyim. Fransız'ı geçelim, gene Türkiye'den verelim, Fransa'da da böyle hoşgörü var. Vaktiyle, devlet sanatçılığı dağıtıldığı zamanlarda -Aylin Hanım burada mı İYİ PARTİ'li- gene Demirel döneminde bazı sanatçıları bunu büyük bir memnuniyetle kabul ederken bazı sanatçıları da "İşin cılkı çıktı, bu kadar çok devlet sanatçısı olur mu?" diye ödülü reddederler ve olumsuz değerlendirmelerde bulunurlar, bir sanatçı bunu yapar. Seneler sonra, Demirel'in verdiği ödülü reddeden sanatçı hastaneye kaldırılır ve Demirel'in bundan haberi olur, şu anda Meclisimizde Isparta Milletvekili olarak görev yapan -merhum Demirel'in Doktoru- Aylin Cesur Hanımefendi'ye bu sanatçıyla ilgilenmesi gerektiğini söyler, rica eder ve gereken her şey yapılır ve Aylin Hanım "Efendim, şimdi sizin üstüne titredığınız bu sanatçı bir zamanlar sizi eleştirmişti, devlet sanatçılığını reddetmişti." der, Demirel "Geçmişe, bu çeşit şeylere takılıp kalmayın, o Türkiye'nin yetiştirdiği büyük bir sanatçı, sahip çıkmamız lazım, sanatçı kolay yetişmiyor." der (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Çok sayıda milletvekilimize, bana da fezleke geldi, fezlekelerimiz çoğalıyor, çok şükür, elhamdülillah, Allah'ım verdikçe veriyor.

Şimdi ben de Genel Kurula geçmiş siyasi liderlerle ilgili bazı karikatürleri göstermek istiyorum. Şurada Demirel damat, merhum Erdal İnönü gelin kıyafetinde. Aşağıda Turgut Özal'ı görüyorsunuz. Türkiye, bunları gördü. Gene Çarşaf'ta Demirel, Ecevit ve Erbakan'ın şöyle hicvedilmiş bir karikatürü var; Türkiye, bunları gördü. Merhum Özal'ın şu şekilde, vatandaşın tepesinde bir karikatürü var; Türkiye, bunları gördü. Gene merhum Özal'ın Limon'da -yani siz olsanız hiplersiniz- böyle karikatürleri yayınlandı. Bunlar için ne dava açıldı ne bir şey yapıldı.

Şimdi, değerli arkadaşlar, ülkede bir huzur istiyorsak, milletçe bir tesanüt içinde olalım istiyorsak siyasetçinin hoşgörülü olmak ve insanların, hele hele de sanatçıların verdiği mesajı doğru okumak gibi bir mecburiyeti var.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Darbe mesajı veriyor.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Bir dakika kardeşim.

Hakaret elbette olmaz, hakaret elbette olmaz. Ben, Müjdat Gezen'in söylediklerini bu kürsüde yüz on defa söyledim. Dedim ki... Ne demiş Müjdat Gezen? "Herkesi azarlıyor, herkese parmak sallıyor, millete 'Haddini bil!' diyor. Bak Recep Tayyip Erdoğan, sen benim, bizim vatan severliğimizi sınamamazsın." demiş. Sor, bu böyle. Recep Tayyip Erdoğan'ın, çocukları dâhil, kimsenin vatanseverliğini sınamak gibi bir imkânı, ehliyeti yok.

Bir yandan, benim anladığım... Ha, ben böylede burada bir şey söyledim, orada çok gürültü yapıyordunuz, gürültüye gitti. "Recep Tayyip Erdoğan demokrasi dışı bir yolla, bulunduğu makamdan indirilmeye kalkılırsa, orada sizden önce ben ön alırım." dedim. (AK PARTİ sıralarından "Hadi oradan!" sesi)

Kim o "Hadi oradan!" diyen? Ayıp ediyorsun, ayıp ediyorsun!

İSMET YILMAZ (Sivas) – Dedin, dedin.

ENGİN ALTAY (Devamla) - "...ben ön alırım." dedim, aynı düşüncedeyim. Darbenin her türlüünü reddetmiş bir adamım ben, her düşüncesini, ağzına tüfek sokulmuş, mekanizma çalıştırılmış biriyim ben. Tamam mı?

Şimdi, ben de dedim, demokrasi ipine sarılalım, başka ip yok, demokrasiyi kaybedersek ülkede kaos ortamı çıkar ve Tayyip Erdoğan'ı o koltukta huzur içinde oturtacak tek mekanizma da demokrasidir. Bugün Tayyip Erdoğan sokağa 3 bin kişiyle çıkmak durumunda kalıyorsa demokrasinin içine düştüğü zafiyettendir değerli arkadaşlarım. Tıkır tıkır bir demokrasimiz olsa Tayyip Erdoğan sokağa 3 bin kişiyle değil de prosedür gereği 30 korumayla çıkar.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) - Mübalağa. Mübalağanın da bir haddi var.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Evet, canım, öğleden sonra, işte 300 de, 400 de, 500 de, bin de, ama bu böyle. Ya Allah aşkına, salı günü şu "Mermerli Salon'da bin tane koruma var ya, bin tane koruma var. Meclisin içine bin korumayla gelen bir Cumhurbaşkanı olabilir mi? Olmaz. Demokrasi, demokrasi, demokrasi. Erdoğan'ı seçildiği süre boyunca, beş yıl boyunca o koltukta -sandıkla gelmiş- tutacak tek güç, tek kabiliyet, tek manivela, tek imkân odur. Ama Erdoğan bu hoşgörüsüzlüğüyle, bu kin, öfkeyle, bu kibirle ve yaptığı uygulamalarla Türkiye'yi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ALTAY (Devamla) – Müsaade var mı Başkanım?

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ENGİN ALTAY (Devamla) - ...konuşan Türkiye yapmaktan hızla uzaklaştırıyor. Türkiye konuşmazsa, konuşamazsa kaos olur, birbirimizi anlayamayız, ön yargılarımız dağ gibi büyür, konuşursak ön yargıları yok ederiz. Bunun tek yolu budur.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) - Darbeye davetiye...

ENGİN ALTAY (Devamla) - Kim darbeye davetiye çıkarıyorsa Allah belasını versin. (CHP sıralarından alkışlar) Ama peşine de şunu mu söyleyeyim: "Kim demokrasiyi tahrip ediyorsa Allah onun da belasını versin." mi diyeyim? (CHP sıralarından alkışlar) Bela okumak istemiyoruz kardeşim. Bir gerçek var. Müjdat Gezen'in içinde zaten hiçbir şey yok, herkesin söylemesi gereken bir söz Müjdat Gezen'in söylediği, herkesin. Metin Akpınar'ın söylediğinde kasıt olarak darbe çağırışımı olduğunu, darbe arzusu içinde darbe olsun diye söylenmiş bir söz olduğunu ben bu metinde okumuyorum. Kaldı ki... (AK PARTİ sıralarından "Biz okuyoruz." sesi) Canım, siz huylusunuz, huylusunuz, okuyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Kuşuklarınız var. Tekrar buradan, bu Meclisten sizlerin huzurunda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ALTAY (Devamla) - Sayın Erdoğan'a çağrı yapacaktım Başkan sesimi kesti.

BAŞKAN – Açtım açtım, hiç bahaneniz yok.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Vallahi Başkan, bu çağırışı açın da yapalım ya.

Sayın Erdoğan, sandıktan çıktınız, milletin verdiği süre içinde, süre kadar orada güven içinde oturmanın tek yolu demokrasiye sahip çıkmak, demokrasiyi güçlendirmektir. Böyle, korkuyla, şununla bununla hem kendi huzurunu kaçırsın hem milletin huzurunu kaçırsın.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Demokrasinin tarifinden darbeye...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Darbecilere zırlı araçları biz almıyoruz, siz alıyorsunuz, beni konuşturmayın. (CHP sıralarından alkışlar)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sana demiyorum, aç o konuşma metnini oku.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Zengin...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, (3/452) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi üzerinde İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; Sayın Mevkidaşımız Altay'ı dinledik. Doğrusu, tezkereden buraya gelme kabiliyetine hayran kaldığımı söylemem lazım başlangıçta. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi birkaç şey ifade etmek istiyorum. Kendisi konuşmasında ifade etti, yani: "Darbeye yönelen herhangi bir şey olursa karşısında ben olurum." Konuşmasını dinlerken -konuşmayı ben dinlemiştim bütçe görüşmelerinde- zaten aklımdaydı. O sebeple, burada birleştirmeye seviniyorum. Yani yıllar sonra gelinen noktayı önemli buluyorum Türkiye demokrasisi açısından.

Şimdi gelinen noktada...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Yıllar önce de öyleydi.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Bir kes, bir kes!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bir defa bence siz kendi gündeminizi takip ederken AK PARTİ'de neler olduğunu kaçıyorsunuz, Sayın Cumhurbaşkanımızın yaptıklarını kaçıyorsunuz. Ben bir hatırlatma yapmak isterim, belki vakti olsaydı Sayın Altay da orada söyleyebilirdi görme imkânı olsaydı: 1 Ağustos 2016 tarihinde Sayın Cumhurbaşkanımız ceza ve hukuk davası anlamında 4 bin tane davayı buradan, bu davalarla alakalı dosyaları geri çekti. 1 değil, 2 değil, tam 4 bin tane dava dosyasından bahsediyoruz.

Eleştirisi meselesini burada hep söylüyoruz. Hiç ama hiç itirazımız yok. Ben Metin Akpınar'ın yaptığı konuşmayı da başından sonuna kadar izledim. Eleştirinin niyet okuyuculuğunu yapmanın kriterleri var. Yani bu AK PARTİ'ye göre başka, CHP'ye göre başka bir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Niyetin ne olduğunun kriteri sadece hukuk çerçevesinde olabilir. Yani biz bir konuşmayı dinlediğimizde hoşumuza gidene başka bir yaklaşım hoşumuza gitmeyene başka bir yaklaşım değil, evrensel kriterlerle biz karar vereceğiz, hukuka bakacağız. Eğer hukuk gözüyle bakacak olursak bu konuşmalarda en temel şey zaten demokrasiyi değersizleştirme hâlidir.

Ben, Sayın Altay'a şunu hatırlatmak isterim: Sadece iktidarın değil, muhalefetin de demokrasiye ihtiyacı var. Hepimizin söz söyleyebilmesi için her birimizin -muhalefetin de, iktidarın da- demokrasinin tanımı içerisinde konumlanması gerekiyor. Bu konuşmaya baktığınızda hissettiğiniz şey, iktidar olmayla ilgili olarak hukuken, demokrasiyle gidilen bir yolu değil, başka bir yolu tavsiye ediyor, öneriyor. Böyle bakıldığı zaman, bence bu konuşma sorunlu bir konuşma ve bunun ne olduğuna da hukuk karar verecek.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) Tezkereler (Devam)

3.- Cumhurbaşkanlığının, hudut, şümul, miktar ve zamanı Cumhurbaşkanınca takdir ve tespit olunacak şekilde, Türk Silahlı Kuvvetleri unsurlarının NATO'nun Afganistan'da icra etmekte olduğu kararlı destek misyonu ve devamı kapsamında yurt dışına gönderilmesi, aynı amaçlara yönelik olmak üzere yabancı silahlı kuvvetlerin anılan misyona katılmak amacıyla ülkemiz üzerinden Afganistan'a intikali ile geri intikali kapsamında Türkiye'de bulunması ve bunlara imkân sağlayacak düzenlemelerin Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenecek esaslara göre yapılması için Türkiye Büyük Millet Meclisinin 6/1/2015 tarihli ve 1079 sayılı Kararı'yla verilen ve 3/1/2017 tarihli ve 1133 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararı'yla uzatılan izin süresinin Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca 6/1/2019 tarihinden itibaren iki yıl uzatılmasına ilişkin tezkeresi (3/452) (Devam)

BAŞKAN – Evet, şimdi, şahsı adına Gaziantep Milletvekili Ali Şahin konuşacaktır.

Buyurun Sayın Şahin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; TSK unsurlarının NATO tarafından Afganistan'da icra edilen Kararlı Destek Misyonu'na sağladığı katkının iki yıl süreyle yeniden uzatılması hususunda Meclisimize gelen Cumhurbaşkanlığı tezkeresi hakkında şahsım adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, yüce heyetinizi ve milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, gazi şehrimiz Gaziantep'in aynı zamanda 97'nci kurtuluş yıl dönümü. Gazi kentin bir evladı olarak gazi şehrimizi, tüm şehitlerimizi ve gazi halkımızı saygıyla selamlıyorum.

Yine, konumuz Afganistan. Dün akşam saatlerinde Afganistan'da Hükûmet binası önünde düzenlenen bir intihar saldırısı sonucu, maalesef, 43 Afgan kardeşimizi kaybettik. Hayatını kaybeden 43 Afgan kardeşimize Allah'tan rahmet, yaralılarına acil şifalar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, coğrafya erbabı Afganistan'ı tanımlarken "Asya'nın kalbi" şeklinde tanımlar; gerçekten de haritayı açıp Afganistan'a baktığımızda, bütün bir Asya'nın tam ortasında, kalp şeklinde bir harita buluruz karşımızda. Stratejistler veya tarihçiler ise Afganistan'ı Asya'nın gözetleme kulesi, Asya'nın kontrol kulesi olarak değerlendirirler ve derler ki: "Afganistan'ı kontrol eden Asya'yı kontrol eder." Afganistan, bir yandan Hindistan'a olan komşuluğu, diğer yandan Çin'e olan komşuluğu, bir yandan eski Sovyetler Birliği'ne, yeni Rusya'ya olan komşuluğuyla gerçekten de Asya'nın bir gözetleme kulesi niteliğindedir. Bu anlamda Türkiye açısından da çok önemli, stratejik bir hüviyete sahiptir. Tarihî misyonlarımızı, tarihî bağlarımızı da göz önünde bulundurduğumuzda Afganistan Türkiye için nüfuz ve kültür coğrafyamızın bir sınır karakolu niteliğindedir. Aslına bakarsanız bugün Ankara demek Kâbil demek, bugün Gaziantep demek Mezar-ı Şerif demek, bugün Toroslar demek, Toros Dağları demek Hindukuş Dağları demek kadar yakın ve değerlidir bu anlamda.

Değerli arkadaşlar, bu açıdan baktığımızda, zaman zaman sınırlarımızın nereden müteşekkil olduğunu düşündüğümde şöyle bir sonuca varırım: Türkiye ve bu milletin, bu milletin atalarının yeryüzünde tam 34 ülkede 78 noktada şehitliği var. Bu bize şu mesajı veriyor: Bu coğrafyada yaşayan insanların, aziz milletimizin sınırlarını doğu ile batı, kuzey ile güney arasında

atalarımızın kanının son damlasının damladığı ve son nefesini verdiği bütün coğrafyalar teşkil eder; bizim nüfuz, kültür ve medeniyet coğrafyalarımızın sınırlarını bu coğrafyalar teşkil eder.

Türkiye olarak bizim 3 tane önemli coğrafyamız var, 3 tane önemli sınırimız var. Bunlardan ilki, bugün yaşam sürdürdüğümüz 780 bin kilometrekarelik Türkiye sınırları yani millet sınırlarımız. İkinci sınırlarımızı ise ümmet sınırları yani medeniyet sınırlarımız oluşturur. Üçüncü sınırlarımızı ise insanlık sınırı. Bu açıdan da bakıldığında bugün bu Parlamento, sadece bu coğrafyada yaşayan, 780 bin kilometrekare içerisinde yaşayan insanların değil, bütün bir ümmet coğrafyasının, bütün bir kendini mazlum bulup kendini bu coğrafyaya ait hisseden bütün insanlık coğrafyasının da Parlamentosudur.

Değerli arkadaşlar, tezkeremizin konusu, Türk Silahlı Kuvvetleri dünyanın birçok noktasında olduğu gibi kardeş ülke Afganistan'da da misyon üstleniyor. Ancak Türk Silahlı Kuvvetlerinin Afganistan'daki varlığını orada görev üstlenmiş diğer ülkelerin silahlı kuvvetlerinden ayrı tutmak gerekiyor. Afgan halkı nezdinde Türk Silahlı Kuvvetleri asla Afganistan'da yabancı ve işgalci bir unsur olarak algılanmamaktadır. Bu nedenledir ki aradan geçen on dört yıla rağmen Afganistan'da saldırıya uğramamış, yabancı ve işgalci unsur olarak görülmemek tek askerî birlik Türk Silahlı Kuvvetleridir. Bu nedenledir ki diğer ülkelerin askerî birlikleri zaman zaman devriye araçlarına, zaman zaman da kamufajlarına Türkiye bayrağı, Türk Bayrağı, bu aziz milletin bayrağını takarak güvenli bir şekilde devriye görevlerini yapma yolunu seçmektedirler.

Aynı zamanda Türk Silahlı Kuvvetleri orada insani anlamda birçok misyon üstlenmiş durumda. Eğitim, sağlık, Afganistan Hükûmetinin yeniden yapılandırılması, Afgan güvenlik teşkilatlarının yeniden yapılandırılması hususunda da çok önemli misyonlar üstlenmiş durumda. Yani bu ülkenin evlatlarının üniforması sadece Afganistan'da askerî bir görev, askerî bir misyondan öte misyonlar üstlenmiştir. Bu noktaya geldiğimizde Türk askerinin bir üniformasının dahi yeryüzünde ne kadar caydırıcı olabileceğini, istikrarın temini noktasında nasıl rol oynayabileceğini size göstermek adına tarihî bir anekdotu, bir vakıayı sizlerle paylaşmak istiyorum.

18'inci yüzyılda Almanya'nın Mülheim şehrindeki Ren Nehri'nin bir yakasında Almanlar, öbür yakasında da Fransızlar oturuyordu. Fransızlar her sene nehrin Almanlardaki kısmını geçip mahsulün tümünü toplayıp götürüyorlar. O sıralar birliğini temin edemeyen güçsüz Almanlar ise buna karşı koyabilme kabiliyetine sahip değillerdi. Her sene böyle olunca Almanlar çareyi Osmanlı Sultanına yazıp yardım istemekte bulurlar. Mektupta şöyle denmektedir: "Yüce Sultan, Fransızlar her sene bize zulmediyor, mahsulümüzü elimizden alıyorlar: Siz ki dünyaya adalet dağıtan bir imparatorluğun Sultanı, İslamiyet'in de halifesisiniz. Bizi şu zulümden kurtarın, asker gönderin, ürünlerimizi bu sene olsun toplama imkânı sağlayın." Gerileme dönemine girildiği bu zamana denk gelen yardım isteğini inceleyen Sultan, asker göndermeyi mümkün ve gerekli görmez. Yalnızca asker elbisesi göndermeyi kâfi bulur ve cevabi bir mektupla beraber içi asker elbisesi dolu 3 çuval yollar. Şaşkına dönen Almanlar çuvalı alıp mektubu okurlar. "Fransızlar korkak âdemlerdir. Onlara yeniçeri göndermemize gerek yoktur, yeniçerimizin kıyafetini görmeleri kâfidir. Çuval içindeki Osmanlı askerlerinin elbiselerini adamlarınıza giydirin, mahsul zamanı nehrin görülecek yerlerinde dolaştırın. Karşıdan gören Fransızlar için bu kâfidir." Bağ bahçe sahipleri hemen Osmanlı askerlerinin kıyafetlerini kapışırlar. Hasat vakti büyük bir heyecanla yeniçeri kıyafetiyle nehir kıyısında dolaşmaya başlarlar. Ertesi gün karşıdan gelen haber Almanların sevinç çığlıkları atmalarına sebep olur. Osmanlılardan imdat geldiğini düşünen Fransızlar köylerini de terk ederek iç kısımlara doğru kaçarlar. Bu olay Mülheimlilerin gönüllerinde taht kurar, giydikleri yeniçeri kıyafetlerini daha sonra Mülheim'a bağlı Karlsruhe Müzesi'ne koyup ziyarete açarlar.

Bundan yüzyıllarca önce Osmanlı askerinin oynadığı o caydırıcı rolü bugün Türk askerinin kıyafeti, üniforması ve bayrağı Asya'nın steplerinde oynuyor. Atalarımızla ve askerlerimizle ne kadar onur duysak yerindedir.

Değerli arkadaşlar, fazla zaman kalmadı, son olarak şu noktaya değinmek istiyorum: Görülüyor ki Müslüman mahallenin sorunlarını Müslüman mahalle çözümleri üretmek, çözmemiz gerekiyor. Müslüman mahalle sorunlarına Müslüman mahalle çocuklarının ürettikleri Müslüman mahalle mekanizmalarıyla çözüm üretmek zorundayız. Bu şekilde bir çözüm mekanizmasıyla eminim ki sadece Afganistan'ın değil, sadece Irak'ın değil, bütün bir Orta Doğu'nun, bütün bir Afrika'nın sorunlarına da ciddi bir çözüm mekanizması geliştirmiş olacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika daha Sayın Şahin.

ALİ ŞAHİN (Devamla) - Ben bu vesileyle Türk Silahlı Kuvvetlerinin Afganistan'daki varlığının hayırlara vesile olmasını diliyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

AYHAN BİLGİN (Kars) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Oylamayı yapayım, verelim.

Değerli arkadaşlar, Cumhurbaşkanlığı tezkeresi üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi tezkereyi oylarınıza sunacağım: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tezkere kabul edilmiştir.

Hayırlı olsun.

Sayın Bilgin, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgin'in, darbeye giden koşulları ortadan kaldırmayı ve demokrasi çağrılarını önemsediklerine ama darbe çağrısının, ister koşulları oluşturma ister otoriter rejimi inşa etme biçiminde olsun, karşısında olduklarına ilişkin açıklaması

AYHAN BİLGİN (Kars) – Sayın Başkan, "muhalfe partilerinin darbe karşısındaki tutumu" göndermesi yapıldığı için en azından kendi adımıza bir beyanda bulunmam gerekiyor galiba.

Türkiye'de 27 Mayıs'tan beri darbeler farklı formatlarda oluyor; muhtıra biçiminde, postmodern ya da başka formatlarda. Siyasete olağanüstü ve demokratik olmayan yollarla yapılan her türlü müdahaleyi hep birlikte, ayırım yapmaksızın, hangi iktidara karşı yapıldığına ve kim tarafından yapıldığına bakmaksızın karşı çıkmaktır; darbelerle karşı çıkmak bu anlama gelir. Ama, Türkiye'de hâlâ 27 Mayıs kutlayanlar, bayram olarak görenler var. Türkiye'de hâlâ 12 Martı, arkasından 3 genç asılmış olmasına rağmen muhtıra olarak, darbe olarak görmeyenler var. 28 Şubatı böyle görmeyenler var. Dolayısıyla da bu konuda siyasetin henüz rüşdünü ıspat etmediğini ifade edelim.

Burada özellikle Necip Fazıl'ın bir göndermesini hatırlatmak isterim: "Yoğurttan hükûmete mukavvadan hançer" ifadesini kullanmıştır Necip Fazıl. Yani aslında askerlerin siyasete girme hevesinden çok, siyasetçilerin askerleri davet etme arayışı galiba bunda son derece belirleyici.

Önümüzdeki günlerde belki daha çok tartışacağız ama Türkiye'de bir tabela asılıyor muhtelif şehirlere. Bunların biriyle ilgili kapatma kararı çıktı ama şimdi tabelalar değişip benzer örgütlenmeler devam ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

AYHAN BİLGİN (Kars) – "Halk özel hareket" diye bir tabela. Devletin askerinin, polisinin özel harekâtını anlıyoruz ama "halk özel harekât" diye neredeyse bütün şehirlere asılan tabelaların neye hizmet ettiğini, nasıl bir kaosa yol açabileceğini, hangi ortamda ne için kurulduğunu doğrusu galiba bu Meclisin bilmesi, darbelerle doğru yerden karşı çıkmak için de anlamlı. Darbelerle ilgili uyarı yapmak başka bir şeydir, çağrı yapmak başka bir şeydir. Biz uyarıyı, darbeye giden koşulları ortadan kaldırma ve demokrasi çağrılarını önemsiyoruz ama darbe çağrısının da ister ima, ister ortamı, koşulları oluşturmak, otoriter bir rejimi inşa

etmek biçiminde olsun sonuç itibarıyla karşındayız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özer'in çok kısa bir söz talebi vardır.

Buyurun Sayın Özer.

29.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Antalya'nın Kumluca ilçesindeki Özel Medikum Hastanesine kalp damar cerrahisi ve kardiyoloji kadrosunun niçin verilemediğini ve yoğun bakım ünitesindeki mevcut yatakların kullanılmasına neden izin verilmediğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

AYDIN ÖZER (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Antalya ilimizde, Kumluca, Finike, Demre, Kaş, Elmalı ve Kemer ilçelerimizi kapsayan bölgeye en yakın mesafede üçüncü basamak altyapı ve standartlara sahip bir hastane var. Kumluca Ticaret Odasının da haklı talebinde belirttiği üzere, söz konusu Özel Medikum Hastanesi 400 bin kişinin bulunduğu bir bölgede olup en yakın sağlık merkezine 100 kilometre uzaklıktadır. Ancak, teknik altyapı ve kapasitesine rağmen hastane bölge inşamıza yeterli hizmeti veremiyor. Sağlık Bakanlığı buranın üçüncü basamak tescilini onaylamıyor. Kalp damar cerrahisi ve kardiyoloji kadrosu niçin verilemiyor, nedenini sormak istiyoruz. Ayrıca, acil ihtiyaç varken şu anda atıl durumda bir kenarda beklemekte olan yoğun bakım ünitesindeki mevcut yatakların kullanılmasına neden izin verilmemektedir? Bölgede yaşayan vatandaşlarımızı hiçbir kurum ve kuruluşun mağdur etmeye hakkı yoktur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlar, şimdi İYİ PARTİ Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır. Okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve arkadaşları tarafından, asgari ücretle çalışan vatandaşların sorunlarının incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla 7/11/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (10/416) ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Aralık 2018 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

25/12/2018

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 25/12/2018 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Yavuz Ağırlioğlu

İstanbul

İYİ PARTİ Grup Başkan Vekili

Öneri:

Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve arkadaşları tarafından, asgari ücretli vatandaşlarımızın sosyoekonomik sorunlarının araştırılarak gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 7/11/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/416) esas numaralı Meclis Araştırma Önergesi'nin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 25/12/2018 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Şimdi önerinin gerekçesini açıklamak üzere öneri sahibi İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Ağırlioğlu konuşacak.

Buyurun.

Süreniz beş dakika.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YAVUZ AĞIRLIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün asgari ücretle ilgili fiyat açıklanmadan evvel, bu konuya biraz daha dikkat çekelim diye grup önerisi verdik, hazırladık. Asgari ücretin fiyatı açıklandı, fiyatı beğendik, her şeye rağmen beğendik. Ekonomi ciddi bir yükün altında, fiyatı beğendik yani 1.800 lira bekleniyordu, 2.020 lira. Daha önce bizim de açıkladığımız rakamlara uygun bir rakam geldi yani 2.020 lira rakamını telaffuz etmiştik. Dolayısıyla, önergeyi verdik, önerge açıklanan rakamla boşa düşmüş oldu. Teşekkür etmekten imtina etmeyeyim diye kıttım kürsüye, sağ olun, iyi oldu.

Bu mevzuyla ilgili sadece hassasiyet izhar ediyoruz, taşerondan kadroya alınan işçilerimizle alakalı; bunu vesile edeyim, söyleyeyim. Enflasyon oranında fark yansıtlamadığı için 4+4'ten gadre uğruyorlar. Hatırı sayılır rakamlarda işçi kardeşlerinizin, taşerondan kadroya geçen kardeşlerinizin enflasyon farkından doğan ciddi mağduriyetleri var. Takriben, bu dediğim cümle kapsamına girecek 1 milyona yakın insan var. Bu insanların yekûnunun yüzde 4+4'ten ciddi bir mağduriyeti -dolar kaybını da hesaplarsanız- oluşmuş durumda. Bu anlamda hatırı sayılır bir mağduriyetin giderilmesi için bizi vesile kıldılar. Asgari ücretle ilgili söyleyecektim, makul bir seviyeye geldi. Bunu da söylemiş olalım. İnşallah, bununla ilgili de bir düzeltmeniz olur, onun için de teşekkür ederim bu kürsüye.

Teşekkür ediyorum. Sağ olun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi öneri üzerinde Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Serpil Kemalbay Pekgözegü, İzmir Milletvekili.

Buyurun Sayın Kemalbay Pekgözegü. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika.

HDP GRUBU ADINA SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Teşekkür ederim.

Süresiz açlık grevinin 48'inci gününde Leyla Güven'i saygıyla selamlıyorum.

Yine, Roboski katliamının yıl dönümü. Yaşamını yitirenleri burada saygıyla anmak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, biraz önceki hatip asgari ücreti beğendiğini ve teşekkür ettiğini söyledi fakat ben de tam tersini söylemek için söz aldım. Bu asgari ücret kabul edilemez bir asgari ücrettir. Türkiye'de işçi sınıfının, emekçilerin hangi koşullarda yaşadığını hepimiz biliyoruz. Asgari ücretin belirlenme koşullarını da biliyoruz. Asgari ücret, bir hükümet, işveren temsilcileri, bir de işçi temsilcilerini ifade eden sendikayla belirleniyor. Üçlü bir sacayağı var. Bu sacayağı içerisinde, baktığımız zaman, iki tarafı işveren tarafı, sermaye tarafı olarak, diğer tarafı da nispeten işçi tarafı olarak görürsek zaten asgari ücretin belirlenme koşulları oldukça adaletsizdir.

Türkiye'de büyük bir ekonomik kriz var ve yine savaş politikaları son süratle devam ediyor. Biraz önce de burada tezkere kararı alındı. Bu ne demektir? Bu, aslında işçinin, emekçinin sofrasında ekmeğin küçülmesi anlamına geliyor. Önümüzdeki günlerde enflasyonun daha artmasıyla birlikte, döviz kurlarındaki oynamalarla birlikte bu asgari ücretteki yoksullaşma daha da artacaktır.

Bakın, bugün belirlenen 2.020 liralık asgari ücret aslında bir artış değildir, düşüştür. Daha önce, 2018'deki asgari ücretle 425 dolar alınabiliyordu, şimdi, 2019'da belirlenen asgari ücretle 379 dolar ancak alınabiliyor. Görüldüğü gibi, bir düşüş gerçekleştirilmiştir, bunun neresi iyi, neresini biz alkışlayacağız?

Her zaman burada AKP sıralarından bir büyüme olduğu söyleniyor, Türkiye'nin büyüdüğü söyleniyor fakat aslında bu büyümeden işçilere hep küçülme düşüyor tıpkı burada verdiğim örnekte olduğu gibi. Asgari ücretin, bir kere, vergiden muaf

tutulması gerekiyor ve insana yakışır bir asgari ücretin belirlenmesi gerekiyor. Belirlenen asgari ücret TÜİK rakamlarından bile aşağıdadır. TÜİK'e göre asgari geçim rakamları bu rakamın, 2.020'nin üstünde bir değerdir. Yine, TİSK'in belirlediği rakamın da 2 binlere yakın olduğunu düşünürsek aslında burada sermayenin istediği şeyin gerçekleştiğini söyleyebiliriz. Bu, tıpkı bütçede olduğu gibi, vicdan ve adaletten yoksun bir asgari ücrettir ve büyük bir yoksullaşmayı ifade etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Krizin faturasının, savaşın faturasının asgari ücretlilere çıkarıldığı görülüyor.

Biz burada ne yapabiliriz? Yapmamız gereken şey, aslında, işçilerin yaşamlarını, yaşam kalitelerini, çalışanların yaşam kalitelerini iyileştirmek için bazı çözüm önerileri üzerinde araştırma yapabiliriz ve çalışabiliriz. Öncelikle, bu üçlü sacayağını değiştirmemiz gerekiyor ve burada adaletli bir karar verme süreci geliştirmek lazım. Onun için de "Asgari Ücret Tespit Komisyonu" adı altındaki bu garip olan belirleyici yeri değiştirip sendikaların, konfederasyonların güçlü bir şekilde katıldığı ve gerektiğinde grev hakkının, toplu sözleşme hakkının da geçerli olduğu bir sistemi belirlemek gerekiyor ve burada, asgari ücrette işçilerin, emekçilerin müzakere etme olanaklarını artırmak gerekiyor. Tek bir işçinin asgari ücreti değil; aslında, ailesine göre bir gelir belirlemek gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Bu açıdan baktığımızda, asgari ücretlinin payına yeniden açlık ve yoksulluk düştüğünü görüyoruz. Bu durumu değiştirmemiz gerekiyor, bunun için bu Parlamentoyu göreve davet ediyoruz.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Kani Beko.

Buyurun Sayın Beko. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika.

CHP GRUBU ADINA KANİ BEKO (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olacak asgari ücret, asgari geçim indirimi (AGİ) dâhil 2.020 TL olarak belirlenmiştir. Öncelikle, belirlenen -AGİ hariç- asgari ücret 1.829 TL'dir. Açıklanan 2.020 lirayı kabul etmek kesinlikle mümkün değildir. Bu, bizim açımızdan çok düşük bir rakamdır. Belirlenen asgari ücretin bir geçim ücreti olmadığı, evrensel kabul görmüş temel sosyal haklardan birisi olan asgari ücrete dair dünyadaki standart ve uygulamalardan çok uzak olduğu belirtilmiştir.

Türkiye İstatistik Kurumu, Asgari Ücret Tespit Komisyonuna her yıl bir işçinin geçimi için gerekli besin içi ve besin dışı harcamalara ilişkin asgari tutarı hesaplar ve bu yıl, bu rakamın maalesef çok gerisinde kalmıştır. Bu yıl TÜİK tarafından verilen rakam 2.213 TL iken, Asgari Ücret Tespit Komisyonu bu rakamın altında bir rakam belirlemiştir. TÜİK rakamının altında bir ücret, asgari ücretin tanımına uymamaktadır.

2.020 TL'nin, ilgili yasada tarif edilen işçinin gıda, konut, giyim, sağlık, ulaşım ve kültür gibi zorunlu ihtiyaçlarını günün fiyatları üzerinden asgari düzeyde karşılamaya yetecek ücret olmadığı TÜİK tarafından tespit edilmiştir. İşçiler insan olmaktan kaynaklanan temel ihtiyaçlarını giderebilecek bir maaş beklemektedir. Açlık sınırının 1.900 lira olduğu, yoksulluk sınırının 6 bin liranın üzerinde olduğu bir ülkede, 2.020 lira kesinlikle yeterli değildir.

Türkiye'de asgari ücret tek bir işçi için hesaplanmaktadır ve bu durum uluslararası standartlara aykırıdır. Asgari ücret belirlenirken işçinin ailesi de dikkate alınmalı, en azından 4 kişi için hesaplanmalıdır.

İşçi ve memurlar için tek asgari ücret saptanmalıdır. Asgari ücretin tespitinde geçim koşulları ve millî gelir artışı dikkate alınmalıdır. Asgari ücretliden 30 milyar lira vergi alıyorsunuz, işverene 176 milyar lira vergi muafiyeti uyguluyorsunuz. Asgari ücret yıllık olarak hesaplanmalı, tümüyle AGİ ve vergi dışı bırakılmalıdır. Asgari ücret net 2.200 TL olmalıdır. Cumhuriyet Halk Partisi olarak bütün belediyelerimizde net 2.200 lira maaş ödeyeceğiz. Yeni kazanacağımız belediyelerde de üç aylık farkı da kendilerine vereceğiz. Buna ek olarak, asgari ücretli yılın iki ayında sadece gelir vergisi için çalışacak. Gelir vergisi dilimleri bu yıl da asgari ücrete göre belirlenmezse, asgari ücretli önümüzdeki yıl temmuz ayından itibaren yüzde 20'lik vergi dilimine girecek ve o aya gelinceye kadar enflasyon artarken asgari ücretlinin 2.020 TL olan maaşı temmuz ayı itibarıyla düşecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen Sayın Beko.

KANİ BEKO (Devamla) – Ayrıca, bu yıl asgari ücretin net ve brütü arasındaki fark 426 TL'den 538 TL'ye yükseldi. Asgari ücretin en önemli maliyeti bu. Bizim buna acilen bir çözüm bulmamız gerekir diye düşünüyorum. Ancak, saatlik ve ABD doları bazında 2017 yılı asgari ücret seviyeleriyle karşılaştırdığımızda, OECD ülkeleri içinde Türkiye, asgari ücretin en düşük olduğu Meksika, Macaristan, Slovakya, Litvanya, Letonya gibi ülkeler arasında yer almaktadır. Üstelik millî gelirden çalışanların aldığı pay da maalesef yeterli değildir. Ücretli çalışanlar ve kendi hesabına çalışanlar 2002 yılında millî gelirden yüzde 38 pay alırken, 2017 yılında yüzde 36'ya gerilemiştir. OECD verilerine göre, asgari ücretin satın alma gücü açısından Türkiye, OECD ülkeleri içinde 18'inci sıradadır. Dolar bazında ise geçen yıl asgari ücret net 425 dolarken bu yıl net 381 dolar olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KANİ BEKO (Devamla) – Avrupa'da bazı ülkelerde uygulanan eşel mobil sistemi... Sevgili arkadaşlarım, ekonomik krizden, enflasyon ve vergiden dolayı maaşlardaki kayıplar mutlaka engellenmelidir. Dolayısıyla Avrupa'da olduğu gibi eşel mobil sisteminin ülkemizde de uygulanması gerektiği inancındayım.

Hepinize saygılar, sevgiler sunuyorum.

Sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Orhan Yegin...

Buyurun Sayın Yegin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA ORHAN YEGİN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aziz milletimizi ve onu temsil eden Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Kıymetli milletvekilleri, 2000'li yılların başında, ekonomik, siyasi ve gelecek açısından insanlarımızın ümidini yitirdiği bir dönemde AK PARTİ bir umut olarak ortaya çıkmış, milletin umudu olmuş ve sahneye çıktığı günden beri söylemleriyle, eylemleriyle ve uygulamalarıyla milletimizin nazarında yıllarca umut olma özelliğini muhafaza etmiştir. AK PARTİ, yönünü hep millete dönmüş ve milleti tarafından büyütülmüş bir siyasetin, bir dayanışmanın adıdır. AK PARTİ, sağlamayı başardığı güven ve istikrarla artan refahtan, büyümeden dar gelirli, emekli, memur, ücretli gibi gelir sıralamasında daha altlarda bulunan tüm kesimlere daha fazla pay aktaran düzenlemeleri hayata geçirmiştir.

Kıymetli milletvekilleri, asgari ücret, işçileri, işvereni ve Hükümeti, devleti temsil eden üyelerden müteşekkil bir komisyon tarafından günlerce süren müzakereler neticesinde belirlenmektedir ve bugün Asgari Ücret Tespit Komisyonunda -altını çizerek ifade ediyorum- işçi ve işveren tarafının da mutabakatıyla belirlenen asgari ücret, Sayın Bakan tarafından 2.020 lira olarak açıklanmıştır; hayırlı olsun. Bu rakam "Bu ülkede çalışana 2.020 TL'den daha az aylık bir ücret ödenemez." anlamı taşımaktadır. Yeterli mi, tüm ihtiyaçları karşılar mı? Elbette, bunu iddia etmiyoruz; milletimiz, insanlarımız daha büyük güzelliklere layık, buna

inaniyor ve bunu gerçekleştirmek için çabalıyoruz.

Sayın Ağırbaşlıoğlu'na da hakkı teslim eden açıklaması için teşekkür ediyoruz.

Kıymetli milletvekilleri, bugün gelinen noktayı anlamak için biraz düne bakmamız gerekiyor. AK PARTİ iktidara geldiği günlerde net 184 lira olan asgari ücretin bugün 2.020 liraya yükseldiğine, o günden bugüne TL olarak tam 11 kat arttığına şahit oluyoruz. Net asgari ücrete döviz cinsinden baktığımızda, 2002 sonunda 1,65 dolar kurundan 112 dolar olan asgari ücret, bugün herkesçe köpürtülmüş olduğu kabul edilen 5,30 dolar kurundan dahi baktığımızda oransal olarak yaklaşık yüzde 350'lik bir artışla 384 dolara yükselmiştir.

Enflasyon açısından baktığımızda kasım ayı itibarıyla yıllık enflasyon 21,62 iken, aralık ayında daha da ineceği beklenirken, asgari ücretin yüzde 26,05'lik bir artışla bir önceki yıldan bu yıla geçişte enflasyonun üzerinde bir oranda artırıldığını görmekteyiz.

Bir yandan ücretlerin artışına gayret ederken diğer taraftan bu kesimin bazı masraflarını da ortadan kaldırarak ve aldığı hizmetlerin kalitesini de artırarak hayatında önceye göre büyük bir rahatlık hissetmesine gayret ettik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yegin, tamamlayalım lütfen.

ORHAN YEGIN (Devamla) – Eskiden aradığı ilaca para bulamazken, parayı borçlanarak bulsa bile ilacı bulamazken bugün her ilaca ücretsiz ulaşımını sağladık. Eskiden çocuklarının kitapları için komşu, kırtasiye gezip borçlanırken bugün o kitapları masada ücretsiz hazır hâle getirdik. Eskiden sağlık karnesine, onun fotokopisine, muayenesine, ameliyatına, doğumuna, bıçağına, her şeye para ödeyemeyip hastanelerde rehin kalınırken bugün özel hastanelerde bile birçok hizmeti fark ödmeden veya az bir farkla karnesiz, fotokopisiz, senetsiz, çeksiz, rehinsiz sunan bir devlet yaklaşımına geldik.

Bunların hepsini millet aşkıyla, hizmet aşkıyla yaptık. Yeterli mi? Yine de yeterli değil. Bu millet, insanlarımız, her şeyin, her güzelliğin en iyisine, en fazlasına layık bir millettir. Milletimizin desteğiyle tüm kötü hesapları dağıtıp tüm tuzakları yıkarak, engelleri aşarak daha çok yatırım ve üretimle memleketi büyüteceğimizi ve daha nice hizmetleri daha yüksek standartlarda milletimize sunacağımızı ifade ediyor. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi İYİ PARTİ Grubunun önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Ayhan Bilgen tarafından, 34 yurttaşımızın yaşamını yitirmesine sebep olan Roboski operasyonu hakkında 24/12/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Aralık 2018 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

25/12/2018

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 25/12/2018 Salı günü (bugün) toplanamadığından Grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Ayhan Bilgen

Kars

HDP Grubu Başkan Vekili

Öneri:

24 Aralık 2018 tarihinde Kars Milletvekili Grup Başkan Vekili Ayhan Bilgen tarafından, 34 yurttaşımızın yaşamını yitirmesine sebep olan Roboski operasyonu hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan 1185 grup numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 25/12/2018 Salı günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere öneri sahibi Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Ağrı Milletvekili Abdullah Koç.

Buyurun Sayın Koç. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

HDP GRUBU ADINA ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama başlamadan önce, bugün bulunduğu cezaevinde tecride karşı başlattığı açlık grevi eyleminin 48'inci gününde olan Hakkâri halkının iradesi, milyonların iradesi Leyla Güven'i selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Roboski katliamı olarak tarihe geçen bu katliamın Meclis gündemine gelebilmesi için Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının metinde geçen "katliam" kelimesinin çıkarılmasına ilişkin olan uygulamasını burada kabul etmiyoruz ve kınamak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, 2011 yılında 34 can, 34 yurttaş savaş uçakları tarafından bombalanarak katledildi. Bu katliamın üzerinden yedi yıl geçti ancak faillerin ortaya çıkarılarak yargılanması konusunda bir adım yol alınmadı. Katliamın gerçekleştiği tarihten bu yana 3 Genelkurmay Başkanı, 5 Savunma Bakanı, 7 İçişleri Bakanı, 4 hükûmet değişti; bırakın bunu, bu ülkede rejim bile değişti ama her seçim döneminde milyonlara vad edilen daha fazla adalet, daha fazla demokrasi sandıklarda kilitle kalmaya devam etti. Cezasızlık, her katliamda olduğu gibi, Roboski katliamında da vicdanlarda bir yara olmaya tabi tutuldu.

Unutanlara bir kez daha hatırlatalım ki iktidarın savaş uçakları tarafından Roboski'de, Uludere'de çocuk ve genç 34 insanımızın bombalanarak katledilmesinin üzerinden tam yedi yıl geçti. Bu süre boyunca hem partimizin hem de bugün cezaevinde rehin tutulan Sayın Ferhat Encu'nun ve Roboskili ailelerin talebi cezasızlığın son bulması, bu katliamdaki faillerin ortaya çıkarılması oldu. Bu katliamın askerî ve siyasi sorumluları yargı önüne çıkarılmadığı gibi, yaşanan katliamda yakınlarını kaybeden ailelere yönelik baskılar ve tutuklamalar da durmadı. Katliamın faillerinin yargılanması bir yana, aksine, failler cezasızlıkla ödüllendirilirken Ferhat Encu bugün, cezaevinde rehin tutuluyor. Çünkü Ferhat Encu gerçekleri failleri koruyanların yüzlerine cesaretle haykırmaya devam etti. Roboski'de yaşayanlar yedi yıldır defalarca askerî güçlerin ve Özel Harekâtın saldırılarıyla karşı karşıya kaldı. Bu katliamın failleri asker, sivil, bürokrat ve dönemin siyasi iradesi tarafından âdeta koruma altına alındı. Özel savaş politikasının bir sonucu olan bu katliamın emir komuta zinciri bilinmesine rağmen, sorumluların hiçbirinin ifadesi dahi alınmadı. Bunun için Mecliste kurulan ve çoğunluğunu AKP'li vekillerin oluşturduğu komisyonda âdeta katliamın üstünün örtülmesi için yoğun çaba sarf edildi, katliamın üstünün örtülmesi için raporlar yazıldı.

2016 yılına gelindiğinde ise iktidara yakın medya tarafından Roboski katliamını gerçekleştirenlerin 15 Temmuz gerçekleştiren askerler olduğu söylenmiş ve iktidardan bundan sorumlu olmadığı dillendirilmişti. Hatta buradan belirtmek isterim ki dönemin Enerji Bakanı Berat Albayrak bir TV kanalında 15 Temmuzda darbe girişimine ilişkin açıklamalarda bulunmuş ve Roboski katliamı dosyasının yeniden inceleneceğini belirtmişti. Peki, ne oldu o günden bu yana? Roboski katliamının faillerinin yargı önüne çıkarılması bir yana, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı dosya hakkında görevsizlik kararı verdi ve dosya Genelkurmay Başkanlığı Askerî Savcılığına gönderildi. Savcılık ne yaptı? Savcılık takipsizlik kararı vererek katliam dosyasını rafa kaldırdı. Başka bir anlatımla, katliamın aydınlatılması için idari soruşturma yapılmış, Meclis araştırması yapılmış ve yargı devreye

girmiş ancak her seferinde failler korunmuştur.

Yaşanan bunca acıdan sonra Roboski'de katledilen 34 can için Diyarbakır'da yapılan Roboski Anıtı, atanan kayyum tarafından kepçelerle, iş makineleriyle yıkılmıştır. Roboski Anıtı'nın yıkılması Roboski katliamına yaklaşımın da bir ifadesi olmuştur.

Son olarak şunu belirtmek isterim ki: Zamanaşımı olmayan, insanlığa karşı işlenen suçları yok saymak, unutturmak ya da üstünü örtmek mümkün değildir. Roboski katliamının üzerinden ne kadar zaman geçerse geçsin bu katliamın sorumlularını yargı önüne çıkarma ve cezalandırılmalarını sağlama, hesap sorma mücadelemizden, bunu dile getirmekten asla geri adım atmayacağız.

Saygılarımızla. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Tekin Bingöl konuşacak.

Buyurun Sayın Bingöl. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika.

CHP GRUBU ADINA TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yedi yıl önce Roboski'de bir katliam yaşandı. Başlangıçta, bu olayı yaşayanların acıları çok tazeyken farklı yorumlandı, bunların terörist oldukları ima edildi. Ama olay açığa çıkınca görüldü ki bunlar terörist değil 38 Uludere'li, Roboskili vatandaş. Ne yapıyorlardı bu vatandaşlar? Bölgede sadece Uludere'de, Roboski'de değil, sınır boylarında birçok ilçe ve ilde kaçakçılık yaparak mayın tarlalarının arasında ekmeklerini canları pahasına kazanmaya çalışanların katledildiği ortaya çıktı. Kaçakçılık, bir çaresizliğin, yoksulluğun, işsizliğin, açsızlığın ürünüdür, bu da bu ülkenin ayıbıdır.

Değerli arkadaşlarım, hiçbir insan canı pahasına, o mayın tarlalarında paramparça olacağını bilerek, uzuvlarını kaybedeceğini bile bile o kaçakçılığı gerçekleştirmez. Roboski'de o 38 yurttaş, birkaç litre mazot, birkaç litre çay temin edip hayatını idame ettirmek adına o kaçakçılığı yapıyorlardı, kimse bunu sorgulamıyor. Ama ne oldu? Sonrasında bu dosya öyle bir noktaya getirildi ki ölenler öldükleriyle kaldılar; tıpkı Suruç'taki çocuklar gibi, tıpkı Soma'da madende hayatını kaybedenler gibi, tıpkı Gar katliamında hayatını kaybedenler gibi.

Değerli arkadaşlarım, bu insan hakkı ihlal edilen vatandaşlarımızın tamamının eğer gerçek anlamda failleri bulunmazsa, eğer gerçekten perde arkasındakiler gün ışığına çıkarılmazsa, sadece piyonlarla yetinilirse o yanan vatandaşlarımızın yanık kokuları her zaman bu Parlamento çatısı altında duyulacaktır. Yapılması gereken şudur: Bütün bu olaylar mutlaka araştırılmalıdır.

Değerli arkadaşlar, maalesef ayırtırma öyle bir noktaya gelmiş ki ülkemizde her şey ayırtırılıyor, acılar bile ayırtırılıyor. Bir acının arkasında Alevi bir ana varsa o asla gözüküyor. Yaşanan bir felaketin, bir acının arkasında bir Kürt anası varsa onun feryadı, ağıdı asla duyulmuyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bingöl, tamamlayalım lütfen.

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Yoksul bir Türk kardeşimizin uğradığı bir felaket sonucunda yüreği yanan Türk anasının sesi duyulmuyor. Eğer biz bütün bunları gün ışığına çıkaracak çalışma yapmazsak korkarım ki doksan beş yıllık cumhuriyet tarihi boyunca, geçmiş hükümetlerin tamamında, kaybedilenlerin arkasından akıtılan gözyaşları, anaların acıları bu anlayışla daha da devam edecek ve korkarım ki katliamlar, facialar, yaşam hakkı ihlalleri sürüp gidecek, bu da hepimizin ayıbı olacak. Onun için parti ayrımı yapmaksızın değerli arkadaşlarım, hepimizin yapması gereken bir şey var: Korkuyu yeneceğiz, cesaretle bütün yüreğimizi ortaya koyup bunların araştırılması için olumlu oy vereceğiz ki bir daha bu tür olaylar yaşanmasın.

Ne oldu Roboski katliamından sonra? Dosya öyle bir hâle getirildi ki şu anda o dosyanın karşılığında yapılan hiçbir şey yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Ama o 4 adet bomba 19'u çocuk olan 34 vatandaşın hayatına mal oldu. Başka bir şey yapıldı değerli arkadaşlar, dosya yok edildi ama kan parası ödenerek o aileler susturulmaya çalışıldı. Mayın tarlalarının arasında ekmeğini arayanlar, o kadar onurluydu ki o kan paralarını ellerinin tersiyle ittiler, asla tenezzül edip almadılar.

Şimdi, yapılması gereken bütün bu araştırma önergelerini gerçekten ciddiye alıp bu konuların açığa çıkmasını savunmak olmalı diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Şirin Ünal.

Buyurun Sayın Ünal. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Halkların Demokratik Partisi grup önerisi hakkında söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, yedi yıl önce Şırnak'ın Uludere ilçesi Irak sınırına yapılan hava harekâtı sonucu 34 vatandaşımızın hayatını kaybetmesi ülke olarak hepimizi derinden yaralamış, o dönemde olayın sebeplerinin açığa çıkarılması ve sorumluların bulunması yönünde tüm siyasi partilerin görüşleri olmuş, Hükümetimiz hayatını kaybeden vatandaşlarımızın akrabalarıyla yakından ilgilenmiş, mağduriyetlerinin giderilmesi ve yakınlarına tazminatlar ödenmesi noktasında da son derece hassas davranmıştır.

Değerli milletvekilleri, Uludere olayının en önemli sebebi aslında bölgede devam eden terör olaylarıdır. Terör olaylarını fırsat bilerek Hükümeti ve devleti zor duruma düşürmek isteyen FETÖ bağlantılı kamu görevlileri ve askerî yetkililerden bazıları 15 Temmuz hain darbe girişimi sonrasında Uludere'de ve darbeye karışanlara bağımsız ve tarafsız Türk yargısı tarafından en ağır cezalar verilmiştir yani bir başka deyişle, FETÖ terör örgütünün Türkiye'yi sivil katliamlar yapan bir ülke olarak göstermek üzere yaptığı komploların ilki ve en büyüklerinden biriydi Uludere ya da ittifak içinde oldukları PKK'nın kayıtlara geçirmeye çalıştığı hâliyle Roboski.

Değerli milletvekilleri, güvenlik güçlerimiz, terörle mücadele için şu anda da bölgededir. Bölücü terör örgütünün sınır ötesini de kullanarak ülkemizin özellikle Güneydoğu Bölgesi'ndeki sınır illerinde terör faaliyetleri olmasa böyle bir harekâta gerek de kalmayacaktır. O nedenle, bu olayın birinci sorumlusu PKK terör örgütüdür.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) - Öldürenin suçu yok mu?

ŞİRİN ÜNAL (Devamla) - Bu olayın meydana gelmesi ve ülkemizde bir kaos ortamının çıkarılması, 15 Temmuz hain darbe girişimine giden yolda birtakım taşların örülmesi anlamında sorumluluğu bulunanlarla ilgili olarak nihai kararı da yargı vermektedir.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Kararı kim verdi? FETÖ mü verdi?

ŞİRİN ÜNAL (Devamla) - Terör örgütünün bölücü hedeflerini benimseyip dillendirenler şunu bilmeliler ki Türkiye'nin bölünmez bütünlüğü, bölücü terör örgütüne, bütün hainlere ve onları kullananlara rağmen korunmuştur, korunacaktır.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Katliamı üstleniyor musunuz?

ŞİRİN ÜNAL (Devamla) - Sözlerime son verirken bu elim hadisenin sorumlularının bulunup cezalandırılmasının yalnızca yargının görevi olduğunu bir kez daha ifade etmek istiyor, grup önerisinin aleyhinde olduğumuzu beyan ediyor, hepinize saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AYHAN BİLGİN (Kars) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bilgen, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen’in, İstanbul Milletvekili Şirin Ünal’ın HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

AYHAN BİLGİN (Kars) – Sayın Başkan, aslında hatibin konuşmasını dinlediğimizde sanki destek verilecekmiş gibi, bizim de tam önergemizde ifade ettiğimiz vurgular var. Eğer gerçekten konuşmasında iddia ettiği gibi FETÖ’nün Türkiye’nin imajına zarar vermek için bu eylemde bir rolü olduğunu düşünüyorlarsa galiba bunun araştırılması 15 Temmuz aydınlatılması açısından da önemlidir. Hava operasyonlarında -Meclis komisyon raporunda da var- karadan teyit alınmadan operasyon yapılmaz. Karadan gelen teyitler onların sivil olduğu yönünde. Bu, Meclis komisyon raporunda zaten var. Bu tip konuların bir istismar konusu edilmesini istemiyorsak gerçek failer bulunur, cezalandırılır, kimse de bunu istismar etmez.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Zengin, buyurun.

31.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in, Kars Milletvekili Ayhan Bilgen’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; hayatını kaybeden gençlerin doğum tarihlerine, yaşlarına tekrar baktığımız zaman yani üzülmemek mümkün değil, gerçekten çok üzüyorsunuz. Fakat burada kasten bunun yapıldığını söylüyor olmak başka bir şey. Şimdi kullanılan ifadeler önemli. Bunun aydınlatılmasıyla alakalı hukuki sürece baktığımızda -Grup Başkan Vekili Sayın Ayhan Bilgen son derece iyi bilecektir- şimdi Anayasa Mahkemesine yapılan başvuruyla alakalı sürece bakıyorsunuz, hukuki yollar enteresan bir şekilde doğru düzgün takip edilmemiş yani mahkeme on beş günlük süre vermiş fakat bu süre içerisinde gerekli evraklar tamamlanmamış, avukatlardan bir tanesi -32 tane avukat var, 1 tane 2 tane değil- şu an sizin milletvekiliniz ve ona rağmen süreç evrakların yetersizliği yüzünden Anayasa Mahkemesi tarafından reddedilmiş. Şimdi bir defa şu önemli: Bunun aydınlatılacağı yer hukuk, yargı mekanizmaları. Bu mekanizma içerisinde süreci doğru takip etmek çok önemli diye düşünüyorum. Devletin yaptığı şey kan parası falan değil yani ortada bir mağduriyet var. Ailelere...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Daha evvel, benzer olay demek istemiyorum ama bu tarz olayların birbiriyle ilintili noktaları var, elbette farklılıklar içeriyor, bu manada bakıldığında ailelere yapılan şey bir destektir, bir yardımdır. Olayın bizatihi kendisinin çok elim bir vaka olması çok başka ama bu olayı işlerken, olay meydana gelirken ortaya çıkan tablo, PKK’nın oradaki insanları yönlendirmesi, elbette FETÖ’nün içerisindeki bazı meselelerin soru işareti olarak kalması, bunların hepsine baktığımız zaman yine ben çözümün her hâlükârda hukuktan yana olduğunu altını çizmek istiyorum. Eğer niyet gerçekten süreci takip etmekse yargıyla alakalı süreçleri ciddi bir şekilde takip etmek lazım.

Teşekkür ederim.

AYHAN BİLGİN (Kars) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bilgen, buyurun.

32.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen’in, Roboski’yle ilgili devam eden yargılama sürecinin olmadığına ve ilk mahkeme sürecinin işlenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

AYHAN BİLGİN (Kars) – Sayın Başkanım, uzatmak istemiyorum ama çok kısa sadece şunu ifade edeyim: Biz yargılama sürecindeki ihmaller dolayısıyla parti içinde bir komisyon kurduk ve kim sorumlu olursa olsun, ister milletvekilimiz, ister yöneticimiz, ister baro yöneticisi, bunu en azından kamuoyuyla paylaşmayı vicdani bir sorumluluk olarak görüyoruz, bunu çok net biçimde ifade edeyim. Ama devam eden bir yargılama süreci yok. Anayasa Mahkemesi ve AİHM süreci, biliyorsunuz, bireysel başvuru hakkı üzerinden işleyen bir süreç. Ama şu anda bir yargılama süreci yok. Sonuç itibarıyla, sivil mahkeme konuyu askerî mahkemeye havale etti, askerî mahkeme de şu anda konuyla ilgili herhangi bir yargılama süreci, soruşturma süreci işletmiyor. Dolayısıyla, sadece Anayasa Mahkemesi, sadece AİHM değil, asıl etkin ilk mahkeme sürecinin işletilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Teşekkür ediyorum.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Ayhan Bilgen tarafından, 34 yurttaşımızın yaşamını yitirmesine sebep olan Roboski operasyonu hakkında 24/12/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Aralık 2018 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi var, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, İzmir Milletvekili Atila Sertel ve arkadaşları tarafından, faili meçhul cinayetlerin araştırılması amacıyla 20/12/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Aralık 2018 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 25/12/2018 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Altay

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İzmir Milletvekili Atila Sertel ve arkadaşları tarafından “Faili meçhul cinayetlerin araştırılması” amacıyla 20/12/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin (629 sıra no.lu) diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 25/12/2018 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, öneri sahibi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Atila Sertel.

Buyurun Sayın Sertel. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

CHP GRUBU ADINA ATILA SERTEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kıymetli milletvekilleri, İsmet İnönü’yü bundan tam kırk beş yıl önce bugün kaybettik. “Bir memlekette namuslular

namussuzlar kadar cesur olmazsa o memlekette kurtuluş yoktur.” diyen Kurtuluş Savaşı’mızın kahramanı İsmet İnönü’yü saygıyla, rahmetle, minnetle anıyorum.

Sevgili arkadaşlar, Türkiye faili meçhul cinayetlerin oldukça yaygın işlendiği ve faillerinin bulunamadığı bir ülke. Uğur Mumcu, Abdi İpekçi, Çetin Emeç, Ahmet Taner Kışlalı, Bahriye Üçok, Adnan Kahveci, Eşref Bitlis, Kazım Çillioğlu, Gaffar Okkan, gazeteci Hrant Dink; bütün bunları faili meçhul cinayetler arasında sayıyoruz.

Geçtiğimiz gün KİT Komisyonunda konuşurken rahmetli Muhsin Yazıcıoğlu’nun adı gündeme geldi. Sevgili Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuz’la, Maraş’ta eğer radar olsaydı Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı, Sivas Milletvekili rahmetli Muhsin Yazıcıoğlu’nun cenazesine ya da yaralıysa kendisine çabuk ulaşılabilceğini ve hayata tutunabileceğini anlatırken oradan AK PARTİ’li bir milletvekili arkadaş, Cumhuriyet Halk Partisini Muhsin Yazıcıoğlu’nun üzerinden siyaset yapmakla suçladı. Oysa arkadaşımız da, biz de siyasi gelenek olarak; sol, devrimci mücadelenin içinden gelen insanlar olarak, insanlara insanca yaklaşan insanlar olarak, siyaset yaparken “bizden, sizden” diye ayırmadan ve bütün insanların yaşam hakkını savunan insanlar olarak... Muhsin Yazıcıoğlu’nun da ölüm nedeninin tam anlamıyla araştırılmadığını ortaya koymak için bu kürsüye geldim.

Sevgili arkadaşlarım, 23’üncü Dönemde, Şubat 2011’de bu Mecliste bir komisyon kuruldu. Muhsin Yazıcıoğlu ve 5 kişinin hayatını kaybettiği bir araştırma komisyonu kurulması önergesi verildi. CHP Grubu adına Hakkı Suha Okay bu önergeyi verdi; Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Başkan Vekili Nihat Ergün, Mustafa Elitaş, Nurettin Caniklı, Sadullah Ergin, Bekir Bozdağ ve Milliyetçi Hareket Partisi adına Mehmet Şandır ve Oktay Vural bu önergeyi destekledi. Bu Meclis o tarihte –şimdi tutanaklarda bulabileceğiniz- geniş bir araştırma komisyonu raporu yayınladı. O araştırma komisyonu raporu yayımlandığı zaman elbette ki ona ilişkin Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı Muhsin Yazıcıoğlu’nun ailesine de sorular soruldu. Ailenin istekleri vardı: Helikopter enkazı üzerinde yeterli incelemenin yapılmasının sağlanması, helikopter radar kayıtlarının olmamasının izah edilmesi, helikopter kazası ve arama kurtarma faaliyetiyle ilgili yapılan yayınların, konuşmaların tam sesli olarak temini.

İsmail Güneş’i hatırlayacaksınız, İhlas Haber Ajansı muhabiriydi ve kazadan kurtulduktan sonra 112’yle defalarca konuşmalar yaptı, başka kesimlerle konuşmalar yaptı, 16 konuşma sonucunda yeri sorulduğunda yeri bir türlü belirlenemedi. Tam kırk sekiz saat sonra helikopterin enkazına köylüler ulaştı, tam kırk sekiz saat sonra. AK PARTİ adına komisyonda konuşan arkadaşımız bir iddiada bulundu; FETÖ adına Ramazan Akyürek’in o dönemde istihbarat teşkilatının içinde olduğunu ve helikopter kazasına ulaşamamasının nedeninin bu kişiler olduğu konusunda bir iddiada bulundu. Tabii ki 2011’de ya da 2013’te FETÖ ile AKP’nin arasında herhangi bir sorun olmadığı için, Ramazan Akyürek o dönemde Trabzon Emniyet Müdürüken Hrant Dink’in faili meçhul cinayetiyle ilgili suçlandı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ATİLA SERTEL (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

ATİLA SERTEL (Devamla) - Aynı kişi, rahmetli Muhsin Yazıcıoğlu’nun helikopter kazasına geç ulaşılması konusunda bu arkadaş tarafından suçlandı.

Şimdi buradan, Türkiye Büyük Millet Meclisinden bütün parti gruplarına sesleniyorum. Acaba bu AK PARTİ’li milletvekilinin söylediği doğru mu, gerçek mi? Bu cinayetlerin arkasında FETÖ terör örgütünün olduğunu söyleyen kişiye ve onun partisindeki arkadaşlara ve diğer partili gruplara sesleniyorum. Gelin, bu cinayeti bir kez daha araştırma komisyonunu, bir kez daha Meclisin oy birliğiyle kabul edelim. FETÖ cinayet örgütünün, Hrant Dink gibi, Muhsin Yazıcıoğlu gibi ve diğer faili meçhullerde acaba dahil nedir, onu saptayalım. Cumhuriyet Halk Partisi adına bunu öneriyorum.

Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu konuşacaktır.

Buyurunuz Sayın Ağırlioğlu.

Süreniz üç dakika.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YAVUZ AĞIRLIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; grubum adına bu konuda nezaket gösterilip konuşması uygun görülen kişi benim. Rahmetli Başkanla uzun yıllar, gençlik yıllarından itibaren teşrikimesaim oldu. Rahmetli Muhsin Başkanın arkasından üç dakikalık bir konuşmada söylenebilecek ne kadar söz var bilmiyorum. Üç dakika içerisinde hakkına, hukukuna cümle kurabilmek mahcubiyetiyle birkaç şeyi arz edeyim.

Ömrünü vatanına, milletine, dinine, devletine adanmış bir kahraman. Ülkü Ocaklarının Genel Başkanı, ülküsünün müürvetini görememiş olmasına rağmen ülkesi için, milleti için, devleti için, hasredilmiş bir ömrün her safhasında helalinden bir iradeyi millet iradesiyle buluşturma gayreti içerisinde bir memleket, millet evladı. Devleti her istediğinde, devletin her ihtiyacı olduğunu düşündüğünde kanı, canı, istikbali ve fikriyle adanmışlığın remzi bir kahraman. Milletinin ihtiyacı olduğunu düşündüğü her yerde, her demde iliklerinin son zerresine kadar orada bulunmayı kendisi için cennet azığı bilen bir mümin. “Ne olmak istersiniz?” sualine “Mekke’ye düşmek istiyorum. Bir kar tanesi olsaydım, Mekke’ye düşmek isterdim.” diyen bir inanç eri. Adriyatik’ten Çin Seddi’ne bir Türk dünyası hayalini hayatının her safhasına örgülediği bir adanmış insan. Devletini, her ihtiyaç duyduğunda devletin hizmetini görmek sorumluluğuyla sevmiş bir adamın, devletine ihtiyaç duyduğu ömründe bir kere devletini bulamamış bir adamın hikâyesidir vefatı. Rahmetli Necip Fazıl, gençliğe hitabesinde Anadolu kıtası büyüklüğündeki dava taşını gediğine koymak mesuliyetine davet etmiş bütün bir gençliği. Anadolu kıtası büyüklüğündeki dava taşını gediğine koyamamış bir muzdariptir Muhsin Yazıcıoğlu ama Allah onun gayretlerini o kadar aziz etti ki Rabbülâlemin onu Anadolu kıtası büyüklüğünde bir musalla taşına koydu. Bir musalla taşında ona ihtiyaç duyduğunda her zaman hizmet etmiş milleti nezaret etti. Lakin sahipsiz kaldığı dağlarda benim çok sitemlerimle karışık latifelerimin mevzuu olacak bir ihtişamlı vedanın içerisinde devletini bulamadı. Bir kere devletine ihtiyacı vardı, orada devletini bulamadı. Devletini orada bulamamış olmanın hâlen sorumluluğu bu Meclistedir. Dolayısıyla ben bu üç dakika içerisinde sadece böyle bir mesuliyeti bu Meclisin taşıması gerekliliğine dair bir hatırlatmayı söylemiş olayım. Anadolu kıtası büyüklüğünde bir musalla taşına Enver Paşa adanmışlığıyla gitti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

YAVUZ AĞIRLIOĞLU (Devamla) – Ben rahmetli Muhsin Başkana Tayyip Erdoğan üzerinden cümle kurarken hep şöyle derdim: “Tayyip Bey, Mustafa Kemal talihli bir adamdır.” Mustafa Kemal de siyasi talihi çok yüksek bir adamdır. “Sen, Enver Paşa talihli bir adamsın. Siyasetin her dar geçidinde, her netameli süreçte senin hissene mutlaka bir Bardız geçidi düşer.” derdim. Vedası da yine ihtişamlı vedası da hüznle bir karlı dağda oldu. O karlı dağda belki ömrü boyunca hizmet ettiği devletini bir kere görmek ihtiyacı duydu, orada devlet yoktu, devlet o gün o karların altında kaldı. Sadece Muhsin Başkan için değil -hassasiyet gösteren CHP’deki arkadaşlarımıza münhasıran müteşekkirim- devlet, meçhulde kalmış işlerin siyasi, sosyal komplikasyonları altında ezilmektense her şeyi ortaya çıkarmanın mesuliyetiyle yönetilmelidir. Açıkta kalmış, istişare edilmiş, bilinmiş hiçbir şeyin bize ödeteceği bedel, gizlide kalmış olan her şeyin komplikasyonundan daha iyidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAVUZ AĞIRLIOĞLU (Devamla) – Tamamlayayım Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

YAVUZ AĞIRLIOĞLU (Devamla) – Bedel ödemek, yanlışların hesabını vermek -Uludere dâhil- devlet için aydınlarının, münevverlerinin, fikir adamlarının, siyaset adamlarının gizlide kalmasından doğacak komplikasyonlarla karşılaşmaktansa bunlarla

yüzleşmek, hesabını vermek, bu hesap içerisinde devletin konuşabildiklerinden bir rahmet havzası oluşturmak bizim devletimiz için evlâdır, iyidir. Dolayısıyla, Muhsin Başkan dâhil, gizlide kalmış, kenarda kalmış, istifhama konu olacak ne kadar iş varsa hepsini aydınlatmak bu milletin vekilleri olarak bizim namus borcumuzdur. Bu borcu ödemeye, münhasıran, polemik mevzusu olmasın diye biz bu mevzuda hassasiyet de taşımak zorundayız. Mutabakatla bu işlerin üstüne gitmek bu Meclisin namus borcudur diyorum.

Teşekkür ediyorum efendim. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, öneri üzerinde Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Kemal Bülbül...

Buyurun Sayın Bülbül. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika.

HDP GRUBU ADINA KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; böylesine hassas, ağır, netameli, yorucu bir konuyu üç dakika içerisinde ifade etmek çok zor olsa da öncelikle Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu bu önergieyi hiç kuşkusuz desteklediğimizi ifade etmek istiyorum.

Şahkulu Sultan Dergahı postnişini Hilmi Dedebeba da bir faili meçhul kurbanıydı. Hilmi Dedebeba'dan bu yana Sabahattin Alilerin, Türkiye'de sağdan soldan, Kürt'ten Türk'ten, devlet görevlisinden bakanından Cumhurbaşkanına, Emniyet müdüründen bir başka görevliye kadar hemen her kişinin faili meçhule kurban gittiği ve bu kavramın birtakım suçları, seri katliamı, seri katilliği örtmek amacıyla söylendiğini biliyoruz. Bakınız, Sabahattin Alilerden Uğur Mumculara -Sabahattin Ali'nin Trakya dağlarında gözlüğü ve piposu, Uğur Mumcu'nun Ankara meydanında gözlüğü ve kalem kalmıştı- Turan Dursunlar, Bahriye Üçoklar, Musa Anterler, Metin Göktepeler, Adnan Kahveciler, Turgut Özal, Gaffar Okkanlar, Muhsin Yazıcıoğulları; saymakla bitecek gibi değil.

Ve Gezi eylemleri sırasında katledilenler... Şimdi Gezi'den "terör eylemi" diye söz edilirken, Gezi'de bir terör bakışıyla katledilen insanların maalesef katilleri dahi bulunamamış, katilleri dahi ortalıkta yoktur; Ali İsmail'in yoktur, Berkin Elvan'ın yoktur, Ahmet Atakan'ın yoktur, yoktur, yoktur, yoktur.

Vedat Aydın'la başlayan, 1990'lı yıllarda 17 bin faili meçhul gazeteci, siyasetçi, yazar, halktan insan, masum, mazlum insanlar, vesaire...

Ben izninizle kendim yaşadığım bir şeyi anlatmak istiyorum değerli arkadaşlar: 1998 yılında Ankara HADEP İl Başkanırken evimden gözaltına alındım gecenin bir geç saatinde ve Ankara Emniyet Müdürlüğüne gitmesi gereken araç Gölbaşı'na doğru giderken beni alanlara "Nereye gidiyoruz?" dedim "Ankara Emniyetine." dediler. "Ankara Emniyeti bu yönde." dedim "Biraz geleceğiz." dediler ve beni Gölbaşı civarında ormanlık bir yere götürüp izbe, son derece köhne bir evin içerisine koyup -ev midir, baraka mıdır nedir bilmiyorum- kapıyı üzerine kilitlediler. Yaklaşık bir saat orada kaldıktan sonra tekrar beni aldıkları arabaya bindirip götürdüler Ankara Emniyet Müdürlüğüne ve Ankara Emniyet Müdürlüğünden Adli Tıp kontrolüne giderken karşıdan gelen son derece güzel giyimli ve güzel yüzlü bir adam bana yaklaştı, çevremdekiler yana açıldı ve kulağıma aynen şunu söyledi: "Hayatını biz kurtardık." Benden önceki İl Başkanı Faik Candan da kaçırılmış, bir hafta sonra bir apartman boşluğunda cesedi bulunmuştu değerli arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Sayın Başkanım, bir dakika rica etsem...

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, bu bağlamda, bakınız, ben sadece bir etkinlikte yaptığım konuşma nedeniyle gözaltına alınmıştım dönemin DGM cumhuriyet savcısı tarafından, o davadan beraat ettim ve bu konuyu Türkiye'de hukuk süreci tükendikten sonra Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine götürdüm ve davayı da kazandım. Sadece yaptığım bir konuşmadan dolayı ramak kaldı, faili meçhul cinayete, gözaltında katledilmeye gidecektim. Ha, bunun hukuki anlamdaki karşılığını maalesef bulamadık; avukatımla paylaştım vesaire, bulamadık.

Şimdi, bizim burada karşı karşıya olduğumuz şey şudur: Bu yapı ne kadar derindedir? Kendinin derin olduğunu sanıyor ama bu yapı sığdır, bu yapı ahmaktır, bu yapı canidir, bu yapı katildir. Gelin, bu yapıyı ortaya çıkaralım; bu ahmakları, canileri, katilleri; Musa Anterleri, Uğur Mumcuları, Muhsin Yazıcıoğullarını, Turgut Özal, Adnan Kahvecileri katledenleri -bakın, sağdan, soldan, Kürt'ten, Türk'ten, her yerden var- ortaya çıkaralım ve insanlığa karşı ahlaki, vicdani, siyasi görevimizi yerine getirelim.

Saygılar sunuyorum, teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Öneri üzerinde, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Abdullah Güler.

Buyurun Sayın Güler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin faili meçhul cinayetlerin araştırılması hakkındaki grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubumuzun adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Ayrıca, bugün 25 Aralık, Gaziantep ilimizin düşman işgalinden kurtuluşunun da 97'nci yıl dönümü. Bütün Gaziantepli hemşehrilerimizin de bu kutlu gününü kutluyoruz.

Değerli milletvekilleri, CHP grup önerisinde yer aldığı için özellikle birkaç hususta Genel Kurulu bilgilendirmek istiyorum. Merhum Gazeteci Yazar Uğur Mumcu 1993 yılının bir kış ayında, ocak ayında evinin önünde bombalı suikast sonucu cinayete kurban gitmiş ve bu cinayetin açıklığa kavuşturulması için de Gazi Meclisimizde 20'nci Dönemde İkinci Yasama Yılında bir Meclis araştırma komisyonu kurulmuştur. (10/86) esas numaralı Meclis Araştırma Komisyonunun hazırlanan raporu da yüce Meclise sunulmuştur ve değerlendirmeye alınmıştır. Bu komisyon raporunu incelediğimizde, Komisyonun özellikle bu faili meçhul cinayetlere yönelik olarak 16 ana başlıkta çok özel değerlendirmelerde bulunduğunu görüyoruz. 1993 yılında -Türkiye'nin belki de siyasi tarihinin en karanlık ve en farklı siyasi cinayetlerinin işlendiği yıl- Uğur Mumcu'yla başlıyor, Adnan Kahveci, Eşref Bitlis, 8'inci Cumhurbaşkanımız merhum Turgut Özal, daha sonra, Elâzığ-Bingöl kara yolundaki 33 askerimizin şehit edilmesi, Binbaşı Cem Ersever'in öldürülmesi, Diyarbakır Bölge Komutanı Bahtiyar Aydın'ın öldürülmesi gibi birçok farklı siyasi cinayetlerin işlendiğini görüyoruz.

Rapora yansıyan bu tür değerlendirmelere de özetle dikkat çekersek; "istihbarat birimleri arasında yeterli eş güdümün olmadığı, merhum Uğur Mumcu'ya yeterince korunma sağlanamadığı, soruşturmanın gizliliğinin ihlal edildiği, görevli başsavcı ve savcılarının güveni sarsıcı davranışlarda ve eylemlerde bulunduğu, adli tıp kurumunda zafiyetlerin oluştuğu, soruşturmayı yürüten güvenlik güçlerinin çağın gerektirdiği teknolojik imkânları yeterince kullanamadığı, operasyon tutanaklarında tahribatların yapıldığı, delillerin toplanmasında ve ifade almada gerekli özenin gösterilmediği" şeklinde tespitler yer almıştır.

Değerli milletvekilleri, Anayasa'mızın 138'inci maddesinin üçüncü fıkrası göz önüne alındığında yani "Görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasında ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz." hükmü çerçevesi içerisinde, yargıya intikal etmiş birçok husus bulunmaktadır. Bizim AK PARTİ olarak...

Bugüne kadar yaklaşık 10'un üzerinde, farklı siyasi partilerce Türkiye Büyük Millet Meclisine grup önerileri verilmiştir. Mevcut, şu anda Türkiye Büyük Millet Meclisi içerisinde İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun bu konularda incelemeye,

gerekli araştırmaları yapmaya, her türlü sonucu... Bu manada özel yetkilerle donatıldığını biliyoruz. Bu Komisyonun, insan haklarının ihlale uğradığına dair her türlü iddialarla ilgili gerekli raporu hazırlama...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – ...Türkiye Büyük Millet Meclisini aydınlatma gibi görevi bulunmaktadır.

Bu konuları da ifade ederek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Buyurun.

4.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerinin yeniden düzenlenmesine; 25, 26 ve 27 Aralık 2018 Salı, Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan 27, 37, 28, 33 ve 29 sıra sayılı kanun tekliflerinin bu kısmın sırasıyla 1, 2, 3, 4 ve 5'inci sıralarına alınmasına ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; 37 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

25/12/2018

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 25/12/2018 Salı günü (bugün) toplanamadığından İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince, grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Özlem Zengin

Tokat

AK PARTİ Grubu Başkan Vekili

Öneri:

Genel Kurulun;

25, 26 ve 27 Aralık 2018 Salı, Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 27, 37, 28, 33 ve 29 sıra sayılı kanun tekliflerinin bu kısmın sırasıyla 1, 2, 3, 4 ve 5'inci sıralarına alınması ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi,

25 Aralık 2018 Salı günü (bugün) birleşiminde 27 Sıra Sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

26 Aralık 2018 Çarşamba günü birleşiminde 37 Sıra Sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölüm görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

27 Aralık 2018 Perşembe günü birleşiminde 37 Sıra Sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

37 Sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin 27 Aralık 2018 Perşembe günü birleşiminde tamamlanamaması hâlinde Genel Kurulun haftalık çalışma günlerinin dışında 28 Aralık 2018 Cuma günü saat 14.00'te toplanması ve bu birleşiminde denetim konularının görüşülmeyerek gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmındaki işlerin görüşülmesi ve 37 Sıra Sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

37 Sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin 28 Aralık 2018 Cuma günü birleşiminde tamamlanamaması hâlinde Genel Kurulun haftalık çalışma günlerinin dışında 29 Aralık 2018 Cumartesi günü saat 14.00'te toplanması ve bu birleşiminde denetim konularının görüşülmeyerek gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmındaki işlerin görüşülmesi ve 37 Sıra Sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

Çalışmalarını sürdürmesi;

37 Sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi ve bölümlerin ekteki cetveldeki şekliyle olması;

Önerilmiştir.

37 Sıra Sayılı Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ve 7 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1369)		
BÖLÜMLER	BÖLÜM MADDELERİ	BÖLÜMDEKİ MADDE SAYISI
1. BÖLÜM	1 ila 24 üncü maddeler arası	24
2. BÖLÜM	25 ila 48 nci maddeler arası	24
3. BÖLÜM	49 ila 71 inci maddeler arası	23
TOPLAM MADDE SAYISI		71

BAŞKAN – Öneri üzerinde söz talebi? Yok.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

Şimdi, İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınma önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

C) Önergeler

1.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın (2/852) esas numaralı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/14)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/852) esas numaralı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre doğrudan Genel Kurulun gündemine alınmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Danış Beştaş
Siirt

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi? Yok.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1'inci sıraya alınan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ile Anlaşmaya Dair Protokol ve Mektupların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1409) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ile Anlaşmaya Dair Protokol ve Mektupların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1409) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 27) ^(X)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 27 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz talebi? Yok.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Teklifin maddelerine geçilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KATAR DEVLETİ HÜKÜMETİ ARASINDA GELİR ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE ÇİFTE VERGİLENDİRMİYİ ÖNLEME VE VERGİ KAÇAKÇILIĞINA ENGEL OLMA ANLAŞMASI İLE ANLAŞMAYA DAİR PROTOKOL VE MEKTUPLARIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 18 Aralık 2016 tarihinde Trabzon'da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması” ile Anlaşmaya dair “Protokol” ve “Mektuplar”ın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan.

Buyurun Sayın Erozan.

Süreniz on dakika.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AHMET KAMİL EROZAN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Komisyon Başkanı; izninizle, ben, hem anlaşmayı hem Türkiye ile Katar arasındaki ilişkileri “garip” kelimesiyle tanımlayacağım. Bu iki garip konudan hangisiyle başlayayım diye düşündüğümde de Türkiye ile Katar arasındaki ilişkilerden başlayayım dedim. Özellikle bunu belirtmemin bir sebebi var çünkü Türkiye ile Katar arasındaki ilişki, Sayın Cumhurbaşkanı ile Katar Emiri arasındaki özel ilişkilerin gölgesinde gelişen bir ilişki tipi. Karşılıklı cömertliklerin gündeme geldiği ve izahını da pek kolay yapamadığımız bir ilişkiler manzumesinden bahsediyoruz.

Bunun en yakın tarihte gündeme gelen noktası, biliyorsunuz, bir Boeing 747 uçağıdır. Buna “uçak” diyorum ben ama aslında bunu bir “uçan tanker” olarak tanımlamak lazım çünkü bunu bir havaalanına çekip “Şunun deposunu doldurur.” deseniz oradaki bir çalışana, bu uçağın aldığı benzin miktarı 225.486 litre yani 225 ton benzin alıyor. Bu 225 ton benzini Amerika'da dolduracak olsanız buna ödeyeceğiniz fiyat 280 bin dolar. Bugünkü kurdan Türk lirasına çevirirseniz, bu uçağın deposu 1,5 milyon Türk lirasına doluyor. Bu kimin parasıyla doluyor? Bizlerin ve vatandaşın verdiği vergilerle. Bu cömertliği sizce niye yapmış olabilir Katar Emiri? Nereden gerek duydu da böyle bir hediyeye yöneldi?

Biz aslında bunu merak ettik ve zamanında Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısına şu soruları sorduk: Cumhurbaşkanı ve/veya Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın görev süresi boyunca aldığı hediye ve hibeleri sıralayan, kimler tarafından hediye ve hibe edildiklerini gösteren ve değerlerini de kapsayan, kamuoyuyla paylaşılabilir güncel bir liste var mıdır? Cumhurbaşkanı Sayın Erdoğan'ın aldığı bu hediye ve hibeler kendi şahsi mal varlığına mı geçmiştir, yoksa Cumhurbaşkanı demirbaşına mı kaydedilmiştir?

Üç: Kişisel olarak kabul edilen hediye ve hibeler mal beyannamesine yansıtılmış mıdır? Kişisel olmadıkları için mal beyannamesine kaydedilmeyen her türlü hediye ve hibenin demirbaş kayıtlarının bir örneğinin temini mümkün müdür?

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı bütçe konuşmaları sırasında burada otururken “Ben her türlü soruyu cevaplandırmaya hazırım.” demişti, aslında bu da cevaplandırılması gereken sorular kabîlinden kendisine yöneltilmişti. Bu sorular 9 Ekim tarihinde yöneltildi. On beş gün geçti, 24 Ekim geldi, üzerinden iki ay geçti, hâlâ cevapları yok. Dolayısıyla ben Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısına da bu vesileyle bir çağrıda bulunuyorum.

Başka bir konu Müşir Fuat Paşa Yalısı. Duydunuz mu hiç Müşir Fuat Paşa Yalısı'nı? Müşir Fuat Paşa Yalısı, bugün Türkiye Cumhuriyeti devletinin Boğaz'da sahip olduğu son yalıdır. Bu yalısı bir gün Millî Emlakten 2 kişi gelir ve “Hayrola, ne olacak? Mal sizin zaten, niye geldiniz?” “Bu bina satılacak, değer biçmeye geldik.” diyor Millî Emlak. “Hayrola, mal sizin. Kime satıyorsunuz?” “Söyleyemeyiz kime satılacağını.” Onlar gittiler -değerinin ne olduğunu bilmiyoruz- aradan iki gün geçti, bu sefer Katar Başkonsolosluğundan 2 kişi geldi, müşteri onlar ve binayı gezdikten sonra neyse ki “Bu bizim için çok ufak bir bina, satın almaktan vazgeçtik.” dediler.

Başka bir konuya geçiyorum. Biliyorsunuz, Türk Silahlı Kuvvetlerinin Katar'da bir üssü var. Bu üs 300 kişiyle başladı, bu yıl sonu itibarıyla bir tugay düzeyine çıkması söz konusu. Kime hizmet ediyor bu tugay? Ben size söyleyeyim. Bundan bir müddet evvel, geçen sene 5 Haziran 2017 tarihinde Katar'da bir darbe teşebbüsü oldu. Bu darbe teşebbüsünü Türk Silahlı Kuvvetleri engelledi. Yani Türk Silahlı Kuvvetleri Katar'da bir Katar Emiri'nin muhafız alayı görevini yapıyor, bu da yine bizim paramızla yapılıyor. Âdeta Türk Silahlı Kuvvetleri personeli orada paralı asker olarak Katar Emiri'ni koruyorlar ve Orta Doğululaşma dediğimiz de bu zaten. Çünkü Suudi Arabistan'a giderseniz de Suudi Arabistan Kralı kendisini kendi vatandaşına emanet

^(X) 27 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

edemediği için onun da muhafız alayı Pakistanlılardan oluşur. Böyle bir garip ilişki.

Suriye konusuna geleyim. Suriye konusunda da yine bildiğiniz gibi, Katar'ın doğal gazının Türkiye üzerinden Akdeniz'e taşınmasını öngören başka bir projeyle bu iş bugüne kadar geldi. Bugün, günümüzde başka bir adrese sipariş gündemde. Bunlardan bir tanesi de Millî Savunma Bakanlığına bağlı 1'inci ana bakım merkezi Sakarya'da ki bu merkez, savunma sanayimizin önemli taşlarından bir tanesi. Bu sanayi sitesinin de âdeta bir adrese teslim ihaleyle kamulaştırılmaktan çıkarılıp bir özel şirkete aktarılmasının gündemde olduğunu bize duyuranlar var ve işin enteresan tarafı bu şirketin de hissedarı yine Katar.

Şimdi bunları söylemişken Katar'dan, biraz da bu doğal gaz boru hattıyla irtibatlı olarak Suriye konusuna değinmek isterim. Trump'ın Suriye'deki ABD askerlerinin çekilmesi yönünde almış olduğu kararı, Fırat'ın doğusuna yapılacak bir askerî harekât açısından olumlu olarak karşılayanlar olsa da bu kararı aynı zamanda bir meydan okuma olarak da görmemiz gerekir.

Diğer bir ifadeyle, ABD, yetiştirip büyüttüğü ve bölgedeki müstakbel siyasetleri açısından müttefik olarak tanımladığı PYD/YPG'nin artık kendi ayakları üzerinde durabileceğini ve bu güçlerden beklenen işleri ABD askerlerinin yokluğunda da yerine getirebileceğini dünya âleme duyurmak istemiştir. Kaldı ki ABD askerleri çekilse bile taşeron danışmanlarının bölgede kalacağı, Suriye'den çekilecek ABD askerlerinin hepsinin de ABD'ye dönmeyip Irak'ın kuzeyine kaydırılacağı başka bir gerçektir.

PYD ve YPG'nin destekçilerinin ABD'den ibaret olmadığı hatırdta tutulmalıdır. Bölgede askerî güç bulunduran diğer ülkelerin de ABD'nin azaltacağı güçleri telafi etme yoluna gitmeleri kuvvetle muhtemeldir.

ABD askerleri bölgedeyken dost ateşi riskini göze alarak askerî harekât nidaları atan Sayın Erdoğan'ın Trump'ın kararından sonra harekâtı ertelemiş olması da enteresandır.

Görüldüğü kadarıyla Sayın Erdoğan, Fırat'ın doğusuna yapılacak bir harekâtı, mahallî seçimler kampanyasının bir unsuru olarak değerlendirmekte ve üzülen söylemem gerekir ki bu seçimlerin başarısı uğruna bir çatışmayı göze almaktadır. Harekâtın tarihinin de kampanyanın gereklerine göre belirleneceği anlaşılmaktadır.

Şimdi, bu konudan şu "garip" dediğim anlaşmaya geçmek isterim. Bana sorarsanız, bu anlaşma Anayasa'ya aykırı. Niye Anayasa'ya aykırı? Bu anlaşma bir anlaşma, bir protokol ve bir mektup teatisinden oluşuyor. Aslında bunun iki mektup teatisi olması gerekirdi. Niye? Bunun içinde "yetkili makam" diye biri var -herkes okudu herhâlde, biliyorsunuz- kim yetkili makam? Maliye Bakanı. "Maliye Bakanı" diye biri var mı bugün Türkiye'de? "Maliye Bakanı" diye biri yok, "Hazine ve Maliye Bakanı" diye biri var. Türkiye'de bugün hükümet var mı? Türkiye'de bugün hükümet yok, burada "Hükümet" var. Dolayısıyla bunun ekine başka bir mektup teatisinin eklenmesi gerekirdi ve o mektup teatisinde de yapılan son Anayasa değişiklikleri çerçevesinde buradaki yetkili makamın Maliye Bakanı değil, "filanca bey" yani Maliye ve Hazine Bakanı olması veya Hazine ve Maliye Bakanı yazılması gerekirdi. "Hükümet" kelimesinin de artık "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti" değil, "Cumhurbaşkanının hükümeti" olduğunun kayda geçmesi gerekirdi. Dolayısıyla bunu her ne kadar Cumhurbaşkanı buraya sevk etmiş olsa dahi, Cumhurbaşkanları da fânidir, insandır, onlar da hata yapabilirler ama bu sıralardaki arkadaşlarımızın hepsi, Cumhurbaşkanından geldiği için bu hatanın üzerine gitmekten imtina ettiler. Dolayısıyla bunu kayda geçirmiş olarak hepimizi saygıyla selamlarım.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Erzurum Milletvekili Kamil Aydın.

Buyurun Sayın Aydın. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA KAMİL AYDIN (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ilgili ikili anlaşma üzerinde konuşmak üzere Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, 21'inci yüzyılda ulaşım ve iletişim imkânlarının artması sonucu mesafelerin kısalarak dünyanın küresel bir köy hâline gelmesiyle birlikte, yaşananlara ilgisiz, dünyadan soyutlanmış, bağımsız oluşum ve yapıardan söz etmek mümkün değildir. Yani dünyanın bir ucundaki ekonomik, ticari, sosyal bir hareketlilik veya yaşanan bir terör olayı aynı anda domino etkisiyle dünyanın öteki ucunda da kendisini çok net bir şekilde hissettirmektedir.

Dolayısıyla, böylesine birebir etkileşimin söz konusu olduğu dünya gerçeğini göz önünde bulundurarak oluşan sorun ve sıkıntılardan kurtulmak adına çok taraflı, bölgesel veya en azından ikili anlaşmalara dayalı oluşturulan uluslararası kurum, kuruluş ve yapılarla birlikte uyum içinde çalışılması gerekmektedir. İşte, bugün görüşmekte olduğumuz Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ile Anlaşmada Dair Protokol ve Mektupların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'ni bu bağlamda ele almak gerekir.

Saygıdeğer milletvekilleri, genel çerçevesini kısaca ifade etmeye çalıştığımız uluslararası ilişkilerde yakın iletişim ve iş birliğinin anlamını ve önemini kavrama adına içinde bulunduğumuz genel dünya konjonktürüne ve özelde Türkiye'nin hâlihâlinde kısa bir göz atmakta yarar vardır.

Bilindiği üzere, soğuk savaş sonrası belirgin hatlarıyla her bağlamda varlığını hissettiren iki kutuplu dünya düzeni 90'lı yıllarda Doğu Bloku veya Demir Perde'nin yıkılmasıyla tek kutuplu hâle gelmiştir. Bugün geline nokta itibarıyla ise artık dünyadaki güç dengelerini ve bu anlamda siyasi öngörülerini boşa çıkaran yeni, çok kutuplu, güç merkezli bir yapıya yönelim söz konusudur. Bu yönelimi yakından okumak gerekirse güçler mücadelesinin sürekli ve hızlı bir biçimde alan, yöntem ve kullanılan enstrüman veya vasıta değişimine uğradığını çok net bir şekilde görmekteyiz. Öyle ki soğuk savaş yıllarında tanıklık ettiğimiz konvansiyonel silahların biyolojik, kimyasal, siber veya hepsinin karışımı hibrit bir yapıya dönüştüğünü, savaş kavramının ve alanının da beraberinde ticaret, ekonomi, iletişim, teknoloji, algı, yönlendirme ve dezenformasyon gibi yeni boyutlar kazandığını bilmekteyiz.

İşte, çok merkezli bir rekabetin hâkim olduğu günümüz dünyasında farklı sorunlu alanların doğmasına ve bunların çözümünde farklı arayışlara, yönelimlere şahitlik etmekteyiz. Bu bağlamda, dünyanın her yerinde yaşanan sosyal, ekonomik, ticari ve insani sıkıntılarının neden olduğu küresel bir göç olgusu ve terör bu yeni, sorunlu alanların başında gelmektedir. Bugün bu sorunların neden olduğu görüş ayrılıklarından dolayı Avrupa Birliği, Birleşmiş Milletler ve NATO gibi elli yılı aşkın uluslararası yapıların dahi sarsılmakta ve sorgulanmakta olduğuna tanıklık etmekteyiz.

Somut birkaç örnekle açıklamak gerekirse, son dönemlerde özellikle NATO şemsiyesi altındaki alanın büyümesinden, ülke sayısının artmasından dolayı artan harcamaların paylaşımı noktasında NATO'nun yetkililerince tüm üye ülkelerden bütçelerinin yüzde 2'sinin güvenlik harcamalarına ayrılması söz konusu edilmiş ve bu, karar altına alınmıştır. Maalesef, bu karar alınmış olmasına rağmen, NATO'nun bu bağlamda, beklenenin birtakım sorunlara çözüm üretmemesinden dolayı öncelikle Avrupa Birliği ülkelerinin kendi öz savunmalarını kendilerinin yapması düşüncesiyle hareket ettiğine ve hatta bunu bir ordulaşmaya kadar götüreceklerine tanıklık ettik.

Bir taraftan Çin'in ve Kore'nin İran'la birlikte nükleer denemeleri artırması, yine, İran'ın 2015'te Batılı ülkelerle yaptığı nükleer anlaşmasının Amerika Birleşik Devletleri tarafından tek taraflı yok sayılması diğer Avrupa ülkelerini de bu bağlamda ikileme düşürmüştür, onlar devamından yana bir taraf sergilemişlerdir. Öte yandan, ABD'nin İran'a tek taraflı bir ambargo uygulamaya gitmesi ve bunu da diğer Batılı ülkelerden aynı şekilde istemesi yine birtakım çelişkilere, yine birtakım yapı içerisindeki tartışmalara yol açmıştır; gerçi bundan Türkiye'nin de içinde bulunduğu 8 ülkeyi muaf tutmasına rağmen. Öte yandan, Çin'in, tabii, yeni, bu biraz önce ifade ettiğim mücadelenin farklı alanlara çekilmesi, özellikle ekonomik bir rekabete girmesi diğer birliği rahatsız eden bir oluşumun adı olmuştur.

Sayın milletvekilleri, kısaca ifade etmeye çalıştığımız bu uluslararası çerçeve ışığında Türkiye Cumhuriyeti devleti, içinde bulunduğu jeopolitik koşulların farkında olarak bir yandan yukarıda saymaya çalıştığımız küresel sorunlara çözüm önerileri

üretmek üzerine düşeni yapmaya çalışırken, öte yandan bölgesinde birebir muhatap olduğu sorunların da üstesinden gelmeye gayret etmektedir. Bunları birkaç başlık altında ifade etmek gerekirse küresel özelliği de olan göç sorunu öncelikli gündemimiz hâline gelmiştir maalesef. Çünkü Türkiye göç konusunda çok ağır bedeller ödemiştir.

Sayın milletvekilleri, özellikle göç konusunda hafızalarınızı yenileme adına yakın tarihimizden karşılaştığımız somut birkaç örnekle ifade etmek isterim ki malumunuz, 1980'li yıllarda Todor Jivkov'lu Bulgaristan'ın oradaki dindaşlarımıza, soydaşlarımıza yaptığı zulümden dolayı bir anda Türkiye büyük bir göç dalgasıyla baş başa kalmıştır ve bunun gerçekten siyasi, sosyal, kültürel ve ekonomik birtakım yükleri beraberinde gelmiştir. İkinci bir göç dalgasına 1990'ların başında tanıklık ettik. Yine, Irak'ta Saddam rejiminden kaçan, onun zulmünden kaçan ve sığınacak bir liman gördüğü ülkemize gelen peşmergelerin yüz binlerce sayıyla ifade edildiği ve buna kucağını açıp her türlü yardım ve desteği sağlayan ülkemizin yine içine düştüğü birtakım sıkıntıları unutmamak.

Bu dalganın üçüncü boyutu, maalesef son yıllarda artık daha yüksek boyutta kendini hissettirmektedir. Malumunuz Suriye'deki olaylardan mütevellit milyonlarca ifade edilen yeni bir göç dalgası, buna üstüne üstlük bir de doğudan, Afganistan üzerinden gelen göçü de ilave ettiğimizde altından kalkılabilecek bir durum söz konusu değildir.

Saygıdeğer milletvekilleri, bu göçün yanı sıra bizim gerçekten otuz beş yılı aşkın maruz bırakıldığımız, mücadele etmek zorunda kaldığımız bir de bir terör sarmalı söz konusu. Efendim, farklı terörist yapıların saldırılarına uğrayan ülkemiz bu bağlamda da elinden gelen bütün gayreti, çabayı, mücadeleyi, azim ve kararlılığını göstermektedir. Aslında bu bağlamda işte uluslararası birtakım kurumların güvenilirliğini kaybetmesinin bir nedeni de ilgili maddelere atfen yardım edilmesi gerekirken, müttefik bir ülkenin sorununu kendi sorunu olarak kabul edip gereğini yapması gerekirken bigâne kaldıklarına şahitlik ettik yakın tarihimizde, hatta bunun daha da ötesine geçerek yardım bir tarafa, hani gölge etme ihsan istemem misali, tam tersine bizim mücadele içinde olduğumuz yapılara mühimmat ve lojistik destek sağlamaktan da imtina etmediklerine tanıklık ettik.

Saygıdeğer milletvekilleri, bütün bunların yanı sıra özellikle 11 Eylül saldırısı sonrası servis edilen, çok ince ayarla düzenlenmiş İslam'ın terörle eklektik bir yapı hâline getirilip bunu uluslararası boyutta genelde bir İslamofobi ve özelde de bir Türkofobi hâline getirdiklerine de tanıklık etmekteyiz. Bu da bizim ülkece, milletçe mücadele etmemiz gereken diğer önemli bir alandır. Bunu neden söylüyorum?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Aydın.

KAMİL AYDIN (Devamla) – Çok teşekkür ederim.

Aslında bunun tarihsel kökenlerine inmek gerekir. Yani İslamofobik ya da Türkofobik davranışlar çok yeni olmuş bir şeyler değil ne 11 Eylül sonrası ne 1978 yapımı Midnight Express denen, o Geceyarısı Ekspresi filmiyle başlamış bir süreç değil, aslında ta tarihî kökenleri Orta Çağ'daki Haçlı Seferlerine kadar giden bir olgudan bahsediyorum. Niye? Çünkü gerçekten Kudüs işgal altındayken kendine tebessümü dahi haram kılan Selahaddin Eyyubi'nin o yüzyıllarda Kudüs'ü tekrar İslam coğrafyası, İslam beldesi yaptıktan sonra getirdiği adalet, hoşgörü ve yardımseverlik ışığında, bu tür bir davranıştan dahi etkilenmeyen bir Fransız generalinin 20'nci yüzyılın başlarında Şam'ı işgal ettikten sonra ilk ziyaret ettiği yer Selahaddin Eyyubi'nin mezarı olmuş ve mezarı başına giderek, tekmeleyerek "Kalk Selahaddin, kalk, ben, biz yine buradayız." demesiyle başlayan çok uzun yüzyıllara, geçmişe dayanan bir süreçten bahsediyoruz. Bugün de maalesef bunun daha postmodern birtakım formatta 17 milyon Müslüman'ı barındıran, buna bile tahammül edilemeyen özellikle Batı Avrupa'da birebir yaşandığına tanıklık ediyoruz.

İşte, Solingen faciasını bilenler bilir. Diri diri yakılan soydaşlarımızın hatıraları maşerî vicdanımızda hâlâ tazeliğini korurken buna ilaveten gün yok ki bir cami kundaklanmasın, bir Türk iş yeri bombalanmasın, bir aile tacize, tecavüze uğramasın. En son Amerika Birleşik Devletleri'nde -YouTube üzerinden medyaya da yansıdı- bir evladımızın bir ortak kullanım olan lavaboda dahi -kullanım izni olmaksızın- büyük bir saldırıya maruz kaldığına tanıklık ettik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aydın...

KAMİL AYDIN (Devamla) – Bir dakika daha rica edebilir miyim.

BAŞKAN – Tabii.

KAMİL AYDIN (Devamla) – Saygıdeğer milletvekilleri, Milliyetçi Hareket Partisi olarak şunu ifade etmek isteriz ki bütün bu yaşananlar ışığında kadim bir devlet geleneğinin son halkası olan Türkiye Cumhuriyeti devleti, millî beraberlik ruhuyla, bir yandan uluslararası platformlarda diplomatik mücadelesini vermeli, öte yandan kimseden himmet beklemeden son terörist yok edilinceye kadar sınır içinde ve ötesinde büyük bir azim ve kararlılıkla mücadelesini sürdürerek bekasını muhafaza etmelidir. Bu anlamda Irak'ın kuzeyinde yapılan hatalara düşmeksizin olanlara "Bekle gör" politikalarıyla bakmamalı, aksine proaktif yapıda Menbic'te de, Fırat'ın doğusunda da mücadele kararlılığımızı sürdürmeliyiz. Binlerce kilometre uzaktan gelip orada varlıklarına yapay mazeretler üretenler şunu iyi bilmeliler ki Türkiye, güvenliği ve bekası adına her türlü suni yapılanmalara müsamaha göstermeyecektir. Bu kapsamda söz konusu ikili anlaşmaya Milliyetçi Hareket Partisi olarak destek vereceğimizi ifade eder, yüce Meclisi saygıyla selamlarım. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç. (HDP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Hatimoğulları Oruç.

HDP GRUBU ADINA TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben sözlerime Zeki Alasya ve Metin Akpınar'ın "Yasaklar" kabaresiyle başlamak istiyorum. O kadar çok mantıksız yasaklar silsilesini repliklere taşımışlardı ki yemek yemek yasak, içmek yasak, oturmak yasak, kalkmak yasak, yasak da yasak. En son diyor ki hasta doktoruna: "Ya, her şey yasak, sen ne biçim doktorsun." "Ben doktor değilim ki, ben hükûmetin sözcüsüyüm." diyor. Şu an onları dün adliye koridorlarına çağıran, gözaltına alan, ifadelerini alan zihniyet tıpkı kendilerinin 1980 darbesinin iklimine yaptıkları eleştirinin aynısıyla karşılaşmalarına sebep oldu, o yargıçlar yargıç değil, o yargıçlar Hükûmetin sözcülüğünü yapıyor, bunu bir kez daha göstermiş oldular.

Değerli arkadaşlar, Orta Doğu en bildik tanımla tam bir kaynar kazan ve gerçekten bir ateş çemberi. Tabii ki bu on dakikalık süre zarfında her şeye değinmeye imkânımız olmayacak ama belli başlı birkaç konuya değinerek devam etmek istiyorum.

Bakın, bu karma karışık durumun içinde Yemen'e özel olarak bakmamız gerekiyor. Hani, biz büyük devletiz ve yardımseveriz ya, Yemen'de insanlar açlıktan, susuzluktan kırılıyor; Husilere dönük Suudi Arabistan'ın gerçekleştirmiş olduğu operasyon sözüm ona bitti bitecek ama bitmiyor, bitmeyecek gibi de görünüyor. Fakat orada çok ciddi bir insanlık dramı yaşanmasına rağmen, açlık yaşanmasına ve çocuk ölümleri bariz bir biçimde görülmesine rağmen, hiç kimse destek elini uzatmıyor ve bunun arkasında, Suudi Arabistan'ın Prens Salman'ı, Arabistan'ın 2030 vizyonunu tam bir kan ve çatışma üzerine kurmuş durumda. Körfez ülkelerinin liderliğine oynamaya kalkışan Arabistan, Husilere dönük acımasızca katliamlarını sürdürüyor. Bizde ise, Türkiye'de sadece Arabistan'ın kamburu olmayan, aynı zamanda Türkiye'nin eğer bununla ilgili ciddi bir hesaplaşma yaşamazsa her daim kamburu olarak kalacak olan Kaşıkçı cinayeti ortada duruyor ve hiçbir şey yokmuş gibi, "Suudi Arabistan'dan, Birleşik Arap Emirlikleri'nden, Katar'dan gelen sıcak parayla nasılsa doların ateşini düşüreceğiz." fikriyle, sizler hiçbir şey yapmıyor ve bunları izliyorsunuz. Bakın, bugün Kaşıkçı cinayeti bu topraklarda işlendi ve aydınlatılmak zorundadır.

Değerli arkadaşlar, evet, bugün Katar'la ilgili konuşacağız. Bir kanun teklifi geldi, onu görüşeceğiz. Ama ben Katar'la

ilgili şu birkaç noktaya şöyle değinmek istiyorum: Suudi Arabistan, daha doğrusu Trump'ın Suudi Arabistan'a düzenlemiş olduğu seferden sonra, ekonomik kaygılarla ve başka kaygılarla İran'a yakınlaşan Katar'a bir çizgi çizildi. Arabistan, Trump'ın kendisini ziyaret etmesinin şımarıklığını yaşayarak birçok Körfez ülkesinin Katar'a ambargo uygulamasını, hatta ve hatta kırk sekiz saat içinde diplomatların orayı boşaltmasını istediler, kendi ülkelerinde Katarlı diplomatların oradan çekilmesi için süre verdiler. En nihayetinde Katar, evet, Türkiye'ye güvenlik kaygısıyla ve ekonomik kaygılarla yakınlaşmış durumda. Fakat bunun karşılığında Türkiye'nin yaptığı ne? Kendi askerini oraya gönderdi; benden önceki hatipler de buna değindi. Siz Türkiye askerini Katar'a niye gönderiyorsunuz? Türkiye'de askerlik yapan yoksul halkın çocuklarını, yoksul ailelerin çocuklarını Katar'a niye gönderiyorsunuz? "Katar'ı korumak", bu mudur yani Türkiye'nin yürüteceği dış politika? Öte yandan, bunun karşılığında, Karadeniz toprakları peşkeş çekilmek isteniyor Katarlı prenslere. Tekirdağ'da Marmaraeğlisi, Çorlu ve Kapaklı ilçelerinde birçok hazine arazisi prenslere, emirlere satılmak isteniyor.

Katar Emiri es-Sani Türkiye'ye geldiği zaman Trabzonspor'un stadının açılışına katılmış Cumhurbaşkanıyla, orada şu karara varıyor: "Çaykur Rizespor Kulübünü satın alabiliriz." Bununla yetinmiyor, Cumhurbaşkanıyla helikopterle yaptığı gezide... Karadeniz'i çok beğeniyormuş. Karadeniz çünkü çok güzel, elbette beğenilebilir; bir yanı yemyeşil ormanlık araziler, öte yanı Karadeniz. Ancak, değerli arkadaşlar, Türkiye kendi arazilerini ve malını bu emirlere satışa çıkartmakta bir beis görmüyor çünkü bunun karşılığında uçan sarayları hediye olarak kabul etmekte bir beis görmeyen bir iktidar elbette bu vatanın topraklarını parça parça satmada da bir beis görmez.

Değerli arkadaşlar, çok sıcak bir gündem ve Türkiye'yi yakinen ilgilendiren Fırat'ın doğusu meselesi. Evet, Türkiye bir operasyon hazırlığı içindeyken, sürpriz bir şekilde, Trump ABD askerlerinin Suriye topraklarından çekileceğini ifade etti; bunun karşılığında, operasyona bir ara verildi. Ben buradan şunları açık bir biçimde sormak istiyorum: Türkiye bu konudaki stratejisini değiştirmeye niyet etmeyecek mi? Fırat'ın doğusunu bir kırmızı çizgi olarak görüp, orada yaşayan ve bugüne kadar Suriye'deki savaşı, bütün senaryosunu IŞİD'i yok etme üzerine kuran, başta koalisyon güçleri Rusya ve İran olmak üzere, buralarda IŞİD'e karşı en ciddi mücadeleyi yürüten Kürt halkını yok etmeyi nasıl düşünüyorsunuz, buna biz bir anlam veremiyoruz. Orada yaşayan, paraşütle gelmiş olmayan, doğma büyüme yerli, oranın kadim halkı olan bir kesime siz hâlâ buradan "terör" "terörist" "teröristleri yok etme" diyebiliyorsunuz. Bunun hiçbir anlaşılır yanı yoktur, olmayacaktır da.

Bakın, Türkiye garantör ülke olarak Rusya, İran ve Birleşmiş Milletlerden de oluşan bir komisyon kurdu 18 Aralıkta Cenevre'de, bu komisyon çalışmalarına başlamış durumda ve Suriye Anayasası yeniden yazılacak. Bu anayasa yazılırken orada yaşayan bütün halkların eşit vatandaşlık ilkesi temelinde kendi varlıklarını devam ettirebilmeleri, anayasal güvence altına alınması talebi söz konusudur oradaki halklar açısından. Ancak ne yazık ki bu komitenin tanımladığı görev... Şunu sizinle paylaşmak istiyorum özellikle: Anayasa Komitesinin çalışması Suriye halkının mümkün olan en geniş desteği verebilmesi için üyelerinin genel anlaşmaya varmasını hedefleyen bir yapıcı angajman ve uzlaşmaya yöneltilmelidir. Fakat burada angajman ve uzlaşma halklar arasında değil, o masa başında, parsel parsel Suriye toprakları üzerinde, kendinde tasarruf hakkını gören ülkelerdir. Bunların birisi de ne yazık ki Türkiye'dir. Dolayısıyla biz buradan şunu ifade ediyoruz: Hiç kimse yorganı kendine çekmesin. Yorganı sizler masa başında oturarak kendinize çektiğiniz için orada yaşayan halkların üstü açık kalıyor, üşüyor, ölüyor, yaşamlarını kaybediyor, en ağır bedeli oradaki halklar ödüyor.

Dolayısıyla şunu ifade etmek istiyoruz: 31 Mart seçimlerinin yaklaştığı şu dönemde, hatta her seçimin arifesinde artık mevcut olan iktidar kendi yıpranmışlığını ve güçsüzlüğünü örtmek için "Terörizmle mücadele ediyoruz." adı altında ya sınır içinde ya sınır ötesinde büyük olaylar patlatıyor. Biz, Fırat'ın doğusuna yapmayı planladığınız bu operasyonun AKP'nin seçim kazanma operasyonu olduğunu bir kez daha ifade etmek istiyoruz.

Bakın, ABD'nin çekildiği yere siz gidiyorsunuz. Orası bir bataklık, sizin ne işiniz var orada? Niye Türkiye'nin askerini oraya götürüyorsunuz, biz bunları anlamıyoruz. Bugün Trump Beyaz Saray'da oturacak ve şarabını yudumlarken Türkiye'nin oraya gidişini ve aynı coğrafyanın insanların, Müslümanların birbirini katledişini izleme zevkine sahip olacak. Siz ise burada kardeşler olarak birbirimizle kavga etmeyi bir devlet stratejisi hâline getirmiş durumdasınız.

Değerli arkadaşlar, şunu ifade etmek istiyorum: Suriye'de tek çözüm en geniş toplumsal mutabakattan geçiyor, çözüm orada yaşayan Kürtlerin, Arapların, Ermenilerin, Süryanilerin -bütün halklar ortak bir dinamik olarak- bütün halkların ortak kararıyla bir sonuca varmak ve yepyeni bir anayasayı, barışa, kardeşliğe dayalı bir anayasayı yeniden yazmaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) - Sözlerime son verirken, İbni Haldun "Coğrafya bir kaderdir." der. Bu kader, yaşadığımız coğrafya için her zaman kardeş kavgası, kan, gözyaşı olmak zorunda değildir. Bakın, Sykes-Picot Anlaşması'nda sınırlar cetvelle çizildi. Şimdi bizler aynı Sykes-Picot'ları beklemekteyiz. Fırat Nehri kırmızı çizginiz olmuş doğu, batı ayrımlarınızla. Fırat Nehri Türkiye, Suriye ve Irak'ın sert topraklarını yara yara kendine hayat bulmuş ve oluk oluk akmaktadır. Birakın, halklar, eşit temelde kardeşliği Fırat'ın Nehri gibi gürül gürül akarak yaşasın. Sykes-Picot'lar değil, barış ve kardeşlik beslesin bu toprakları, bu coğrafyayı.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Zengin, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un 27 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çok değerli milletvekilleri, Sayın Oruç'un kolaj konuşmasında çok itiraz edeceğimiz nokta var ama iki tanesini muhakkak söyleme ihtiyacı duyuyorum. Bir tanesi "Onlar yargıç değiller." diye ifade etti, "Onlar yargıç değiller." Yani konuşmasının başında, yargılama süreciyle alakalı yargıç olarak onları görmediğini addetti ve bunu anlatırken de devamında 1980 darbesiyle bağlantı kurdu. Şunu ifade etmek isterim: Bir yargılama süreci, şu an mevcut, devam eden bir yargılama süreci asla ve kata 1980 darbesiyle alakalı olarak eş değer addetmeyi yani benzetmek dahi -benzetmeyi bile tahammül edilemez buluyorum- çok vahim bir hatadır. Türkiye daha dün bir seçimden çıktı. AK PARTİ "dün" denecek kadar yakın bir tarihte fevkalade başarıyla çıktığı bir seçimden sonra neyden korkacak? Bunu anlamakta zorlanıyorum. Doğrusu, "korku" kelimesini en çok kullananların, kendilerinin korktuğu kanaatindeyim, öyle düşünüyorum. Devamında da şunu söyleyeceğim cevaben: Tekrar bakma ihtiyacını duyduğumuzda -ne üzerine konuştuğumuzu- bizim konuştuğumuz şey, aslında Katar'la vergi muafiyetini önlemekle alakalı bir sözleşmeden bahsediyoruz, vergi muafiyetinden bahsediyoruz. Yani hiç olmazsa konuşurken konuya dair tek alakalı bir cümle duymak herhâlde bu Meclisin bu Genel Kurulun hakkıdır diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Arkadaşlar, birleşime on dakika ara veriyorum.

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 40'ıncı Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ile Anlaşmaya Dair Protokol ve Mektupların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1409) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 27) (Devam)

BAŞKAN - 27 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yerinde.

1'inci madde üzerinde gruplar adına konuşmalarda kalınmıştı.

Şimdi söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'e aittir.

Buyurun Sayın Çakırözer. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

CHP GRUBU ADINA UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce Türkiye Cumhuriyeti'nin 2'nci Cumhurbaşkanı ve ülkemizi çok partili demokrasiye sokan büyük devlet adamı İsmet İnönü'yü aramızdan ayrılışının 45'inci yılında şükran ve minnetle anıyorum.

Değerli arkadaşlarım, biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu anlaşmaya ülkemizin ekonomik çıkarlarına, iş insanlarımızın faydasına, yurttaşımızın refahına hizmet edeceği düşüncesinde olduğumuz için Dışişleri Komisyonumuzda görüşmeler sırasında muhalefet etmedik, bu görüşümüzü burada da korumaktayız. Ancak, anlaşmaya muhalefet etmiyoruz olmamız, güçler ayrılığı yok edilerek kurulan tek adam yönetiminin yürütmekte olduğu ve ulusal çıkarlarımızı korumaktan aciz dış politikayı tasvip ettiğimiz, onayladığımız anlamına asla gelmiyor.

Katar konusunda izlenen politikaya bakalım: Değerli arkadaşlarım, Katar'la son dönemde gerçekleşen yakınlaşmanın yansımalarını biz Meclisimizde bizzat yaşadık, yaşıyoruz. Dışişleri Komisyonumuzdan geçen ikili anlaşmalarda gördük. Sadece 26'ncı Dönemde Katar'la 8 anlaşma Komisyondan geçti, bir bölümü Genel Kurulda da kabul edildi. Tabii ki biz, başta komşularımız ve bölge ülkeleri olmak üzere, tüm dünyayla iyi ilişkilerden yanayız ama Katar'la ilişkilerimizdeki ivmenin Suriye'deki iç savaş süreciyle paralellik gösteriyor olmasına dikkat çekmek isterim.

Değerli arkadaşlarım, Katar, Orta Doğu'da Müslüman Kardeşler örgütünün ve onunla ilintili tüm diğer örgütlerin en büyük destekçisi konumundadır. Mısır'da Müslüman Kardeşler'i, Filistin'de Amerika ve AB tarafından terör örgütü olarak tanımlanan Hamas'ı, Libya'da yine Müslüman Kardeşler'e yakın Libya Şafağı'nı desteklemekte. Katar'ın ihvan destekçiliğinde en büyük ortağı, partneri de Türkiye'deki iktidar. Bu ortaklık son yıllarda kendisini en fazla Suriye'de gösterdi. Suriye'de Esad rejimini ortadan kaldırarak yerine Müslüman Kardeşler'i getirmek için iki ülke seferber oldu; para, lojistik destek, insan gücü, silah, hepsi ama hepsi sağlandı, Suriye'de iç savaşa benzinle gidildi. Bedelin işte bugün ulusça hep birlikte ödüyoruz. Bölgede böylesine ihvancı bir yakınlaşma oluşuna karşısına bir başka ideolojik temelli ittifak çıktı; Suudi Arabistan, Mısır, Arap Emirlikleri yan yana geldi. Körfez ülkelerinin geçtiğimiz yıl terörü desteklediği gerekçesiyle Katar'la yaşadıkları kriz sırasında Katar'ın en büyük destekçisi de Türkiye oldu. Ambargo altındaki Katar'a süt, su gibi temel gıda malzemelerini Türkiye temin etti; bununla da yetinmedi, Katar'ın güvenliğine garantör oldu. Katar'da askerî üs kurduk, Mecliste süratle anlaşma çıkarıp oraya askerlerimizi gönderdik. Katar Emiri bu ablukadan Türkiye'nin desteği sayesinde en az hasarla çıktı. Bunu ne pahasına yaptık?

Biz bu Mecliste bakın o günler neler söyledik: “Bu askerî üs anlaşmasının ucu açık.” dedik, “Kapsamı belirsiz.” dedik, “Askerimizin ne kadar kalacağı belirsiz.” dedik, “Bakın, böyle bir üs Türkiye'nin komşularıyla iyi ilişkisini zedeleyebilir, bölgesel gerginlik nedeni olabilir.” dedik. Nitekim, dediklerimiz aynen çıktı. Körfez krizi sırasında Katar'a abluka uygulayan ülkelerin öne sürdükleri şartların başında Türk üssünün kaldırılması geliyordu. O gün de söyledik, bugün de söylüyoruz; Türkiye'nin görevi Katar'ı veya bir başka ülkeyi korumak, bekçilik yapmak değildir, olmamalıdır. Bu temelde yürütülen bir dış politika olamaz.

Peki, biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak tarihî uyarılarda bulunurken bu ülkeyi yönetenler ne yapıyordu? Bakın sonrasında neler oldu: Katar Emiri minnetini göstermek için Cumhurbaşkanı Erdoğan'a ultra lüks bir VIP uçak hediye etti, Boeing 747 model bir Jumbo Jet. Söylendiğine göre 7 yatak odası, 2 özel salonu, toplantı odaları, bir küçük hastanesi var.

Değerli arkadaşlarım, aslında bu uçak satılıktı; donanımsız fiyatı 2,5 milyar lira, donanımlı fiyatı 4 milyar lira. Milletvekilimiz Gamze Taşcier bunu belgeleriyle ortaya koydu. Aynı şirket sonradan “Uçak satıldı.” açıklaması da yaptı ama Cumhurbaşkanı'nın, ısrarla, satın alınmadığını söyledi.

Katar bize uçak hediye ederken Cumhurbaşkanı Erdoğan dedi ki: “Katar'la kara gün dostuyuz.” Vefalı Katar'a, gösterdiği güçlü destek ve dayanışma için şükranlarını sundu. Evet, böyle dedi yani Katar bizim kara gün dostumuzdu ama işin bir de gözlerden kaçırılmaya, unutturulmaya çalışılan bir yönü var, o konuya bugün dikkatinizi çekmek isterim.

Biz bu Mecliste Mehmetçik'imizi göndererek Katar Emirinin güvenliğini sağlayan bir anlaşmayı alelacele geçirirken, Doğu Akdeniz'de stratejik bir anlaşma imzalandı. Amerikan petrol şirketi Exxon ile Katar devlet petrol şirketinin kurduğu ortaklık 5 Nisan 2017'de bir anlaşma imzaladı. Kiminle? Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'yle. Kıbrıs Adası'nın güneybatısındaki sözde 10 numaralı parselde doğal gaz arama ve sondaj hakkı için Rumlarla anlaşılabilir.

Değerli arkadaşlarım, “Ne var bunda? Anlaştıysa anlaştı.” diyemeyiz, bu anlaşma sakıncalı bir anlaşmadır. Neden sakıncalı? Türkiye'nin Kıbrıs politikasının en temel parametrelerinden biri şudur: Kıbrıs Adası çevresindeki doğal gaz kaynakları sadece Rum tarafına değil, her iki tarafa da aittir. Kıbrıs sorununa kalıcı çözüm bulunmadan, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin rızası olmadan buralarda oldubittilere izin verilemez. Evet, Türkiye'nin temel dış politikası budur.

Biz böyle diyoruz ama anlaşma bu temel ilke hiçe sayılarak imzalandı ve 15 Kasım'da yürürlüğe girdi. Anlaşmayı Exxon şirketi duyurdu, ortağının Katar Petrol Şirketi olduğunu da hiç gizlemedi. Peki, Ankara yani saray, Dışişleri buna karşı ne yaptı? Cumhurbaşkanı'nın bu konudaki bir açıklamasını ben şahsen görmedim. Dışişleri Bakanlığı ise ilginç bir açıklama yaptı. Diyor ki: “Exxon şirketinin Kıbrıs Adası açıklarında doğal gaz arama faaliyeti başlatması bölgenin istikrarına katkıda bulunmamaktadır. Sorunun çözümü açısından da belirli hassas dengeleri değiştirebilecektir.” Dışişleri sözcüsü şirketleri de uyarıyor, diyor ki: “Bu vesileyle Rumların bu tek yanlı arama ve çıkarma çalışmalarına iştirak eden şirketlere yönelik ikazımızı yineliyoruz, Kıbrıs Adası'nın doğal kaynaklarının paylaşımının Kıbrıs meselesinin özünü ilgilili bir konu olduğunu tekrar hatırlatıyoruz.” Açıklama böyle. Bu açıklamada bir eksiklik fark ettiniz mi? Evet, bir eksik var, o da Exxon'un ismini veriyor ama ortağının ismini vermiyor, ortağı Katar Petrolleri bu açıklamada yok, Katar'ın ismi dahi geçmiyor, sanki Katar işin içinde yok; oysaki var, devlet şirketi olarak ortak. Şimdi durum böyle ama biz “Kara gün dostuyuz.” diyoruz. Ama işte kara gün dostumuz, Kıbrıslı Türkleri hem de din kardeşlerini böyle rahatlıkla satabiliyor.

Şimdi bu kürsüden iki çağrıda bulunmak isterim. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat Oktay bütçe görüşmeleri

sırasında dedi ki: "Bu uçak hibe ve hediye olarak verildi, bir protokol yapılmadı." Bir şey daha söyledi: "Bu uçak henüz envantere işlenmemiştir." Sadece şahsım ya da partimiz adına değil, içinden geçmekte olduğumuz şu kriz günlerinde böylesine bir hediyeden, böyle bir hibeden rahatsız olan tüm yurttaşlarımız adına bu çağırımı yapıyorum; madem ödeme yok, protokol yok, henüz işlem yok, öyleyse gelin, bu uçağı iade edin Katar'a. Türkiye Cumhuriyeti'nin hibe ya da hediye de olsa bir uçan saraya ihtiyacı yoktur. Bu halk, Türkiye Cumhuriyeti devletini temsil eden yöneticilerinin bineceğı uçakları kendi vergileriyle, ulusal bütçesiyle alacak kudrete sahiptir. Nitekim bu amaç için alınmış 12 uçaktan oluşan bir VIP uçak filomuz bulunmaktadır. İnanın, Türkiye'de "Aman, yedi yatak odalı uçak geri gitti." diye üzülecek kimse yoktur. "Uçağı geri verirse Katar'la ilişkilerimiz ne olacak?" diyenler çıkabilir. O konuda da bütçe görüşmeleri sırasında bir çağırıda bulunmuştum: Cumhurbaşkanlığı ya da Dışişleri Bakanlığımız halkımızın çok haklı beklentisini ilerecek bu uçağı iade etmelidir. Nedir bu beklenti? Kendi vatanımızı korur gibi koruduğumuz Katarlı din kardeşlerimizden şunu duymak isteriz: "Kıbrıslı Türk kardeşlerimizin güvenliğini, hakkını, hukukunu tam olarak sağlayan kalıcı bir çözüm bulunana kadar biz Rumlarla bu anlaşmadan vazgeçiyoruz." Evet, Rumlarla bu anlaşmanın iptal edilmesini bekliyoruz ve Katar'ın kardeş Kıbrıs Türk halkının kurduğu bağımsız devleti, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni tanımasını bekliyoruz. Aslında Katar için bu en masrafsız çözüm, Türkiye'ye minnetini göstermek için uçan saray hibe etmesine gerek yok. Türk halkı içinse Katar'ın KKTC'yi tanıyarak dünyaya öncülük etmesini bu millet hiçbir zaman unutmaz. Katar eğer bu ayıplı anlaşmayı iptal ederse, KKTC'yi tanırsa işte Katar o zaman sadece bir lider için, sadece bir parti için, sadece AKP'yle ihvan kardeşliği için değil, tüm Türk milleti için gerçekten kara gün dostu olur.

Değerli arkadaşlarım, konuşmamın son bölümünde dış politikamızdaki önemli bir eksiğe de değinmek isterim; o da, Türkiye için son derece önemli bölge başkentlerinde büyükelçilerimizin bulunmuyor olması. Aslında bu Katar'la birlikte yürüttüğümüz ihvancılık siyasetin bir bakıma sonucudur da. Bakın, Kahire'de büyükelçimiz yok, Şam'da yok, Tel Aviv'de yok, Kudüs'te yok. Evet, Kudüs'te yok değerli arkadaşlarım. Orada bir büyükelçimiz bile yokken nasıl savunacağız Filistinli mazlum halkın hakkını, hukukunu?

Birileri şimdi espil gürüyor, Cumhuriyet Halk Partisinin Filistin konusundaki politikasını eleştiriyor ama şunu hatırlatmak isterim: Türkiye ile Filistinliler arasında ilk resmî ilişki Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı ve Başbakan Sayın Bülent Ecevit tarafından atıldı. FKÖ bürosunun Ankara'da resmen açılışı 5 Ekim 1979'da merhum Ecevit'in Başbakanlığı döneminde gerçekleşti. Türkiye, böylece, FKÖ'ye kucak açan ilk NATO üyesi oldu. Arafat Türkiye'ye ilk kez bu büronun açılışı için geldi. Kendisini Başbakanlıkta karşılayan merhum Ecevit şunları söyledi, aslında tüm halkımız için söyledi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çakırözer, tamamlayalım lütfen.

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Merhum Ecevit, aslında şu sözlerle Sayın Arafat'ı selamladı: "Türkiye, Filistin halkının kendi devletini kurma hakkı dâhil tüm meşru haklarını kazanma mücadelesini sonuna kadar destekleme kararlılığındadır."

Ecevit bunları yaparken Amerika karşısında, İsrail karşındaydı ama bir milim geri durmadı. Şimdi, siz, Kudüs'te büyükelçi bulunduramıyorsunuz, Gazze'ye gidemiyorsunuz. Ambargoyu kaldırıldınız mı? Lafa gelince mangalda kül bırakmayanlar, İsrail'le iş birliğine gelince, maşallah, hiçbir azalma, eksilme yok. "Hani mazlum Filistinlilerin hakları?" diyoruz, "Gel, Mavi Marmara Anlaşması'nı iptal edelim." diyoruz, maalesef hiçbirini dinlemiyorsunuz.

Bir an önce, sağlıklı bir dış politika için, ulusal çıkarlarımızı koruyan bir dış politika için, bölge ülkelerinde, önemli başkentlerde büyükelçilerimizin olması, ulusal çıkarlarımızın, Türkiye'nin çıkarlarının korunması son derece önemlidir.

Hepinizi bu düşüncelerle saygılarımla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

1'inci madde üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeye geçmeden önce 60'a göre söz talepleri var, onları karşılamaya çalışacağım.

Sayın Yılmazkaya, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

34.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, 25 Aralık Gaziantep'in düşman işgalinden kurtuluşunun 97'nci yıl dönümünü kutladığına ve şehitleri rahmetle andığına ilişkin açıklaması

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Gazi şehir Gaziantep 6.317 evladını şehit vererek hiçbir yerden yardım ve destek almadan, "Ölürsem şehit, kalırsam gazi olurum." inancıyla Ayıntap'ı düşman işgalinden kurtarmış ve gazilik onuruna nail olmuştur.

Gaziantep, Türkiye tarihine millî mücadele ruhuyla not düşmüş, bugüne kadar bağımsızlığın, özgürlüğün ve demokrasinin her zaman savunucusu olmuştur.

Millî kurtuluş mücadelemizin zafere ulaşmasında önemli bir yere sahip olan Gaziantep'in, 25 Aralık, düşman işgalinden kurtuluşunun 97'nci yıldönümünde Gaziantep'li olmanın haklı gururu ve kıvancıyla, ulusumuzun bağımsızlığını elde etmesinde ortaya koyduğu büyük mücadeledeki öneminden ötürü tüm Gaziantep'li hemşehrilerimin kurtuluş gününü yürekten kutluyorum.

Bu vesileyle, başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk, İsmet İnönü ve silah arkadaşları olmak üzere, millî mücadeledeki isimsiz kahramanları ve Antep'i gazilikle onurlandıran o büyük destanın aziz şehitlerini ve gazilerimizi bir kez daha rahmet, minnet ve saygıyla anıyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Köksal...

35.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, öğretmenlerin atama beklediğine, engelli öğretmenlere adil kontenjan dağılımı yapılması ve sözleşmeli öğretmenlere tayin hakkı verilerek aile bütünlüğünün sağlanması gerektiğine ilişkin açıklaması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, 91 tane eğitim fakültesinin bulunduğu ülkemizde yaklaşık 500 bin öğretmen atama beklemektedir. Bu öğretmenlerimiz KPSS puan üstünlüğüyle, sözleşmeli değil kadrolu, mülakatla değil liyakatle ve branşlara adil kontenjan dağılımıyla, şubat ayında en az 40 bin atama talep etmektedir.

Ayrıca, her türlü engele rağmen okullarını başarıyla bitirmiş olan engelli öğretmenlerimiz için açıklanan 500 kişilik kontenjan son derece düşüktür. Bu engelli öğretmenlerimiz yüksek puanlara rağmen atanamayacaklardır. Bunun için de engelli öğretmenlere de adil bir kontenjan dağılımı yapılması gerekmektedir.

Yine, ailesinden uzakta çalışmak zorunda kalan, eşine, çocuklarına hasret yaşayan sözleşmeli öğretmenlere de tayin hakkı verilerek aile bütünlüğü sağlanmalıdır.

Buradan Millî Eğitim Bakanlığına sesleniyoruz: Millî Eğitim Bakanlığı millî eziyet bakanlığı olmasın, öğretmene huzur ve değer verilsin.

BAŞKAN – Sayın Tiryaki...

36.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki'nin, Suriye'nin kuzeyinde Fırat Kalkanı ve Zeytin Dalı Harekâtlarıyla kontrol altında bulundurulmuş bölgelerde eğitim gören öğrencilere dağıtılacak ders kitaplarının birer örneğini Millî Eğitim Bakanlığında temin edemediğine ilişkin açıklaması

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ederim Başkan.

Millî Eğitim Bakanlığı 15 Kasım'da bir açıklama yaptı, Suriye'nin kuzeyinde Fırat Kalkanı ve Zeytin Dalı Harekâtlarıyla kontrol altında bulundurulmuş bölgelerde eğitim gören 360 bin öğrenciye, 3 milyon 600 bin ders kitabı dağıtacağını duyurdu. Bakanlık, Kilis'in Elbeyli ilçesinin karşısındaki Suriye topraklarında yer alan El Rai'ye bu kitapları AFAD lojistik desteğiyle göndereceğini söylüyor. Açıklamada, Türk öğretmenlerin, Arapça müfredatla hazırlanan Arap dil bilgisi, fen bilgisi, İngilizce, matematik, fizik, kimya kitaplarını tasnif ederek dağıtacağı söyleniyor; Afrin, Cerablus, El Bab, Azez ve Mare ilçelerine. Ben üç hafta önce Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu üyesi olarak, kitapların birer örneğini Bakanlıktan istedim, danışmanlarım haftada 2 kez arayıp anımsatıyorlar ancak hiçbir gelişme yok.

Buradan sormak istiyorum: Bakanlık neyi saklıyor? El Bab'a, Azez'e, Mare'ye, Afrin'e, Cerablus'a giden kitaplar Millî Eğitim Bakanlığında Meclise gelemiyor mu?

BAŞKAN – Sayın Pekközegü...

37.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekközegü'nün, Kadir Sakçı'nın Kürtçe konuştuğu için öldürüldüğüne ve ayrımcı, ötekileştirici, kutuplaştırıcı siyasi iklimin yarattığı sonuçların engellenebileceğine ilişkin açıklaması

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bundan birkaç gün önce, Kadir Sakçı isimli bir yurttaşımız Kürtçe konuştuğu için öldürüldü, oğlu yaralandı. Olay aydınlatılsın diye Milletvekilimiz Mensur Işık, İnsan Hakları Derneğinden Eş Başkan Eren Keskin ve komisyon üyeleri, ırkçılık ve ayrımcılığa Karşı Komisyon üyeleri aileyi ziyaret ettiler ve ailenin ifadeleri de "Ben Kürt'üm." dediği için öldürüldüğü yönünde, fakat Sakarya Valisi olayı adli bir olay olarak ele alıyor. Buradan bütün halkımıza, topluma ve sizlere de seslenmek istiyorum, bu ayrımcı, ötekileştirici, kutuplaştırıcı siyasi iklimin yarattığı sonuçları hep beraber engelleyebiliriz. Hepimizin "Ben Kürt'üm." deme zamanıdır.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Özkaya...

38.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın, Afyonkarahisar'ın Dinar ilçesinde çıkan yangında vefat eden Roman Hanife Kaçar'la ilgili isnat edilen suçlamalara ilişkin açıklaması

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Geçen hafta burada, Afyon Dinar'daki bir yangında vefat eden teyzemizle ilgili, haksız suçlamalar isnat edilmişti. Dinar'da ilk defa Roman kardeşlerimize 2011 yılında 300 metre kare arsa içinde 110 müstakil konut yapıldı. Söz konusu konutlar, tamamı Romanlara ve Başbakanlık tarafından en yüksek indirimle, yüzde 30'un üzerindeki bir indirimle yapıldı. Hanife Kaçar teyzemize de 2012 yılında bir müstakil konut verilmiş ancak kendisi hissesini noterden bir üçüncü şahsa satarak bunu almamıştır, oğlu da aynı şekilde konutunu almamış, kamulaştırma bedelini alarak gecekondusunun olduğu bölgeye gelmiştir. Dolayısıyla hem Hükümetimizin hem Valiliğimizin hem Kaymakamlığımızın her türlü yardımı yapmasına, Sosyal Yardımlaşma Vakfından da bütün ihtiyaçlarının karşılanmasına rağmen bu müessif olay nedeniyle Valimizin, Kaymakamlığımızın haksız yere suçlanması doğru değil, ilgili milletvekillerinin ilgili kamu görevlisinden özür dilemelerini bekliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bülbül...

39.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekközegü'nün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Ben bu sözü HDP sıralarından sayın milletvekilinin Sakarya'nın Hendek ilçesinde gerçekleşmiş olan o vahim olayla alakalı, cinayet hadisesiyle alakalı yapmış olduğu değerlendirme üzerine almış bulunmaktayım. Değerli milletvekilleri, ben aynı zamanda Sakarya Milletvekili ve Hendek doğumlu, Hendekli olan birisi olarak, bu meseleyi çok iyi bilen birisi olarak bu sözü alma ihtiyacı hissettim.

Sakarya, Türkiye'de, millet olma bilincini, birlik beraberlik içerisinde yaşama ruhunu en güzel şekilde temsil eden, kendi içerisinde yaşatan bir vilayettir. Sakarya'da bu zamana kadar çok defa birtakım provokasyon girişimleri olmuştur fakat Sakarya'da yaşayan herkes, bu millete, bu memleketle bağlıdır ve bu memleketi var eden değerlerin hepsinin takipçisidir. Burası, doğusuyla, batısıyla, güneyiyle, kuzeyiyle, Osmanlı bakiyesi Kafkaslardan, Balkanlardan, yurt içinden, birçok yerden insanın beraber olduğu, akraba olduğu, etle tırnak olduğu bir vilayettir.

Bu noktada, Sakarya'yla alakalı olarak bu tarzda değerlendirmenin yapılmasını asla ve asla kabul edemeyiz. Cinayet hadisesi bu şekilde olmamıştır, bu hadise de etnik köken ayrımından veya hatta da farklılıktan ortaya çıkan bir cinayet değildir. Cinayetin faili, şüpheli durumunda olan, başka bir kimseyle olan husumeti dolayısıyla oraya gittiğinde anlık bir karşılaşma neticesinde bu cinayet meydana gelmiştir. Fail olan tarafı, şüpheli olan tarafı da tanıyoruz, hayatını kaybeden, mağdur olan o aileyi de tanıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – İki aile de bizim Hendek'imizde, Hendek'te uzun yıllardır yaşayan, iyi dostluk ilişkileri içerisinde olduğumuz insanlardır fakat bu iki taraf da birbirini tanımamaktadır. O esnada karşı karşıya gelmişlerdir ve kesinlikle hiçbir etnik mülahaza söz konusu olmamıştır, Hendek'te böyle bir durum söz konusu değildir.

Meselenin bu şekilde istismar edilmesini ben kınıyorum. Kimse gölgede güneşlenmeye kalkmasın. Buradan, Sakarya'dan böyle bir malzeme kimseye çıkmaz. Anadolu Ajansı'ndan yapılan açıklama, ailenin yaptığı açıklama dün kamuoyuyla da paylaşılmıştır. Bu açıklamaların esas alınmasını rica ediyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bilgen.

40.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, partilerin destek vermesi hâlinde Kadir Sakçı'nın ölümüyle ilgili konunun araştırılması için Mecliste komisyon kurulmasını talep edeceklerine ve niyetlerinin gerilimi yükseltmek olmadığına ilişkin açıklaması

AYHAN BİLGİN (Kars) – Sayın Başkan, biz de hiçbir farklılığın bir çatışma, bir nefret söylemi ve nefret suçuna dönüşmesini istemeyiz ama geçmişte de bu konuda ne yazık ki kötü, acı örnekler var. Bu acı örneklerden hareketle, asla bir şehri bir bütün olarak itham edecek bir yaklaşım içinde değiliz ama vakanın ayrıntısıyla ilgili, ifadelerine müdahale, ifadenin değiştirilmesi girişimlerini biz de yakından takip ediyoruz. Hem ailenin güvenliği açısından hem bir biçimde bu konunun yeni bir gerilime dönüşmemesi açısından tartışmayı çok uzatmak istemiyoruz ama tarihte yaşanmış kimi kötü vakaların bir kıvılcıma dönüşmesi, daha büyük gerilime dönüşmesi konusunda hassasiyet gösteriyoruz ama vakanın ayrıntısında da şunu çok net biçimde biliyoruz: Şahsın büfeciyle bir husumeti var. Aile yani öldürülen şahıslar aslında sadece araya girmeye çalışıyorlar, o da

soruyor: "Siz Suriyeli misiniz?" "Hayır, biz Kürt'üz." diye cevap veriyorlar ve o sırada ateş etmeye başlıyor ve öldürüyor. Yani isterseniz, eğer bütün partiler destek veriyorsa konunun araştırılması için biz yarın üzerimize düşeni yaparız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

AYHAN BİLGİN (Kars) – Bütün partiler destek veriyorsa yarın bu konunun araştırılması için, Mecliste ortak bir komisyonun kurulması için de üzerimize düşeni yaparız.

Niyetimiz gerilimi yükseltmek değil, bu tip olayların asla yaşanmamasıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

41.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, AK PARTİ olarak Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde milletin emanetine sahip çıkacaklarına ve hainlere fırsat vermeyeceklerine ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün 25 Aralık; FETÖ terör örgütünün 17-25 Aralıkta millete karşı alçakça yaptığı darbe girişimin üzerinden beş yıl geçti. 17-25 Aralık, kırk yıl boyunca devletin içerisine bir ur gibi yerleşmiş FETÖ ihanet şebekesinin maskesinin düşürüldüğü tarih olmuştur. Sandıkta bir türlü yenemedikleri AK PARTİ'yi ve AK PARTİ'yi AK PARTİ yapan liderimiz, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ı devirebilmek için hazırlanan darbe planları, komplolar, kumpaslar ardı ardına sahnelenmiştir. Gezi protestolarında başaramadıklarını 17-25 Aralık yargı darbesinde yapmak istemişlerdi ancak millete yönelik operasyon yine milletin iradesine takılmış, hainler hedeflerine ulaşmadan bertaraf edilmiştir.

Bizler AK PARTİ olarak Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde, bu zamana kadar olduğu gibi, milletin emanetine her zaman sahip çıkacağız, hainlere asla fırsat vermeyeceğiz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Paylan...

42.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, Meclisin Ramazan ve Kurban Bayramı'nda olduğu gibi Noel ve Paskalya Bayramı'nda da tatil olmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, bugün Hristiyanların Noel Bayramı. Ben bir Hristiyan Milletvekili olarak Mecliste çalışıyorum.

Bakın, Sayın Başkan, Meclis-i Mebusan Ramazan ve Kurban Bayramlarında olduğu gibi Noel ve Paskalya Bayramlarında da tatildi. Birbirimizin bayramını tanırdık, bilirdik ve o günlerde birbirimize saygı duyardık, Meclisi tatil ederdik. Birbirimizin bayramını kutlardık, memlekette bütün bayramlar tanınır, bilinirdi. Ama bakın, ne hâldeyiz? Memlekette Hristiyan vatandaşlarımız var, Hristiyan milletvekillerimiz var ve Meclis çalışıyor. Ben Meclisimizin bu durumu dikkate alması çağrısı yapıyorum, Başkanlık Divanının bu durumu dikkate alması çağrısı yapıyorum. En azından önümüzdeki bayramlarda, Müslümanların Ramazan ve Kurban Bayramlarında olduğu gibi, Meclisimiz de ülkemiz de bunu dikkate alsın derim.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Gülaçar...

43.- Van Milletvekili Osman Nuri Gülaçar'ın, Sakarya ili Hendek ilçesinde meydana gelen olayda vefat eden Kadir Sakçı'ya Allah'tan rahmet, yaralanan Burhan Sakçı'ya şifa dilediğine, Kürtler ile Türklerin kardeş olduğuna ve bu kardeşliği hiçbir gücün bozamayacağına ilişkin açıklaması

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Van) – Hendek'teki olayla ilgili kısa bir açıklama, bir değerlendirmede bulunayım. Olayı öğrendiğimiz andan itibaren ailenin büyüğü olan Fahrettin Sakçı ağabeyimize telefonla taziye diledik, ardından da bizatihi evine taziye gittik. Öncelikle vefat eden Kadir Sakçı kardeşimize Allah'tan rahmet diliyoruz, evladı olan Burhan Sakçı'ya da acil ve hayırlı şifalar Rabb'imizden niyaz ediyoruz. İşgüzarlıkla katile böyle bir ifade verdirilmiş olabilir fakat bizim bizatihi aileden almış olduğumuz bilgi itibarıyla otuz yıldır Hendek'te meskûn bulunan bu aileyle bölge halkı itibarıyla hiçbir husumet söz konusu değildir. Fakat sosyal medya hesaplarından sanki meselenin Kürtçe konuşmuş, Kürt olmasından hareketle böyle bir cinayeti...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım, bir dakikaydı, bitti Sayın Gülaçar.

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Van) – Efendim, konunun önemine binaen bir dakika daha rica etsem.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayalım lütfen.

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Van) – Sayın Başkanım, bu meselenin bu noktaya getirilmesinde özellikle PKK'ya yakın olan sosyal medya hesaplarında kıyametin koparılmasından hareketle, bölgede Kürt ve Türk kardeşliğine bu manada bir sabotaj, farklı, yeni bir eylem tarzı gerçekleştirileceğinden hareketle biz de konunun takipçisi olduk, savcılıkla görüştük. Sonuna kadar ailemizin yanındayız. Bizler, Kürtler ve Türkler olarak kardeşiz ve bu kardeşliğimizi de hiçbir güç bozamaz, sekteye uğratamaz.

Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Altay, buyurun.

44.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Noel Bayramı olması ve Mecliste Hristiyan milletvekillerinin bulunması sebebiyle 27 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci, 3'üncü maddesindeki söz taleplerinden sarfinazar ettiklerine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Genel Kurulun açıldığı saatlerde Noel Bayramı vesilesiyle tüm dünya Hristiyan âleminin ve özelde de memleketimizdeki Hristiyan vatandaşlarımızın Noel Bayramı'nı tebrik etmiştik. Sayın Paylan doğru bir noktaya işaret etti. Meclisimizde de benim bildiğim 3 Hristiyan milletvekilimiz var. Biz bu sebeple, görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin 2'nci ve 3'üncü maddelerindeki söz taleplerimizden sarfinazar ediyoruz. Bu vesileyle Noel Bayramı'nı tekrar tebrik ediyorum efendim.

BAŞKAN – Grup başkan vekilleri tebrik etmişti sabah, açılıшта, onu belirteyim, siz yoktunuz herhâlde burada Sayın Paylan.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ile Anlaşmaya Dair Protokol ve Mektupların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1409) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 27) (Devam)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar 2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Şimdi, teklifin tümünü oylamadan önce, İç Tüzük'ün 86'ncı maddesi gereğince oyunun rengini belli etmek üzere, aleyhte, İstanbul Milletvekili Sayın Nazır Cihangir İslam söz talep ediyor.

Buyurun Sayın İslam.

Süreniz beş dakika.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, çok değerli arkadaşlarım; ben de bir Sakaryalıyım, o yüzden Hendek'teki olayı ben de biraz inceledim ve telefonla aileyi aradım, taziyelerimi kendilerine sundum. İsrarla siyasi bir tarafı olup olmadığını aradım, farklı yerlerden teyit aldım, siyasi bir hadise değil yani netice olarak buna da sevinemedim ama en azından bir teselli bulabildim. Tabiri caizse sosyopat bir şahsiyetin yani beni de Boşnak olduğum için öldürebilecek bir şahsiyetin, sağ sola sataşan bir şahsiyetin bir eylemi. Yaralanan çocuk şu anda iyi, taburcu edilmiş durumda yani hayati tehlikesi yok daha doğrusu, bunu söyleyebilirim. Evet, böylece, inşallah bir daha bu tip olayların yaşanmayacağını temenni ediyorum fakat bu temennimi hepimiz siyasetimizle de desteklemeliyiz. Özellikle bugünlerdeki endişemiz, Fatih Portakal olayını, Metin Akpınar ve Müjdat Gezen olayını ve ilahiyatçı öğretim üyesi Mustafa Öztürk olayını üst üste koyduğumuzda ifade özgürlüğü konusunda gerçekten toplum olarak bir sıkıntı yaşadığımızı, bunun da siyasi iktidar tarafından beslendiğini gözlemliyoruz.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, söylenen sözün içeriği başka bir meseledir; sözün muhatabı sözdür, sözün karşılığı sözdür. Ortaya belli bir fikir atıldığında veya belli bir iddia atıldığında bunu rahatlıkla hepimiz cevaplama hakkına sahibiz ve çıkar, toplum içinde cevaplarız ama bundan daha önemlisi, doğruluk ve yanlışlık gözetilmeksizin, yorumu da sarf edenin yorumunu ancak kabul etmek suretiyle her sözü dinlemek zorundayız. Zorundayız diyorum, şunun için diyorum: Yani bu bir anlamda ahlaki bir yükümlülük. Ben burada kitaba vurgu yapmak istemiyorum yani hepimizi bağlayan akıl üzerinden gitmek istiyorum ama yine bizi bağlayan ortak bir kitap varsa “Onlar sözü iştirler ve güzeline uyarlar.” tavsiyesi, hatta emri bizim bütün sözleri dinlememiz ama güzel olanı kendi muhakememiz sonucu seçmemiz anlamına gelir.

Burada bir mesele daha vardır, hukukun üstünlüğü meselesi. Bakınız, dokunulmazlıkla korunmuş bir cumhurbaşkanının birtakım insanlara veya kişilere bir şeyler söyleyip de başına bir şey gelmemesi mesele değildir, başına zaten bir şey gelmez, dokunulmazlığı olması da bir şey gelmez, önemli olan aynı sözlerin bir vatandaş tarafından kendisine sarf edildiğinde o vatandaşın başına bir şey gelmemesidir. Hukukun üstünlüğünün ve hukuk devletinin ölçüsü budur değerli arkadaşlar.

Şimdi, içeriğe elbette ki değindirme de olsa katılmıyoruz yani darbe, tehdit vesaire gibi, şu gibi söylemlere. Ama ben Sayın Metin Akpınar'ın konuşmasını izledim, kendi tecrübesi üzerine topluma birtakım uyarılarda bulunuyor, dili biraz o tarafa veya bu tarafa kaçmış olabilir ama ben oradan bir tehdit algısı çıkarmadım, samimiyetle söyleyeyim. Darbelere sizlerden daha hassas bir insanım, bunu da söyleyeyim veya en az sizin kadar hassas bir insanım.

Neticede değerli arkadaşlar, bakınız, ilahiyatçı Mustafa Öztürk'ün beş yıl önce basılmış bir kitabındaki bir yorumuna müthiş bir tepki geldi. Aslında bu yorum ona ait de değil, gidin eski ulemaya, eski İslam filozoflarına, o yorumun orijinalini, onu da bulabiliyorsunuz. Fazla uzatmak istemiyorum, benimki sürpriz bir konuşma oldu, onun farkındayım. Ama neticede hukukun üstünlüğünü ve hukuk devletini korumak, ifade özgürlüğüne saygı duymak zorundayız.

Hepinize saygılarımı sunuyorum.

Sağ olun. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın İslam.

Değerli arkadaşlar, teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için üç dakika süre vereceğim. Bu süre içinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin, oy pusulalarını, oylama için öngörülen üç dakikalık süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ile Anlaşmaya Dair Protokol ve Mektupların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı	: 280
Kabul	: 257
Ret	: 22
Çekimser	: 1 ^(x)

Kâtip Üye
Mustafa Açıkgöz
Nevşehir

Kâtip Üye
Burcu Köksal
Afyonkarahisar”

BAŞKAN – Böylece, 27 sıra sayılı Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır. Hayırlı olsun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)
Gündemimizdeki konular tamamlanmıştır.

Alınan karar gereğince, kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 26 Aralık 2018 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.23

^(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.